

312606

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 11 వ తేది సోమవారము } సంచిక ౧౦౭
Vol. 17 } ADAS, MONDAY 11th AUGUST 1930. } No. 107
శ్రీ ప్రమాదానామ సావత్తర శ్రావణమాస బహుళ ద్వితియ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
చంజీవినంటిడి

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జ్వాలును. పార్శ్వపునొప్పుల జ్వారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

గొప్ప గొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచదాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు,
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు - బాంబాయి

హిందూస్తాన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—మద్రాసు.

బ్రాంచిలు ... కుంభకోణము, మధుర, బెజవాడ.
సబ్ ఆఫీసు ... దిండిగల్.

లండన్ ఏజెంట్లు:—మిడ్ లెండ్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, 5, త్రెవీనీస్ వీధి, లండన్ ఇ. సి. 2.

నేవింగ్స్ డిపాజిట్లు:—నేవింగ్స్ బ్యాంకు లెక్కలను రు 5/-లకు తక్కువలేని మొత్తములతో తెరువ
వగును. ఎప్పుడును రు 5/-లకు తక్కువ లేకుండగ నిల్వయుండవలెను. ప్రతిదినము తేల్చబడు నిల్వమొత్తము రు 5/-లపై
గాని లేక యంతకు మించిన మొత్తములకును సంవత్సరము 1 కి మాటికి 4 1/2 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఈ నేవింగ్స్ బ్యాంక్ స్క్రీమునందు డిపాజిట్ చేయువారలకు సకలవిధములైన సౌకర్యములు గలవు.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగ్ వ్యవహారములను జరుపబడును.

ఈ త్తరప్రత్యుత్తరము లన్నిటిని కార్యదర్శిగారి పేర వ్రాయవలెను.

విద్యాసాగర్ పాండ్యా, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్సు

కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—9, ఓల్డ్ కోర్టు వీధి, కలకత్తా.

హిందువుల మూలధనము- హిందువులచే నిర్వహింపబడుచు- హిందువులకొరకే వనిచేయుచున్నది

ఒక సంవత్సరకాలము పూర్తిగ ప్రీమియము మొత్తములు చెల్లించిన యన్ని వాలసీలు, యే మనిషి శీఘ్రముగా నోసంగియున్నాడో, యట్టివారు రాజకీయ వైదిలుగ కారాగృహముల కేగియుండిన కాలములో ప్రీమియములు చెల్లించు గడువుకాల మతిక్రమించిన, సదరు ప్రీమియము లన్నియు గడువు తీరిన తేదీనుండి ఒక సంవత్సర కాలమువరకు డైరెక్టర్ల తీర్మానము ననుసరించి యనుబంధం దుండగలవు.

ఆదాయము మొత్తం రు 1,80,00,000 లకును చెల్లించిన క్లయింట్ల మొత్తం రు 67,00,000 లకు మించి యున్నది.

హైదరాబాద్ కంపెనీయందే ఇన్స్యూరర్ చేసి, మీదేశమునకు, కుటుంబమునకు చేయవలసిన విధుక్త ధర్మమును నెరవేర్చుడు.

బ్రాంచి నెక్రిబరీ, మద్రాస్ బ్రాంచి, "లోక్ సేక్యూర్" బ్రాడ్రీ, మద్రాసు. లేక

ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మేనేజర్లు.

కొక్కోకము అను శరీరమర్థశాస్త్రము

64 చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి శృంగార రహస్య శాస్త్రము ఎవరికెల్ల ను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిని శ్రీ. పురుషోత్తం కాలవసిన ఆశేక విద్యములు 64 చిత్రపటములతో ముద్రించుచున్నాడు.

ఎం. ఎన్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,

సాహుకారులకు వాడుక, మదరాసు.

ఆ నం దా శ్ర మ గ్రం థ ర త్న మాలా ప్ర చు ర ము లు

శ్రీ మద్భగవద్గీత

ప్రతిపదటీకా-రామానుజభాష్య విశేషార్థ సహితము. మూడవపూర్వ. అనేక సూత్రసాంకములు చేర్చబడి మేలు కాలికొనెందు గిల్లుపేరు గలది. 3-4-0

శ్రీమద్భగవద్గీతా వచనకావ్యము క్యాలికోనెందు 0-6-0; సాదానెందు 0-5-0

డిటో శ్లోక తాత్పర్యసహితము క్యాలికో 1-4-0; సాదా 1-0-0

సమస్త సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథముల క్యాటలాగు కొరవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

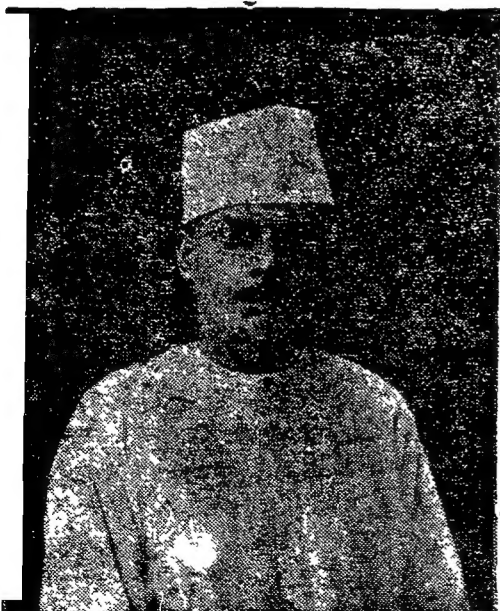
ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అందు కంపెనీ, 286, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

టి. ఆర్. కోదండరామమొదల్యారుగారు.
మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యులగ ఎన్నికొనబడిరి.
(ప్ర. ఫో. ట్.)

లాలుబాబు గోవిందబాబుగారు.
మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యులగ ఎన్నికొనబడిరి.
(ప్ర. ఫో. ట్.)

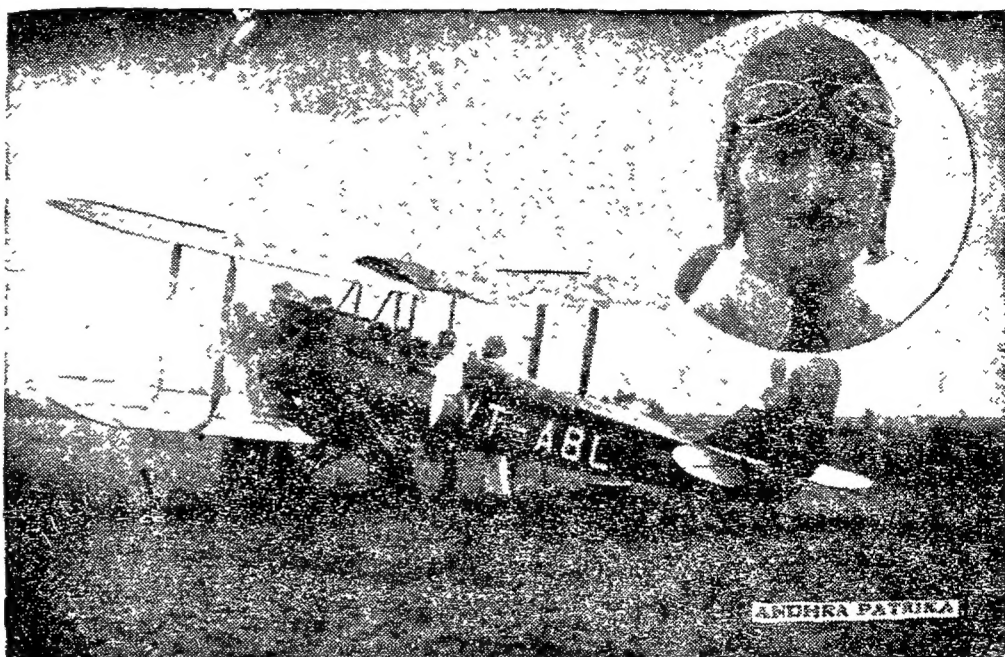
మాశీ మహమ్మదుగారు
జరిగిన కార్పొరేషను ఎన్నికలలో విజయముగాంచిరి.

మాడరన్ స్కూలు ఉదంతము

ప్రధానోపాధ్యాయుడు నష్టపరిహారముకోరుట
ఆలహాబాదు, ఆగస్టు 7:—మాడరన్ హైస్కూలులో జరిగిన గందరగోళమును గూర్చి విచారణ జరుగుచున్నది. ప్రధానోపాధ్యాయుడు డాక్టరు ఘోష గారు పాఠశాలను మూసివేసి పికెటింగు ఆటవరకు పాఠశాల తెరువరాదని ఆధికారులకు సలహా నిచ్చుచున్నాడు. నష్టపరిహారముగా రు 10,260 ను యిద్దరు ఉపాధ్యాయుల యిండ్లమీదికి బోయి నష్టము కలగజేసినందులకు 2 నేలరూపాయలను ఘోషగారు దావా తెచ్చియున్నారు.
(అ. ప్ర.)

స్త్రీల న్యదేశీ లీగు:—తిరువలిక్కేటి కులశేఖరమారు వీధియందు 6 వ తేదిన జరిగిన సభలో కిక్కిమతి ముద్దులక్ష్మి అమ్మారుగారు ఉపన్యసించుచున్నారు.
(ప్ర. ఫో. ట్.)

బర్మా మె లు వి మా న ము
చెన్నరాష్ట్రమున బర్మామె లు పెట్రోలు కంపెనీవారు తమవస్తువులను విరివిగా ప్రకటించుటకు విమానము నుపయోగించుచున్నారు. వైమానికుడు రిమ్మరుగారిని వైస కాననగను.
(ప్ర. ఫో. ట్.)

తిరిగి ఎన్నికొనబడెను
మదరాసు కార్పొరేషను రాయపురం ప్రతినిధిగ హన్మను ఆంజిలో సత్తిగారు జేరికపారి ఎన్నికొనబడిరి.

పత్రికాశాసనము

రంగూనులో గుజరాతీ వారపత్రికకు
ధరావతుకోరుట
రంగూను, ఆగ 7:—బ్రహ్మదేశీఅను గుజరాతీ వారపత్రికకు ప్రతికాశాసనము క్రింద రు 1000 ధరావతు తొరబడెను. పత్రిక నిలిచిపోయినది. ప్రతికా సహాదకులు ఘోషకా గారు బర్మారాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసర్వయై యున్నారు బర్మాలో ప్రెస్సు ఆర్డినెన్సు వాతబడిన పత్రికలలో ఇది ఆరవది.
(అ. ప్ర.)

సుకూరు గలభా

కాంతి కుదురుట

కరాచి, ఆగస్టు 7:—సుకూరులో నేడు కాంతముగ నున్నది. అప్పటివల్ల హత్తి జరిగినట్లు తెలియవచ్చెను. దుకాణములన్నియు మూయబడెను. పోలీసువారు మిలిటరీవారు పురమంతయు కాపాడుచున్నారు. మరఫీరంగులు తెప్పించబడెను. లాం స్పె డౌను బ్రిడ్జి నుండు లాటింగు జరిగెను. కాంగ్రెసువారి చర్య లేమియు అగుపడవు. ఒక స్త్రీ ఐద్దనుండి నేడు రూ 1200 దోచుకొనబడెను. ప్రాముముల నుండగిండింకను సమయముకొరకు వేచియున్నారని తెలియుచున్నది (అ. ప్ర.)
పాట్నా, ఆగస్టు 7:—మధుబాని సలు దినిజనలు ఆఫీసరు ఒకఁడైన జాగరుప్రాసనుండి తన మోటారుబండిలో తెచ్చుచుండగ నుమారు 500 మంది జనము వానిపైబడి మోటారు నకు హానికలిగించిరి. కాని డ్రైవీని మరక్షితముగ జైలుకు గొంపోబడెను.
అ. ప్ర.

మరల సుకూరులో ప్రమాదము

20 మంది హిందువులు చనిపోయిరి

హైదరాబాదు (శింధు) ఆగస్టు 7:—సుకూరులో తిరిగి కొట్టుకొనుట జరిగెను. ముక్రాణిలు దారిబోయెడి హిందు స్త్రీలను పురుషులనుకొట్టిరి. 200 మందికి గాయములు కలిగెను. చనిపోయిన వారిలో హిందువులు 20 మంది. కొద్దిమంది మహమ్మదీయులు గూడ చనిపోయినట్లు తెలిసెను. ఆ నేకమందిని అరెస్టుచేసిరి. శికు, నైతికలను పంజాబులోని తెచ్చి యుండిరి. ఒక ఉస్మాన్ డింగి హిందువునిది దోచబడెను. యూరోపియను ఉద్యోగులపై రాకు రువ్వబడినట్లు తెలియుచున్నది. సుకూరుబాజీ ఇంజనీరు ముస్తోగారుకు కలకత్త పటేలుగారును కాంతి నెలకొల్పుటకు క్రద్ధ పహించుచున్నారు.
(అ. ప్ర.)

చిత్తూరుజిల్లా ఖద్దరు ఉత్పత్తి సంఘము

కలగడ, ఆగస్టు 5:—చిత్తూరుజిల్లా ఖద్దరు ఉత్పత్తి సంఘ ప్రారంభోత్సవము 3 వ తేదీన వేణుగోపాలస్వామివారి దేవాలయములో జరుపబడినది. ఈ గ్రామములో ప్రతినేలయేకుల నూలుపడకులను ఉత్పత్తి చేయుట మొదలైన విషయములను చక్కగా నేర్పినవారు, పంశపారంపర్యముగా దానినే జీవనాధారముగా గలవారు 500 మంది గలరు. ఇప్పుడు, వారు వృత్తిపీఠములైన యన్నంపేట ఖద్దరు పువరందరం వారి కేంద్రములకు చేరుకొనగలరు. చిత్తూరునుండి ప్రముఖ శ్రీప్రారంభోత్సవమునకు విచ్చేసిరి. డి. యా. రామకృష్ణారెడ్డి యం. యల్. ఎ. యా. వారాయణ రెడ్డి, సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు యం. యల్. సి. యం. అనంతేశ్వర అయ్యంగారు, కె. రాజగోపాలచారి, సి. వి. రంగంకెట్టిగారు వచ్చియుండిరి.

మధ్యాహ్నమున, సంఘముయొక్క సామాన్యసభ్యుల సమావేశము జరిగెను. సి. ఆర్. పార్థసారథియ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సంఘముయొక్క ఆర్యము ఖద్దరును ఉత్పత్తి చేయుట ప్రతిసభ్యులను 50 చెల్లింపవలసినదిగా తీర్మానము గావించబడినది. ఒక కార్యనిర్వహక కమిటీని ఏర్పాటుచేయబడినది. సి. దొరస్వామయ్యంగారు అధ్యక్షులు, సి. ఆర్. పార్థసారథియ్యంగారు కార్యదర్శి, సి. వి. రంగంకెట్టిగారు గౌరవ నిర్వాహకులు. సంఘముయొక్క విజయవంతమైన రంగంకెట్టిగారు మామకొనెడకు. డి. యా. రామకృష్ణారెడ్డిగారు తమగృహమున, సంఘమున కొకభాగము నొసగివారు.

(ప్రీ. ప్ర.)

తమిళనాడు

144 వ సెక్షను ధిక్కారము

తిరువూరు, ఆగస్టు 7:—మేజిస్ట్రేటుయొక్క 144 వ సెక్షను ధిక్కారము కరుణానంద కల్లుదుకాణముల పీకెటింగు నిన్ను ప్రారంభమయినది. విశ్వనాథం, సీలమేళుకు వీరమలై గారులు పీకెటింగునకు ఆరెట్టు చేయబడిరి. ఇందు తండ్రిగారి వారసులకు తప్ప మరెవరికీ దళము పీకెటింగు ప్రారంభించును. పురమున ఉత్సాహ సుతికియించుచున్నది. (ప్రీ. ప్ర.)

6 గురు వలంటీర్ల అరెస్టు

తిరునల్వేలి, ఆగ. 7:—నిన్నరాత్రి 6 గురు వలంటీర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. కాంగ్రెసు బహిరంగ సభలో ఆగస్టు 1 వ తేదీన పీకెటింగు ప్రారంభమయినది. ఇందుకు వారిని పీకెటింగు సేరము మరి పట్టుకు వలంటీర్లపై అరెస్టు వారంట్లు సిద్ధముగా నున్నవి. (ఆ. ప్ర.)

144 వ సెక్షన్ ప్రయోగము. 6 అరెస్టులు

విజయవాడ, ఆగ. 8:—నిన్నటిదినమున వే. జి. వే. టు ముత్తుమూరవారర్, ధనయ్యడినాదర్ మారవెల్లి శంకరప్పనాదర్ గారలను సభలు చేయగూడదని నిషేధించుచు 144 సెక్షన్ క్రింద అరెస్టు చేసిరి. కాని రాత్రి 7 వండ్లవారికి కొంతమంది చేరుకొని దళమును చాటుమారివారర్ సభ చేసెను. తర్వాత ఒక ఉత్సాహము బయలుదేరెను. 80 మంది పోలీసులు ఒక పరిక్రమం యొక్క పట్టుకతో వీరివెంటబడి లాఠీప్రయోగముతో చెదరగొట్టిరి. 6 అరెస్టులు చేయబడినది. కాంగ్రెసు వారు ఉత్సాహ ధిక్కారించి తీరెదనని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్ర.)

నెల్లూరు కాంగ్రెసువాదులకు శిక్షలు

నెల్లూరు, ఆగ. 7:—కోట నుల్లూరి, ఇసావోకల చాచిరెడ్డిగార్లకు పీ. కో. 148, 427 సెక్షన్ల క్రింద చెరుకు 400 గ్రామీణుల విధింపబడినది ఇరువురును మైదారులు.

వీడి సుందరరామిరెడ్డి ఇసావోక వెంకటరెడ్డి, ములరెడ్డి, శేరారెడ్డి పంచల అయ్యపరెడ్డిగార్లకు పీ. కో. 148 సెక్షన్ క్రింద 3 నెలలు కఠినశ్రమను పీ. కో. 427 సెక్షన్ క్రింద 3 నెలలు కఠినశ్రమను విధింపబడినది జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు తారకావి వారాయణరావుగారి క్రిమినలుల సమరణవట్టుక్రింద నాలుగు నెలల కఠినశ్రమ విధింపబడినది.

పురపాలక ఉపాధ్యక్షులు

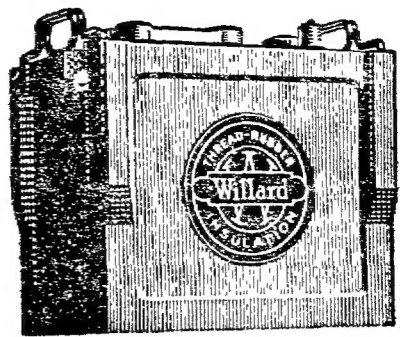
సయ్యద్ ఖోజాబాదోర్ సాహెబు బహదూరుగారు నెల్లూరు పురపాలక సంఘమున కుపాధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి. (ప్రీ. ప్ర.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రత్నాకరము 3-0-0

చరక విశిష్టాసనము (1) 6-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రత్నాకరము 2-0-0 భక్తకావ్య 1-0-0

దాక్షిణ్య ప్రసాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

Willard STORAGE BATTERIES

ఈ బ్యాటరీలవలన ధనమును, సౌకర్యములను లెట్టిని కాపాడుకొనుదు

దానియందు నిర్ణయించబడిన నియమితకాలమువరకు సరిగా వెలుగునట్టి యాల్ట్రా రేజిక్టార్లవలన మీకు దొరకగలవు. సరియైన ఎలక్ట్రిక్ మాడిలో తమరు చేయబడిన విల్లర్ల బ్యాటరీ మీ హోటాల్కు, థియేటరు, మోటారు వాహనములకు యందు విక్రీయి తోడ్పడగలవు. వివరములకు ధరలకు అన్యుకందానము

లేక

క్రింది నబ్ ఏజంట్లను కనుగొనుదు:—

Anantapur
Anakapalli

The Motor Ware-house.
The Andhra Cycle & Motor Works.

Nuzvid
Parvatipur
Parlakimedi
Rajahmundry

M. L. Narayana,
K. Sreenivasa Rao,
K. Sreenivasa Rao,
The Godavari Cycle & Motor Works.

Bellary
Berhampore

Messrs. Asquith & Co. Ltd.,
The Ganjam General Engineering Co.,
Chunduri Sriramulu
Best & Co. Ltd.,
Chunduri Sriramulu
Yelukuru Eliah Setty

Tadepalligudem
Vizianagaram
Vizagapatam

K. Ch. Rao & Co.,
K. Sreenivasa Rao,
The Vizagapatam Motor Stores.

Bezwada
Cocanada
Ellore
Nandyal

లేక

మెసర్స్ డి క్రామ్ప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

నెకండులైనుబీచ్,

మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

విక్రీయి ఘంటగతికి నవాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనో, కుంకుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాతాయు, జలుబు, కైకలము, జ్వరము, సన్నీపాతము, తాలెంతకలము, చిన్నబిడ్డ గుణముల అగ్నిమాంధ్యము, అజీర్ణశక్తులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను తొలగించుటలో రామ వాగ్దానమిది. ఆరోగ్యమున ఎలమను కలిగించుటలో అద్భుతమయినది. వర్షించి దగ్గి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి. 0-4-0

12 సీసాలు 2-0-0

వాస్తవ ఖర్చులు ప్రశ్నోకము.

2. సి. వ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, టెలిఫోన్, నెల్లూరు జిల్లా.

కేరళ చందన సబ్బు

సేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

వశెంట్టు స్టాక్స్టు:—

మద్రాసు, చెంగల్పల్, ఉత్తర

ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్తూరు.

నైజాం రాష్ట్రం

కడప

అనంతపురము

బెల్లారి

గంజాం

విశాఖపట్నం

ఆదంహాటి మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7,

బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

కె. విశ్వనాథం శెట్టి, జనరల్ మర్చెంట్లు, జనరల్ బజారు, శికింద్రాబాదు, డక్కన్.

సుల్తాన్ ఖాన్ లోహనీ అండ్ సన్సు, కడప.

వి. సి. ఆదినారాయణచెట్టి అండ్ బ్రదర్సు, అనంతపురం.

హెచ్. రంగన్నగౌడ్ అండ్ బ్రదర్సు, బెల్లారి.

పి. జి. రావ్ అండ్ సన్సు, ఛత్రపూరు.

అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజబిల్డింగ్స్, విశాఖపట్నం.

బెంగాలు

సీతాదేవిగారికి 4 నెలలు శిశు

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:—పెకటింగు ఆర్థి నెట్టుకొంద శోరబాగ్ మాడవరాజుధాని మేజిస్ట్రేటువారు సీతాదేవిగారికి 4 నెలలు విడితైదు దిద్దించిరి సీతాదేవిగారితో బుర్రాజుగారు నందు పిక్టుచేయుచున్నందులకు అరెస్టుచేయబడిన 7 గురు స్త్రీలును వదిలివేయబడిరి.

“సత్యాగ్రహ పంబద్” ప్రచురణకు శిశు

“సత్యాగ్రహ పంబద్” అనుకరపత్రికను డిక్టేటర్ పాండకయే ప్రచురించినందులకై బెంగాలురాష్ట్ర శాసనోల్లం మన సభాకార్యదర్శియగు తరంగమోహన బాబు గుప్తగారికి 6 నెలలు కఠింశిక్ష విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పార్లెంటును పొడిచి నందుకు అరెస్టు

కలకత్తా, ఆగ 7—బుర్రా బజారులో పార్లెంటు స్టాండు ను 22 వ తేదీని కాటతో పొడిచిన విషయములో హంసరాజ్ అనునతడు నేడు డిప్టీ కమిషనరువకు ఎకము చేయబడినది. అతడు బందిలో నున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

ఇద్దరు వలంటీర్ల అరెస్టు

కలకత్తా, ఆగ 7—నటన బజారునందు విదేశీవస్తు దుకాణముల పిక్టు చేయుచున్న ఇరువురు వలంటీర్లు ఈ దినం మధ్యాహ్నం అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయపు సోదా

కలకత్తా, ఆగ 7—మామూలు ప్రకారము బెంగాలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయమును పోలీసులు సోదాచూచి ఒక వలంటీరును అరెస్టుచేసిరి.

3 గురు స్త్రీల అరెస్టు

బుర్రా బజారులో విదేశీవస్తు దుకాణముల పిక్టు చేయుచున్న మువ్వగు స్త్రీలు ఈ దినం మధ్యాహ్నం అరెస్టు చేయబడిరి.

బెంగాలు జనుము కార్మికసంఘ కార్యదర్శి

గృహ పరిశోధన

బెంగాలు జనుము కార్మికసంఘ కార్యదర్శిగారి గృహమును సోదాచూచి మిరటలు కట్టకేసు నిందితుల చాయాచిత్రములు, కొన్ని రాజద్రోహ కర గ్రంథములును, పోలీసులు కొని పోయిరి ఇదే కాలములో ప్రభాతిముద్రదాలముకూడ సోదాచూచి, పైకార్మిక సంఘముయొక్క ప్రకటనలను లాగుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో లో కళాశాలాధ్యక్షుడు విద్యార్థులను నెట్టుట

మోతీలాలునతి ప్రారము

లక్నో, ఆగస్టు 8:—లక్నో విశ్వవిద్యాలయమునందు నేడు పాఠశాల జరుగలేదు.

నిన్న విద్యార్థులు మామూలుగా పాఠశాలకు పోయిరి. కాని శ్రీమతి మోతీలాల్ నెహ్రూగారు మధ్యాహ్నము దను చేసినప్పుడు అందరును జిక్కుబుట్టి ఆగస్టు క్యూమలను విశేటకు వచ్చిరి. నెహ్రూసతి అరగంటనేపు ముచ్చటించి విద్యార్థుల నుండి 20 కాంతిసైనికులను చేర్చి బిల్డింగును. ఈ కాంతిసైనికులు కళాశాలముట్టు తిరిగి బాతీయములకు వాక్యముల నుచ్చరించిరి. విద్యార్థులు చెడలి నచ్చి బాతీయోద్యమమునందు చేరవలసినదని ప్రార్థించిరి. కళాశాలాధ్యక్షుడు డను యన్. డిప్టెగారి కార్యాలయమువద్దకు ఒక కాంతిసైనికజట్టు వచ్చినప్పుడు ఆయన బయటికివచ్చి యిద్దరు కాంతిసైనికులను వరదాలలోనుండి పెట్టికేసెను. ఇందుమీద విద్యార్థులు సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. అన్ని తరగతులలోనుండి విద్యార్థులు బయటికి వచ్చిరి. కాంతిసైనికులను, ఇతర విద్యార్థులును అంతట కళాశాల గోపురముపై బాతీయసత్కాము ప్రతిష్ఠించిరి. తక్షణాత వారు నైస్సన్లొకచుట్టుపోయి యితర విద్యార్థులను బయటికి రప్పించిరి.

ఈ సమయమున శ్రీమతి మోతీలాల్ నెహ్రూ సతి వచ్చెను. ఆమెను బెన్సుటువోలుకు తీసికొని పోయి విద్యార్థులు ఆమెకు సభ జరిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రశ్న

దివిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు స్వ. 1-0-0. పై ప్రశ్నలకు స్వ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుటలమును తెలుపవలెను. పి. పి. 0-4-0 అవును.

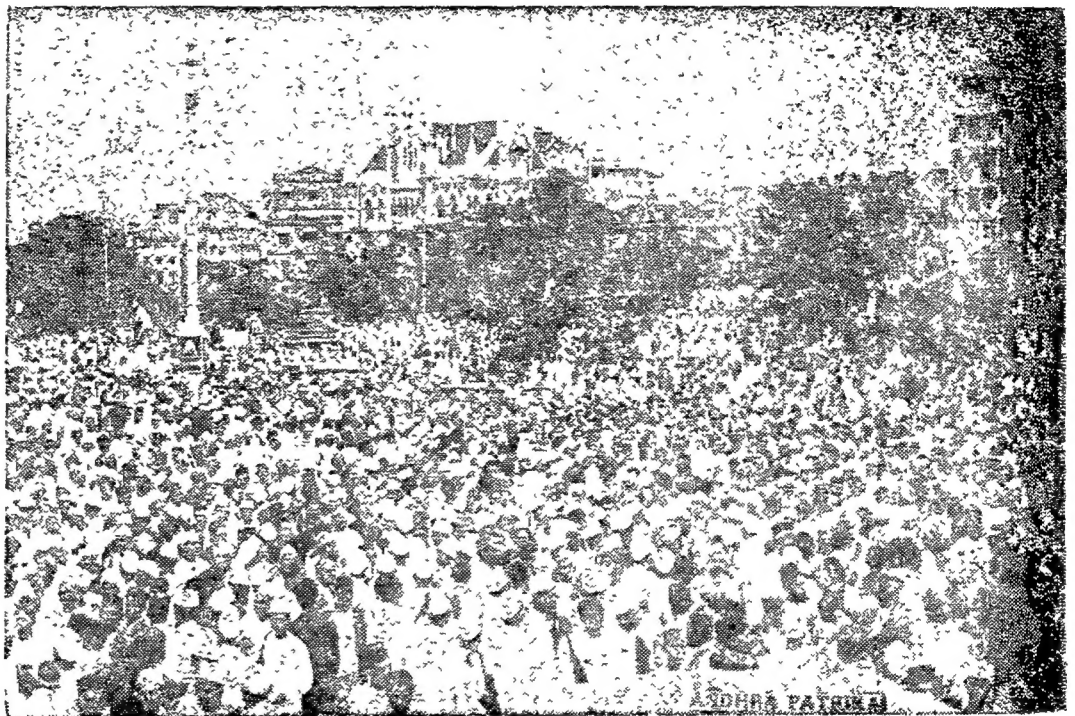
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తే.

P. O.

బొంబాయిలో తిలకు ఉత్సవము

చౌపతి సమద్రతీరమున తోకమాన్య తిలకు సమాధిపై కాంగ్రెసుసభ్యులు పూలమాలలు వేయుట. (జి. ఎన్. ఎ.)

ఉత్సవసందర్భమున ఆరెస్టయిన నాయకులయొక్క గౌరవము జూపుటకై అదివారమునాడు పార్టీసంఘమునాడు కొన పొగించిన ఉత్సవము. (జి. ఎన్. ఎ.)

శాసనసభల ఎన్నికలు

భారత శాసనసభకు గుంటూరు-నెల్లూరు జిల్లాల అభ్యర్థులు

నెల్లూరు, ఆగస్టు 7:—గుంటూరు-నెల్లూరు జిల్లాల యొన్ని కన్యకు తరఫున భాగత శాసనసభకు శ్రీయుతులు పామలపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి, గోగి శివ రంగనాయకులు, పొగకా గోవిందరెడ్డిగార్లు అభ్యర్థులుగానున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నెలం-కోయంబత్తూరు-ఉత్తర ఆర్కాటు

నియోజకవర్గము తరఫున భారత శాసనసభకభ్యర్థులు కోయంబత్తూరు, ఆగస్టు 7:—నెలం-కోయంబత్తూరు ఉత్తర ఆర్కాటు నియోజకవర్గము తరఫున భారత శాసనసభలో గల స్థానమునకు శ్రీయుతులు ఆర్. కె. మణ్ముఖంపెట్టియార్, వి. సి. వెల్లింగర్ గౌండర్ గార్లు అభ్యర్థులుగా నిలుచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రమునుండి డిల్లీ శాసనసభల కభ్యర్థులు శ్రీయుత రావుబహద్దరు డి. లక్ష్మీనారాయణగారు నైట్ కాన్సిల్ సభకును, మహేశ్వరి గురురామ కృష్ణపురిగారు మాన్యుమలతరఫున భారత శాసనసభకును అభ్యర్థులుగానున్నారు. నాగపురం డివిజన్ తరఫున భారత శాసనసభలో గల స్థానమునకు శ్రీయుతులు సి. బి. పరేఖ్, రావుబహద్దరు యన్. ఆర్. పండిట్ గార్లు నిలుచుచున్నారు. మహమ్మదీయుల స్థానమునకు (భారతశాసన సభకు) విల్లాయతుల్లా అబ్దుల్ ఖాదిర్, మాలానా నబీగార్లు పోటీచేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పిషావరువై దాడి

అఫ్ఝీల యత్నము

పిషావరు, ఆగ 7:—బాల్లోయగుండా పిషావరుకై అఫ్ఝీల దాడి వచ్చుచున్నారని చాల వదంతిగ నున్నది. వారి పై బాంబులు వేయుటకు అరు బ్రిటిషు విమానములు నిన్న లో జంతుయు పనిజేయుచుండెను. నేడు వాతావరణము బాగులేదు. ప్రస్తుతము అఫ్ఝీలసభ్యులు 5000 చుండి కుబారిమైదానముపై నున్నట్లు తెలియుచున్నది. వై నికలులుబోవుచున్నారు. పిషావరు నగరద్వారములు రాత్రి 9 గంటలకు మూయబడినది. ముఖ్య పలములలో సిపాయిలు కాపలా కాయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వాలంటీరుల విచారణ

పిషావరు జెములులో ఖానుకపగు, మహమ్మదు ఉస్మా సుగార్లు వాలంటీరు సంస్థ ఉద్యోగులు నేడు విచారింపబడిరి. కేసు 20 వ తేదీకి వాయికా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు యుద్ధాలోచన సంఘ నియంతకు 3 నెలలు కఠినశిక్ష

లాహోర్, ఆగస్టు 7:—అడివనర్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటులగు లూయీగారు పంజాబు, అమృతసర్ యుద్ధాలోచనసంఘుని నియంతకు 3 నెలలు కఠినశిక్షయు 50 రూపాయలు జరిమానాయు విధించెను. జరిమానాను చెల్లింపనిచో 17, ఎ క్రిమినల్ లా ఆమెందుమెంటు ఆక్రుక్రింద నెలరోజులు శిక్ష ననుభవించవలెనని ఆజ్ఞాపింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

2009 జనవరి 15, మార్కెట్, పొంగళ, నం. 2.

సుఖదేవగారు జయలు ఆసుపత్రిచేరుట
 లాహోరు, ఆగష్టు ౩:—లాహోరు కలెక్టరు జై దీన్
 మిలింతు దుర్గరసునున్నది. సుఖదేవగారిని మరి యొక్కరి
 జయలు ఆసుపత్రికి కొంపొయినారు. సుఖదేవునకు నిన్నటి
 నుండియు బలవంతముగా ఆవరము క్రుక్కుచున్నారు. విగత
 రుజువప్రతులకుమాడ నేటినుండి ఆవరము గొట్టమఅనుచు జ
 వంతముతోటి యెక్కించుచున్నారు. (ఫీ. ౧౭)

శ్రీలక్ష్మణుని నామమును పాఠముగా రాసినది. శ్రీ
లక్ష్మణుని పేరు ముందులను. పాఠమును పూర్వమును
పాఠమును పూర్వమును పాఠమును పూర్వమును

పండిత మదన మోహన మాలవ్యా

గారిని విడుదల చేయుట

ఎవరో మాలవ్యాగారి వక్షమున

జుల్మానా చెల్లించి రని

జయిలు సూపరించెడెంటు తెలుపుట

ఇది చాల అక్రమమని వి. జె. పటేలు,
మాలవ్యాగార్లు బహిరంగనభలో తీవ్రముగా
నిరసించుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—పండిత మదనమోహన మాల
వ్యాగారి వక్షమున జుల్మానాను చెల్లించినవా రెవరైనదియును
అయినా వెల్లడికాలేదు.

“నా వక్షమున జుల్మానాను చెల్లించిన సునామ్యుని పేరు
తెలుపవలెను” అని మాలవ్యాగారు జయిలు సూపరించెడెం
టును చాల నిర్బంధించి యడుగగా “ఎవరో చెల్లించునని
చెప్పి జోషీగారిచేతికి 100 రూపాయల నియ్యగా జోషీగారు
చెల్లించిరి. 100 రూపాయల నిచ్చినవా రెవరో నాకు తెలి
యదు.” అని సూపరించెడెంటు తెలిపెను.

“ఇటుల నా అనుమతిలేకుండ మరియొక సునామ్యుడు
నావక్షమున జుల్మానాను చెల్లించుట మిక్కిలి అక్రమము.
దీనిని నేను నిరాకరించితి నని మీరు తెలియజేయుదు” అని
మాలవ్యాగారు సూపరించెడెంటుతో నిష్క్రమణగా తెలిపిరి.

“నే నటుల చేయజాలను. మీరు వెంటనే యిటునుండి
నడలిపోవలెను. లేనిచో న్యాయశాస్త్రరీత్యా నాకు చాల
చిక్కులు కలుగును.” అని సూపరించెడెంటు మాలవ్యాగారిని
తీవ్రపెట్టసాగెను.

అప్పుడు మాలవ్యాగారు సర్దారు ఎల్లభాయిగారు మున్న
గువారితో నాలోచించిరి. మీరు ఇటుకైనా చెరచాలలో
నుండు. మీ సునామ్యుని చెల్లించుట నిష్క్రమణగా తెలిపెను
గాన మీరు వెంటనే వెళ్ళుటయే కర్తవ్యము.” అని బాంధవము
గూడ చెప్పిరి.

నాయుకాలము రిక్తి గంటలకు

మాలవ్యాగారు వెడలిపోవుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—మాలవ్యా
గారు చెరచాలనుండి వెడలిపోయిరి. మాలవ్యాగారిని ఆరెస్టు
చేయుటకు పూర్వము బిర్లావశానులోనే బసచనియుండిగన
చెరచాలనుండి స్వేచ్ఛగా బిర్లావశానుకు వెళ్లిరి అట పిమ్మట
చాపట్టిలో జుగిబహిరంగనభకు వెళ్లిరి. మాలవ్యాగారిని వదలి
చేరిన వార్త వెంటనే నగరమునందంతటను వ్యాపించెను.

బహిరంగనభ

శ్రీమతి హంప మోహితాగారి అధ్యక్షతక్రింద చౌబట్టి
‘వైకతపమున బహిరంగనభ’ జరుగుచుండగా మాలవ్యాగారు
చేరినట్టిది. మాలవ్యాగారు కనబడగానే ఆసభలో నున్నవారంద
రూడుతుడకాలము విక్కితులైరిచ్చుటలతో మాడసాగిరి. ఉత్త
రక్షణముననే జరుజనుధ్యులు మిన్ను ముట్టివరి. అశోలాహు
ము రిక్తిగానే నివరియును తెలుపు డను కేకలు లుప్రక్కల
నుండియు బయలుదేరెను.

ఎవరను “నావక్షమున జుల్మానా చెల్లించగూడదు” అని
మాలవ్యాగారు స్పష్టముగా తెలిపియుండిననుగూడ ఎవరో యొక
రు మాలవ్యాగారివక్షమున ముద్దావ్వును జుల్మానా చెల్లించిరి
యను అందు ఆముత్తమును మేజస్ట్రేటు స్వీకరించి మాలవ్యా
గారిని విడుదల చేయవలెనని ఆజ్ఞాపించెనని మాత్రమే తెలియు
చున్నది.

ఈ సంగతి చెరచాలలో నున్న మాలవ్యాగారికి మొదట
తెలిసినపుడు అయిన చాల అయిదుమిని తెలిపిరి.

ఇది దేశమునకు నష్టకరమగు పని

తరితిగా నా అనుమతి లేకుండ నా వక్షమున జుల్మా
నా చెల్లించిన సునామ్యుని దేశమునకు చాల నష్టకరమగు పనిదే
చేసెను. ఇది నామిత్రులు చేయదగినది కాదు. ఈ నెల మొదటి
తేదిని జరుపబడిన చౌరేగిపును సమీపించుచు పోలీసుకమిషనరు
చేసిన వుత్తరువు నిరంకుశమున పీడారము చేయగలగాన ప్రతి
పారుడునుగూడ నా ఆర్డరును తీరస్కరించుటయే కర్తవ్యమును.
అట్టి ఆర్డరును నురల యరునిసాక్షాత్తైనను తీరస్కరించుటకు
నేను సిద్ధముగానే యున్నాను. సకలవిధములను త్యాగముల నొన
ర్చుటకు నేకీయలందరను సంసిద్ధులుగా నుండవలెను. అటుల
చేసినచో ఆగస్టులోనే పూర్ణస్వరాజ్యము లభింపగలదు.”
అని మాలవ్యాగారు నడిపిరి.

సంపూర్ణ బహిష్కరణమువలన ఆరురోజులలోనే

సంపూర్ణ స్వరాజ్యము రాగలదు

పిమ్మట వి. జె. పటేలుగారు ఉపన్యసించిరి. మాలవ్యా
గారి అనుమతిని పొందుకుండ మరియొకరు జుల్మానాను చెల్లిం
చుట మిక్కిలి అక్రమము. పూర్ణస్వరాజ్యముకొరకు ప్రాసం

భి పునకే యాసత్యాగ్రహమును చేయు లందరగుచుండ దీక్ష
తో కొనసాగింపవలెను. బ్రిటిషు సరకుల నన్నిటిని మాడు
నెలలపాటు దేశీయలందరను పూర్తిగా బహిష్కరింపగలిగినచో
ఇర్ష్యను ప్రభువు కొండగినట్టి గాంధీమహాత్ముని కరస్ప
శ్వన మొనరించుటయును గాంధీమహాత్ముడు కోరినవాటి నన్ని
టిని నొసరుటయునుగూడ నిశ్చయముగా జరగగలవు. సంపూ
ర్ణ బహిష్కరణమువలన ఆరు రోజులలోనే పూర్ణ స్వరాజ్య
ము లభింపగలదు.

వైమావకుమిటు రిపోర్టు

వైమావకు కమిటీరిపోర్టు మూడు వాలుల రోజులలోనే
ప్రకటింపబడును అని వి. జె. పటేలుగారు నడిపిరి.

చెరచాలలోని యేర్పాట్లు

ఎండితే గోలింద కాంతమాలవ్యాగారు

తెలిపిన విషయములు

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—7-వ తేది గురువారమునాడు
ముద్దావ్వును పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారిని జయిలుకు
అర్పించు రోజును చెరచాల లోని కి
తీసికొని పోవుచున్నపుడు “నీవెట్టి అదోళనమును చెందకును.
నేను ఖులాసాగానే యున్నాను” అని మాలవ్యాగారు వాకెరి
గించి లోనికి వెడలిపోయిరి. మాలవ్యాగారిని ఆరెస్టుచేసినపుటి
నుండియును ఆయన పండ్లను పాలను మాత్రమే పుచ్చుకొని
దీరించుచున్నారు. 7-వ తేది గురువారమునాడు పుష్యమున
మాత్రమే జయిలుకు మాలవ్యాగారి పంబువానిని బైకుల్లా చెర
చాలలోని పాకకాలలోనికి రానిచ్చెను. ఆపూట మాత్రమే
అపాచకుడు అచట కొన్ని గంటలనేపుడి మాలవ్యాగారికి పంబు
చేసివెట్టెను. ఆర్డరు రోజు చెరచాలలో నిలువ వంటచేసి
కెట్టుటకు అనుమతి నియ్యలేదనిచే నాకిప్పుడు తెలిసినది. దీనిని
గూర్చి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును తెలుసు
కొనుటలెన ఆర్డరురోజు చెరచాల సూపరించె డెంటు
చెరచాల లోని యెం న పెక్కురు జనరలును
కొంగుగా ఆతడు బొంబాయి ప్రభుత్వకార్యదర్శితో టెలిఫో
న్లో సంభాషించెను.

ఇ. జ.—చెరచాలలో మాలవ్యాగారికి ఎంటచేసిపెట్టు
ట పంబువానిని యదివిధము నిచ్చినట్లు యిటువైపునూడ చెర
చాలలోనికి రావచ్చుచునే యుండవలెనా?

కార్య—“ఇప్పుడు మాలవ్యాగారికి కిక్కు వేయబడెను
గాన చెరచాలలోని పండ్లను మాలవ్యాగారికి సరిపడకపో
యినచో ఆయన జుల్మానాను చెల్లించి విడుదలకు బడియన
చ్చును. లేనిచో చెరచాలలోని నిబంధనలకు మాలవ్యాగారు
గూడ ఓడులు కావలసిందే. ఆయనకు ప్రత్యేకంగా పంబువా
నిని చెరచాలలోనికి రానిచ్చుట వీలులేదు”. ఈ సంభాషణ జరి
గింపిమ్మట యారీతిగా ప్రభుత్వకార్యదర్శి తెలిపెనని జయిలు
సూపరించె డెంటు మాలవ్యాగారి కెరిగించెను. “ఇది వ్యామ
మే. ఇందులకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయును లేదు నాకు ప్రత్యే
కసహాయముల కావలెనని నే నె వ్వరి ని కోరి యుం
డలేదు. వారు నా కెట్టి ప్రత్యేక సహాయములను చేయనక్క
రలేదు. నేనిప్పుడు సౌఖ్యముగానే యున్నాను” అని మాలవ్యా
గారు తెలిపిరి.

క్లాసుల వివరములు

మేజస్ట్రేటు షెర్వానీగారికి వ్రాసిన లేఖ

(ఆ. స్పెషలు సర్వీసు)

వల్లభాయి, మాలవ్యా, జయరాంధాను, షెర్వానీ
గార్లను ఏక్లాసులో వుంచిరి. వీరిని నలుగురిని చెరియొకగడలో
నుంచిరి. వీరి కిష్టమున్నచో బయటనుండి ఆహారములను
తెప్పించుకొనవచ్చును

హార్డికరుగారిని బి. క్లాసులోనుంచిరి. ఆయనకు ఆరోగ్య
ము సరిగా నుండలేదు. ఎక్స్పెరిమెంటును బడయుచున్నారని. ఆయ
నకు గూడ ఏ. క్లాసునే యియ్యవలెనని వల్లభాయిగారు ము
న్నసారు తెలిపిరి.

‘మీరు నొక భారతకానసంఘమున సభ్యులుగా నున్నా
రనువిషయము నాకు తెలియక నేను (బి) క్లాసు జేపితిని. అం
దులకు చింతిల్లుచున్నాను’ అని మేజస్ట్రేటు షెర్వానీగారికి లేఖ
వ్రాసెను.

శ్రీలక్ష్మి మేజస్ట్రేటులోనుంచిరి గాని వారికి ఏ. క్లాసు
యియ్యవలెనో లేదో సరిగా తెలియలేదు.

సిక్కునారియము. సంచేశము

“లిఖిత వార్తకోత్సవమునందు అలాల్ శ్రీవలంట్లలంద
రును గూడ హాజరైనారని ఆనాడు మాటగూడ చెప్ప
బుంబులకపోయినందుకును మాకు 15 రోజులు మాత్రమే కిక్కు
చేయబడవలయును మేము చాల చింతించుచున్నాము. భారత
ప్రభుత్వ ప్రత్యేక సౌకర్యములను కోరు మా మాతృదేశ
స్వాతంత్ర్యముకొర కెట్టికష్టముల ననుభవించవలసినవిన్నను భా
రతీశ్రీమతి వెదదీయకు. పంజాబునందు 4000 మంది పురు

షులు సత్యాగ్రహములకు వెళ్ళినవలెను మేము మిక్కిలి సతం
సింపుచున్నాము. వేలకొలదిగా పంజాబుశ్రీమతి గూడ నీయు
ద్య మును న పాల్గొనినచో మేము మిక్కిలి
సంతసిం చెదము. అని శ్రీమతిలు హరణ
మకారు అమృతకారుగార్లు శిక్షవిధించబడిన పిమ్మట తెలిపిరి.
7-వ తేదిని కిక్కు విధింపబడినందున ఆనాడు సాయంకాలమే
మాలవ్యాగారు మన్ననవారిని 14 గంటల బైకుల్లా చెరచాలనుండి
ఆర్డరురోజు చెరచాలకు గొనిపోయిరి.

కాశీనుండి 100 మంది వలంట్లులు బొంబాయి వచ్చుట

బొంబాయిలో ఘనముగా స్వాగత మొనగుట

(ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—కాశీ హిందూ క్షేత్రవిద్యాల
యమునుండి 100 మంది వలంట్లులు శీఘ్రం ఉదయమునకు
బొంబాయిచేరిరి.

800 మంది బొంబాయి వలంట్లులు విజ్ఞానయా టెర్మి
నెస్కువెళ్లి కాశీ వలంట్లలకు స్వాగత మొనగిరి.
పిమ్మట పూర్వగింపుతో వారిని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు
గొనిపోయిరి. పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారి
మహారుషును కార్యదర్శియునను పండిత శ్రీగోవిందమాలవ్యాగారు
అచట కాశీవలంట్లలకు కలుసుకొనిరి. కావలసియున్నచో
యొకను చాలనుండి వలంట్లులు కాశీనుండి బొంబాయికి
రాగలరు అని మాత్రమే కాశీ వలంట్లదళాధిపతి తెలిపెను.

మరికొన్ని విషయములు

బహిరంగనభలో మాలవ్యాగారు చాలనేపు

మాటలాడుట

(శ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి ఆగస్టు 8:—నేడు సాయంకాలము 4 గం
టలకు ఆగస్టురోజు చెరచాలజయిలుకు మాలవ్యాగారికడకు
వెళ్లి యెవరో జుల్మానా చెల్లించిరిని తెలిపెను. అటులైన
నట్లు చెబుటకుండనీయరా? నేను వెడలిపోవలెనని నిర్బంధించెదరా?
అని మాలవ్యాగారిరి. డౌను మీరు యిప్పుడే వెడలిపోవలెను
అని జయిలుకు తెలిపెను.

నిన్న 7 తేది సాయంకాలమున కొక విశిష్ట వాయ
కుడు తాను జుల్మానాను చెల్లించెదనని మాలవ్యాగారితో
చెప్పగా అటుల నెవరైన చెల్లించినచో వారిని నేను మరల
నెన్నటికిగూడ క్షమింపను” అని మాలవ్యాగారు నడిపిరి.

మాలవ్యాగారు సభలో చాలనేపు మాటలాడిరి.

రావల్పిండిలో 2000 మంది శ్రీమతి డోరేగింపు జరుపుట

మాలవ్యాగారిని ఆరెస్టు చేయుట అక్రమమని
తెలుపుటకే యీ డోరేగింపు జరుపబడుట

లాహోరు, ఆగస్టు 8:—రావల్పిండిలో 144 నెక్లను
అనుబంధముననుగూడ మాలవ్యాగారి ఆరెస్టుపట్ల తమ ఆప్
శ్యుతిన ప్రకటించుటకే అచట 2000 మంది శ్రీమతి డోరేగింపు
జరిపిరి. పోలీసువారు యెట్టినిరోధమును కలిగింపలేదు.

(ఆ. ప్రె.)

హార్డికరుగారిని తాణాచెరచాలకు పంపుట

ఏ. క్లాసు యిచ్చుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 9:—డాక్టరు హార్డికరుగారిని
బొంబాయినుండి తాణాచెరచాలకు తీసికొనివెళ్లిరి. హార్డికరు
గారికిగూడ ఏ. క్లాసు యిచ్చిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

బొంబాయిలో రాజకీయవైదీల స్థానకోత్సవము

పోలీసువారు అదృశ్యులగుట

ఉత్సవము జయప్రదముగా జరుగుట

బొంబాయి, ఆగస్టు:—

నేడు రాజకీయ వైదీల స్థానకోత్సవము ఉత్సాహంతో
జయప్రదముగా జరిగెను. 50000 మంది శ్రీమతి హంప
మోహితాగారి నాయకత్వముక్రింద డోరేగింపుతో బయలుదేరిరి.
వారు హార్వీరోడ్డునుండనే వెళ్లిరి గాని పోలీసువా రెవరును
కనబడలేదు. లక్షలకొలది ప్రజలు ఉత్సవమును తిరికించిరి.
జయస్వామి మిన్ను ముట్టెను. కాశీనుండి వచ్చిన వలంట్లు
గూడ డోరేగింపులో పాల్గొనిరి. పండిత మదనమోహన
మాలవ్యాగారికొక మోటారుకారుతో కూర్చుండి ఉత్సవమును
తిరికించుచుండిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యవంతుల సభ

సత్యాగ్రహ నిర్వహణకు మొత్తము 25311 మంది బొంబాయి, ఆగస్టు 8:— ఇటీవల బొంబాయిలో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు కార్యవంతుల సభలో 14 తీర్మానము లామోదించబడిన టిడివర్ కే ప్రకటించబడిన. ముఖ్యతీర్మానము గూడ సామోదించబడినది యిందు ప్రకటించబడినది.

శ్రీయుత ఎం. ఎన్. ఆనీగారు మొదట కాంగ్రెసు విధానము సామోదించునను యిందు సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొని కారాగృహవాసి శిక్ష పడుచున్నందున యీ ధర్మవారు ఆనీగారిని చాల ప్రశంసించుచున్నారని ఇంతవరకును సత్యాగ్రహమున పాల్గొనకుండునను వారందరను గూడ నిపు డైనను ఆనీగారి ధర్మతన అంకితంపగోరుచున్నారని ఆనీ తీర్మానము గూడ సామోదించబడినది.

సత్యాగ్రహము ప్రారంభించబడినది మొదలు యిప్పటి వరకు శిక్షించబడినవారి మొత్తమును భారత కాంగ్రెసు కార్యవంతులను నడు వచ్చిన లెక్కలనుబట్టి కార్యవర్గి నిర్ణయించి సభవారికి సమర్పించెను.

రాష్ట్రములేరు	ఆరెస్టు చేయబడినవారి మొత్తము
ఆంధ్ర	50
ఆంధ్ర (29-7-80) వరకు	8000
ఆసాము (సిలపాళుకాకుండు)	50
బీహారు (25-7-80 వరకు)	4158
పంజాబ్ (బెంగాలు)	6000
జేలూరు	125
బర్మా	
వజ్ర (హిందూస్తానీ)	100
సా (మరాఠీ)	180
బొంబాయిగరము 1-8-80	
వరకు వదలాలలో ఆరెస్టు చేయబడిన పాదలు కాకుండు.	1759
దిల్లీ	400
గుజరాతు (25-7-80 వరకు)	961
కర్నాటక	450
కేరళ	200
మహారాష్ట్ర (28-7-80)	1000
పరివాహకరాష్ట్రములు	
(నా. వె. ఫౌం. ప్రావిన్సు)	600
పంజాబు (28-7-80 వరకు)	8500
సింధు	68
ద్రవిడ (తమిళనాడు)	890
(చెన్నపురి సగముకాకుండు)	
పంజాబ్ (28-7-80 వరకు)	1700
ఉత్తర (4-7-80 వరకు)	850

మొత్తము 25311

(శ్రీ ప్రె.)

సర్ హట్టను (బొంబాయి హోం మెంబరు) గారి పైని క్రిమినలు కేసు నివిలుదావా

స్కూల్ టెటరు సూచన

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:— ఈనెల 2 వ తేదీన, హరన్ శిర్డేవల్ ప్రజలపైని లాటిలను విసరుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వము హోం మెంబరు సర్ హట్టనుగారి ఆనమరి నిచ్చెనని కోర్టులో స్పష్టమైనది. ఆ దెబ్బలవలన ఒక ఎలంటీరు వృత్తి నొందుట గూడ తటస్థించినదిగాన హట్టనుగారిపైన క్రిమినలు కేసులును నివిలు దావాలును లేబడునని తెలియుచున్నది. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు యందులకు చాల అనుకూలరుగా నున్నారనిగూడ తెలియుచున్నదిగాని వల్ల భాయి పటేలుగారు మున్నగు సత్యాగ్రహ నాయకులు యందులకు సమర్థింపకు అని స్కూల్ టెటరు యిండియను డెయిలీ మెయిలులో ప్రకటించెను. (ఆం. ప్రె. స్పె.)

ఎన్నికల సెక్రటేరియటు మద్రాసుకు మార్చబడుట

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

గవర్నరు మెంటు ఎన్నికల సహాయకార్యదర్శికి పంపబడు బాలు లన్నియును, ఆగస్టు 14 వ తేదీకి స్టానుచూను పొల్లకు చేరజాలని పక్షమున, ఫోర్టు సెంటు వార్డియందు సెక్రటేరియటు టకు పంప బడవలెను.

REO

స్పీడ్ వాగనులు మెలుదూరము
కొద్దివ్యయంతో పనిచేయుచు దీర్ఘకాలము
మన్నుటచే వాటికవియే అవ్వకము కాగలవు.

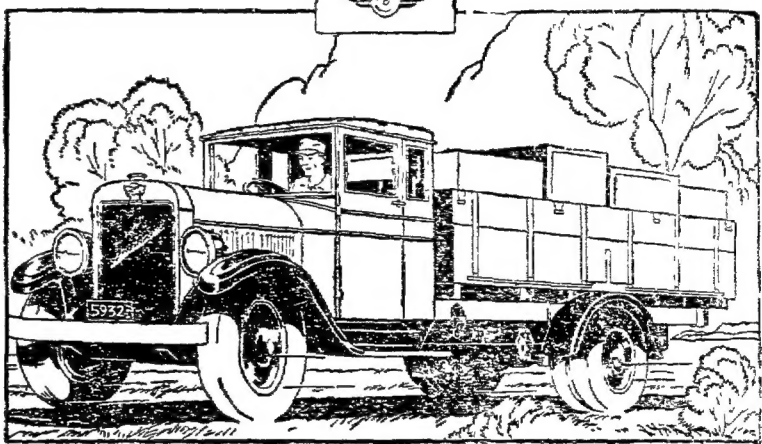
రియో మనకు చాల సౌకర్యము లొసంగుటయేనక కొన్ని మతో చాలవైపు సరిగా ప్రయోజనముచేయుచుండ గలదు. యట్టి బస్సునే ఎక్కికొనుటకు మేము సహాయమునెవ్వరము.

ప్రతియొక స్పీడ్ వాగనునకు కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలిగియుండుటచే ప్రక్క నుపయోగించువారిల కావాడగలదు. ఇంతయొగక బరువులు మో కొనిపావులుకు కాలప్రత్యేకము గూడ గలదు.

మరియు, తమకు యెంతబరువును మోసికొని వెళ్లవలసింది తెలిపిన మేము దానికితగిన స్పీడ్ వాగ్ ఛాసిస్ మా చేయవచ్చును 14 రకములలోనుండి నేర్పరచి యిచ్చుట మాకర్హమైయున్నది. దీనివలన తమకు చాలకాలావరకు ఉచ్చుకున, పైనునకు చాల కొద్దిఖర్చులో ప్రయాణము చేయువది రాగలదు.

రియోవారి మాత్రమే గొప్ప స్పీడ్ వాగనులు- 14 చక్రముల మధ్యకొలత కలిగిన సైజులలో- దృఢముగను, నమ్మకముగను పనిచేయుచున్న స్కూల్ ఛాటికి 98 హా|| అవసరమైనవన్నియు గలిగి వివిధప్రయాణికులకు మోయగలుగునట్లు చేయబడినవి. బరువులు క్లిటన్ను మొదలు ఎక్కువబరువును మోయగలిగియున్నవి.

ఆర్. ఇ. ఓ. ఆనువిరాట్ సమ ఇ. ఓల్సు ఆను వాతని చేదలోని సత్వీప్రాక్షరములు. ఆదిదే రియో కంపెనీ సౌపకు. ప్రస్తుత మా డ్రెస్సర్లబోర్డున కృత్యముగా పనిచేయుచున్నాము.

మద్రాస్ వేర్ హౌస్,

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

158 (a)

రియో మోటారు కార్ కంపెనీ - లాన్ సింగ్

వ్యాయామ క్రీడలు

మెడోల్టాకు టెన్నిసుపందెములు

టిల్టెన్ గారు ఓడిపోవుట

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 8:— మెడోల్టాకు టెన్నిసు పందెములలో, 19 వీండె యువకుడు ఫ్రాన్స్ ఓల్సు ఆను ఎతడు టిల్టెన్ గారిని ఓడించెను. ఇది ప్రేక్షకులకు ఆశ్చర్యకరము కలిగించెను. 6-1; 2-6; 6-1.

* * *

జర్నీ చాంఫియనుషిప్ టెన్నిసు పందెములు

మిక్స్డు డబుల్సునందు సాండిసన్

కన్యగారు విజయము గాంచుట

హా బర్న్, ఆగస్టు 8:— జర్నీలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న అంతర్జాతీయ టెన్నిసు చాంఫియనుషిప్ పందెముల మిక్స్డు డబుల్సులో సాండిసన్ కన్య రక్ష్మకగా ప్రారంభ క్రావిండ్, క్రాఫర్డుగార్ల నోడించెరి. 0-6; 6-2; 6-4.

పురుషుల డబుల్సు పోటీయంద, గ్రిగరీ, హ్యూగ్ గార్లు గెంటిన్, గ్లాస్ గార్ల నోడించెరి. 6-2; 6-1; 6-8.

పురుషుల డబుల్సునందు ప్రెజ్, క్లీయర్స్ క్రాత్ గార్లు (జర్మనీ) ఫ్రెజ్, రత్నంగార్ల (ఇండియా) నోడించెరి. 1-6; 9-7; 5-3; 1-6; 6-4.

కర్ణాటక రాష్ట్రము

“నిందితులు శిక్షించబడవలయు నని కోరిరి గాన శిక్షించుచున్నా నను” మేజిస్ట్రేటు

పైరేవేటు స్థలమందలి తాటిచెట్టును సరికిన యిరువురు జాతీయవాదులకు శిక్ష.

ధార్వాడ్ ఆగస్టు 7:— హన్టీ జాతీయవాదులగు శ్రీ యుతులు రా. వి. కర్నాగద్ రహకార్ గారికిగార్లకు ఇ. పి. కో. 426, 447 కే క్ష నల క్రింద మూడు నెలల కఠిన శిక్ష యు 100 రూ పాయీల జరిమానా విధించబడినది జరిమానా చెల్లించనిగా ముఖ్యమంత్రి కారాగృహములో నుండుటయును. ప్రభుత్వము నాశేలపాద నన్న తాటిచెట్టును నశి రచుటయే వీరిపైగా వింపబడిన శిక్షాశిక్షగా. నాత్మమంతుల నీ ధర్మము ప్రభుత్వగారికి చెందిదికాని తెలియ. కిరిని శిక్షి పున, నిందితులు శిక్షనశిక్షించుచుండిరి గాన వారిని శిక్షించు మంటియని మేజిస్ట్రేటునుడిచిరి కడపిన మంత్రివారమువాడు హిందూవాసీ శివదర్శమువారి హన్టీ కార్యాలయము కోశింపబడి, సైక్లోప్టుయిలు చేయబడియుండిన కర్ణాటక కాంగ్రెసు ప్రతికర్తయొక్క ప్రతినిధియైన, సైక్లోప్టుయిలు యంత్రమున, ప్రెపురైటరును తీసికొని వెళ్లిపోబడినది.

గడగ్ న్యాయవాదులును, కాంగ్రెసు నాయకులు కల ఆలంక- పుడేహాడ్ గా విచారణ చేసిన కేసులో జరుగును. వరియరువురు కాంగ్రెసువాదు లీవరక 4 నెలల కఠినశిక్ష పాశ్రుయిరి. వీరుగూడ జరిమానా గావోబాలు ఇ. పి. కో 117, 174, 448, 447 కే క్ష నల క్రింద విచారణ జరుగును.

(శ్రీ ప్రె.)

సరిహద్దులయందు కల్లోలము

ఆఫ్రిడీలు పిషావరులపై దండెత్తివచ్చుట

పిషావరు, ఆగస్టు 8:—నిన్నటిదినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలైన పిషావరు కొందరు భీషావరునగరమున నున్న లండ్రీగ్రామమును ఆక్రమించుకొన ప్రయత్నించిరి. కాని బ్రిటిషు సైనికులు వారిని తరుగొట్టిరి. ఆఫ్రిడీలైన పిషావరులు మరణించిరి. పిషావరు - 12 వార్తల ద్వారమున నున్న బాంకముయందు ముఠా చేయ నున్న 10 వలము దిద్దడి ఈ ప చేసిని తెలియచున్నది. కాని బ్రిటిషు సైనికులు దిద్దడి చేసి దిద్దడి నున్న నందు ఆఫ్రిడీలనుకాక తోలీల చేయుచుండటచే ఆఫ్రిడీల నుండి ప్రయత్నములు పూర్తియయ్యెను.

రాత్రి 12 గంటలకు సరిహద్దుల దాటి

కొన్ని బందలను లూటీకొట్టుట

కెల్కత్తా, ఆగస్టు 8:—బ్రిటీషు సైనికులు 40 నుండి ఆయాధి-అత్యంత సరిహద్దుల దాటి పిషావరులపై దండెత్తి ప్రయత్నించిరి. పిషావరుల జాతీయముల పోవుచున్న రెండు టాంగులందుండి ఎదిరించి గట్టిములను, బండ్లను నష్టమున స్వాధీనపరచుకొనిరి. సైన్యము వారు రాంపేట వెలుల గ్రామమునకు వెళ్లి పిరు కొన్ని ఒంటెలను పట్టుకొనిరి. పిషావరు అసిస్టెంట్ కమిషనరు గారు కొంతమంది ఘోరాల్తో పోరిన వెంటిందిరి. ఘోరాల్లైన సైనికులు లూటీకొట్టినవారిని తోడి రెండువర్గాలములు వారిపై తుపాకులను ప్రేల్చిరి. అందుచే ఆఫ్రిడీలు జాతివారు లూటీకొట్టిన గుర్రములను, ఒంటెలను వదిలిపోయిరి. కొండలు అధికముగ నుండుటచే ఈ జాతివారు బ్రిటిషు సైనికులకు చిక్కుపడక తప్పించుకొని సరిహద్దుల దాటిరి.

8-వ తేది రాత్రి ఆఫ్రిడీలను పిషావరునకు

వచ్చునను వదంతులు

పిషావరు, ఆగస్టు 8:—నేటిదినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలు పిషావరులపై దండెత్తివచ్చునను గట్టి ప్రయత్నములు గావించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. బ్రిటిషు సైనికులు అన్ని ముఖ్య ప్రదేశములందును కాపలాకాయచున్నారు. రాత్రి 9 గంటలకు నగరపు దర్వాజాను మూయబడుచున్నది. వాయువిమానదళము అగ్నికృత్ కాపలాకాయచున్నారు అందుచే పిషావరును ముట్టడించవలయునని ఆఫ్రిడీలుగావించు ప్రయత్నములంతవఱకు విఫలమగునని తోచుచున్నది. తమనేలలో కొంతభాగమును పిషావరు చుట్టుప్రక్కలనున్న కొన్ని గ్రామములకు పంపవలయుననియు, బ్రిటిషు సైనికులు వీరితో పోరాడుచుండుసమయమున ఆఫ్రిడీలను ఒక్కొక్కరిని పిషావరునగరమును ప్యాదీన పరచుకొన యత్నించవలయుననియు ఆఫ్రిడీలు ఉద్దేశమై యున్నది.

ఆఫ్రిడీల దండయాత్ర ఆగిపోవుట

పిషావరు, ఆగస్టు 8:—నిన్నటిదినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలు పిషావరులపై దండెత్తి వారెదు. కాని ఆఫ్రిడీలైన పిషావరుల కొన్ని గ్రామముల నుండి వచ్చుచున్నారు. 7 వ తేదీని వెయ్యియందు ఆఫ్రిడీలు భాజాగ్రామము నెదిరించిగాని బ్రిటిషు సైనికులు వారిని తరుగొట్టిరి. 7 మంది ఆఫ్రిడీలనుగారుల మరణించిరి. ఆరు వాయువిమానములపై బ్రిటిషువారు తరుగుచు బుధవారము మధ్యాహ్నమునండి ఆఫ్రిడీలపై బాంబులు వేయచున్నారు. ఒక దినమునకు 6 వల బాంబులు ఈవిధమున వేయబడుచున్నవి.

పిషావరు ప్రాంతవ్యవసాయమున పైడిపోవ ఆఫ్రిడీలు

స్వాధీనపరచుకొని దానిని తగులజేట్టిరి. ఆ డిపోలో కొన్ని తంతి తీగలుండెను. బ్రిటిషు సైనికులు వారిని ఎదిరించి తరుమ గొట్టిరి.

9 వ తేది వార్తలు

సిహా, ఆగస్టు 10:—పిషావరునుండి ఈ క్రిందివివరములు తంతివార్తల సిహాకు పంపబడినవి. నిన్నటి దినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలు బ్రిటిషు సైనికులను ఆఫ్రిడీలను పోరాటము జరిగినది. నగరము సమీపమున ఇంపురు ఆఫ్రిడీలు చంపబడిరి. మరియొకరికి గాయములు తగిలించి. గాయములు తగిలినవారిని బ్రిటిషు సైనికులు పట్టుకొనిరి. ఇతనిపేరు ఉత్తమ్ చరే దొలకే తెలుగు ఒకరేయి జూని తెలియుచున్నది. భిషావరువారు ధరించు మొలదీని పీట ధరించుచుండెను. మరియొక ఆఫ్రిడీలతోపాటు పిషావరు కంట్రీలమెంటు ప్రవేశించి యత్నించెను. కాని ఆఫ్రిడీలు కాపలా కాయచున్న సైనికులను అరిగిన తుపాకీతో కాల్చిచంపెను. సుతములతో గ్రామము నెదిరించిన ఆఫ్రిడీల సైనికులను ఆక్రమణమునకు తరుగొట్టిరి. పిషావరు నగరము నెలవలనున్న పట్టణమున ఆఫ్రిడీలు తగులజేట్టిరి. బ్రిటిషు సైనికులు ఆఫ్రిడీలను తరుగ గొట్టిరి. ఆఫ్రిడీలు కాజాగ్రామ ప్రవేశించినవార్త నన్నినది. సిహాజాతివాడకూడ వీరితో చేరినట్లు తెలియుచున్నది కాని రాజగులుండి కూకేభేర గారు ఇంకను సేనలతోపాటు ఆఫ్రిడీలతో చేరలేదు. పిషావరునగరము

వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల

సభ

నైమను సూచనలను సర్ అబ్దురు

రహింగారు ఖండించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 9:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము సర్ అబ్దురు-రహింగారు ఖండించు వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల సభ సమావేశమయ్యెను. సర్ అబ్దురు రహింగారు ఈ క్రింది విషయము ఉపన్యసించిరి. ఖండించువంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల ముఠా ముఖ్యమైనది. కాని నైమను కమిషనరుగారి సూచనలను మహమ్మదీయుల కెంతమాత్రము తప్పికినదియో లేదు. ప్రభుత్వ నియమానుసారము మహమ్మదీయులకు ఇతర సంఘములతోపాటు సమానముగా హక్కులు లేని రాజ్యాంగ నిర్మాణమును మహమ్మదీయుల తొందరపాతము అంగీకరించెను. భారతదేశము ఎల్లకాలము బ్రిటిషువారికి లాంగ్ యుండవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుటలేదు. బ్రిటిషువారితో సమానముగా ప్రతిపక్షానికి బ్రిటిషువారికి సహాయముగా భారతీయులు గొప్ప జాతివాదగ వృద్ధిచెందవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుచున్నారు. వోలరుల సంఖ్య ఎంత అధికమైన మహమ్మదీయుల భయము అంత తగ్గగలదు. పీటరుల సంఖ్య అధికమైన ఒక తెగవారే అధికమై యుండుటకు వీలండదు. ఉద్యోగములందు మహమ్మదీయులకు తగు ప్రాతినిధ్యముండవలయునని చెప్పి సర్ అబ్దురు రహింగారు తమఉపన్యాసమును ముగించిరి.

రెండవదినపు సమావేశము

కలకత్తా, ఆగస్టు 10:—నేటి దినము మరల వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల మహాసభ సర్ అబ్దురు రహింగారు అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. రాండుటేబిలు సమావేశమునకు మహమ్మదీయులు వెళ్లవలయునని ఒక తీర్మానము పాడింపబడినది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు అబ్దురురహింగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు నైమను కమిషనరువారు మహమ్మదీయుల కోరికలను తీరగొరచిచిరనియు మరల మరల ప్రాధేయపడుచుండుట గౌరవకరము కాదనియు అందుచే మహమ్మదీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమును బహిష్కరింపవలయుననియు చెప్పిరి. కాని వీరపనగ్గసింపుచుండగ ఇంకొక కలకత్తా బయలుదేరినది. ఉపన్యాసము జరుగుటకు వీలులేక వాయెను. అందుచే అబ్దురురహింగారు ఉపన్యాసము నిలిపి మూచ్చుండవలసినట్లెను.

వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల సభ సమావేశమయ్యెను. సర్ అబ్దురు రహింగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు నైమను కమిషనరువారు మహమ్మదీయుల కోరికలను తీరగొరచిచిరనియు మరల మరల ప్రాధేయపడుచుండుట గౌరవకరము కాదనియు అందుచే మహమ్మదీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమును బహిష్కరింపవలయుననియు చెప్పిరి. కాని వీరపనగ్గసింపుచుండగ ఇంకొక కలకత్తా బయలుదేరినది. ఉపన్యాసము జరుగుటకు వీలులేక వాయెను. అందుచే అబ్దురురహింగారు ఉపన్యాసము నిలిపి మూచ్చుండవలసినట్లెను.

రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల పక్షమున సర్ అబ్దురు రహింగారు, ఫజల్ హక్ గార్లు ప్రతినిధులుగ నియమింపవలయునని రాజప్రతినిధిని కోరుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది. నైమనుకమిషను కారి సూచనలను ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడినది. సభ ముగియు సమయమున వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి పిషావరు వాలంటిరు కొట్టాడుకొనిరి. కొందరికి గాయములు తగిలినవి. (ఆ. (వె.))

రాండుటేబిలు మధ్యమున్న రైలువార్తలను ఆఫ్రిడీలు ఆక్రమించుకొనిరి. వీరు తంతి తీగలనుకూడ తెగొట్టిరి. పిషావరు చుట్టుప్రక్కలయందున్న గ్రామములవారు ఆఫ్రిడీలను అహారము విసతులను ఇచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పిషావరును చుట్టుండించుట కష్టమనితొలి ఆఫ్రిడీలు పిషావరును వదిలి చుట్టుప్రక్కలనున్న గ్రామములను స్వాధీనపరచుకొన నద్దేశించుచున్నారని తోచుచున్నది. తమకు సహాయము చేయవలయునని తురంగజేయి హాజరి ఆఫ్రిడీలు కోరినట్లు తెలియుచున్నది. పిషావరు కంట్రీలమెంటుగట్టు మూడుబడినది. రైల్వేస్టేషనును బ్రిటీషులకు తెలిగ్రావు తెలిపాడు కార్యాలయములను మిలిటరీవారు కాపలా కాయచున్నారు. (ఆ. (వె.))

పిషావరు నోష్యేరాలమధ్య రైల్వే నడువకుండుట రావల్పిండి, ఆగస్టు 9:—పిషావరు నోష్యేరాలమధ్య రైలువారు పిషావరు నడువకుండుట సరిహద్దురాష్ట్రముల చీఫ్ కమిషనరుగారు ఉత్తరవులకు ప్రకటించిరి. (ప్రీ (వె.))

ఖిలాఫతు మహాసభ

షాకతాలీగారు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును ఖండించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 9:—నేటిదినము ఖిలాఫత్ మహాసభ మాలానా షాకతాలీగారు అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. మాలానా షాకతాలీగారు ఈ క్రింది విషయము ఉపన్యసించిరి:—

మహమ్మదీయులు గాంధీగారు పండిత నెహ్రూగారిని నమ్మియుండిరి. వీరు నమ్మకద్రోహము గావించిరి. కావున భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయుల తమ విభేదములను మరచి వికసితమయ్యే పనిచేయవలయునని కోరుచున్నాను. హిందువులు మహమ్మదీయులు కలిసి పనిచేయనిచో ఎట్టి ఉద్యమము విజయమునకుండును. కాపనోల్లంఘనోద్యమములపై దేశమున నాంధ్రీకవిభేదమును తీవ్రపరచుచు దాల్చుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశమునకు మహమ్మదీయులు వెళ్లి తమ విమతములను స్పష్టపరచుట అవసరము. కాంగ్రెసు నాడుకూడ రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెళ్ల నుద్దేశించినచో మహమ్మదీయులకు సంకోచము కలుగును. భారతదేశమునుండి లండనుకు పోవు ప్రతి నిధులందరు భారతదేశమున ముందుగా కలసి ఆఫ్రిడీలయములను గురించి చర్చనలిపి ఒకవిధమును ఒడంబడిక గావించుకొనవచ్చును.

కలకత్తా, ఆగస్టు 10:—కలకత్తా ఖిలాఫత్ మహాసభ వారు నేటిదినము మరల మల్లూనా షాకతాలీగారు అధ్యక్షతను సమావేశమై కాపనోల్లంఘనోద్యమమును ఖండించుచు తీర్మానము గావించబడినది. మహమ్మదీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెళ్లవలయునని అఖిలభారత ఖిలాఫత్ మహాసభవారు గావించిన తీర్మానమును ఆమోదించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడినది. (ఆ. (వె.))

నాగపురంలో గార్వాత్ ఉత్సవము

కాంగ్రెసువారి శాసనోల్లంఘనము:

నాయకుల అరెస్టులు

నాగపురం, ఆగస్టు 8:—శ్రీయుతులు చక్రవర్తి భార్య కా (పత్ని) గ్రామ సంఘనాయకులు) నారాయణరావు వైద్యాగార్ల నాయకత్వముక్రింద 26 మంది వాలంటీర్లు సత్యాగ్రహ విరమ దగ్గరనుండి గార్వాత్ ఉత్సవమున సాగించిరి. వారు 800 X జముల దూరమైన వెళ్లకమునుపే పోలీసువారి నడగించి ఆయత్సవము జరుపుటకు వీలులేదనియు వారచ్చట్టిండి వెడలిపోవలయుననియు కోరిరి. అందుకు వారు నిరాకరించినపై వారినందరిని పోలీసువారి కెస్టుచేసిరి. వీరు అరెస్టుకాగానే చందామ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత కుళ్యాండ్ గారి నాయకత్వముక్రింద 600 మంది వాలంటీర్లు రోడ్డుపై నడచుకొని గూర్చుండిరి. కొంతసే పోలీసులను పోలీసులను కుళ్యాండ్ గారి నోక్కరిని మాత్రమరెస్టుచేసిరి. వెంటనే 8 మంది వాలంటీర్లదళ వింకొకటి అరెస్టుచేయబడినది. కుళ్యాండ్ గారి యనంతరము నాయకత్వము వహించిన శ్రీయుత గాంధీగారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. ఇంచుమించు 600 మంది యిప్పటికిని రోడ్డుపై గూర్చుండియున్నారు. వైద్యసహాయమునకు వైద్యుల సంఘముమొకటి సిద్ధముగా నున్నది. వేలకొలది ప్రజలు శాంతిగా రోడ్డు కిరువైపుల నిలువబడి చూచుచున్నారు. డాక్టరు మూడే గారుగూడ ప్రేక్షకులలోగలరు. అర్ధరాత్రివరకు నిషేధ మములులో నుండుచు

600 మంది వాలంటీర్ల కింకను స్థితిగతులు యథావారముగనే యున్నవి. వాలంటీర్లు రోడ్డుపై నల్లే మారుచుండియున్నారు. నగరవాసులలో నించు మించు సగమునుండి యిరుయంతయు జూచుచు రోడ్డుప్రక్కల గూర్చుండియున్నారు. వాలంటీర్లకు ఫలహారమును మందిరిట్లు పట్టె చేయబడుచున్నది. ప్రముఖులైనవారిని మాత్రమే యింతవరకెస్టుచేసిరి. రాత్రి 12 గంటలకు ఈ నిషేధాజ్ఞ రద్దయినది. అంతవరకును వాలంటీర్లు తమ సాసములను విడిచి పెట్టుకుండ మధురని తోచుచున్నది. తిన్నచిన్న ఉత్సవములెన్నో నగరములోని ఆయా భాగములలో నడుపబడినవి ఆ యత్సవములను పోలీసువారు వీరగొట్టలేదు.

రాత్రి 12 గంటలైనతరువాత వాలంటీర్లు

వెళ్ళిపోవుట

నాగపురం, ఆగస్టు 9:—రాత్రి 12 గంటల కింక పదినిమిషముల తరువాతయందుగా నాలుగువోట్ల నలుగురు వాలంటీర్లు పోలీసు మిలిటరీ కాళ్లకు కెండిన కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానములను ప్రజలకు చదివి వినిపింపబోడిరి. ఒక్కొక్కొక్క ముగిసినచో తోడో పోలీసువారువచ్చి వారి నరెస్టుచేసిరి. సరిగా 12 గంటలకు పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. అటుపై ప్రజలందఱుగూడ శాంతిగా వెడలిపోయిరి.

వికెటింగు అరెస్టులు

కల్లుదుకాణములవద్ద వికెటింగు జరిపినందుకై నేడు 20 మంది వాలంటీర్లరెస్టు చేయబడిరి.

నిన్నటి గార్వాత్ ఉత్సవము సందర్భమున అరెస్టయిన వారికేసులవిచారణ యానె 15 తేదీనాడు జరుగును. (ఆ. (వె.))

అంగలూరు } త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లు,
8-8-1930 } (ప్రెస్టి.)

ఇండియా : అమెరికా

అమెరికాలో హిందూ దేశముగూర్చి విశేషము దోశము ప్రబలియున్నట్లు, ఆకున్న విశ్వ విద్యాలయ పండితులగు ఎడ్వర్డు థామసుగారు "లండను టైము" పత్రికకు వ్రాసిరి. కొంతకాలము క్రింద నూర్పుర క్రైస్తవ మత గురువులు, బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రియగు మాక్డనాల్డుగారికి విన్నవ ము పుచు, గాంధీమహాత్మునితో సమాధానపడవలయు నని కోరియుండిరి. కాని, అమెరికా హిందూదేశ సమన్వయ విషయమున దీనికొనుచున్న శ్రద్ధ యంత కన్నను చాల నధికమని, థామసుగారు గ్రహించిరి. "స్లిట్సు రివ్యూ" జానుమాసపు సంచికలో "హిందూదేశప్రయత్నము"ల గూర్చి యొక వ్యాసము గలదట. ఈ పత్రికను అమెరికాలోని ప్రసిద్ధ పరిశోధకులందరును చదివెదరట. దీనియందు బ్రిటీషు దృక్పథము వెలుపడుట కవకాశములేదని, థామసుగారు వగచుచున్నారు. హిందూదేశమునూడ ఆహారపదార్థ మగు గోధుమలు ఇంగ్లండు కెగుమతి యగుచున్నవనియు, హిందూదేశపు దూది ఇంగ్లండు కెగుమతి యగుచుండ, దానిని వస్త్రములుగ తయారు చేసి మరల హిందూదేశమున కంపుచున్నారనియు, ఇందువలన హిందూదేశమునకు మిగుల నష్టము గలుగుచున్న దనియు, ఈపత్రికలో గలదట. ఇట్టి నిందారోపణలు వ్యాపించుటచేతనే, క్రైస్తవమతగురువులు హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మీయవలయు నని కోరుచున్నట్లు, థామసుగారు చెలుపుచున్నారు.

ప్రాచీనరు డ్యూయీ, నార్మను, థామసు మున్నగు సుప్రసిద్ధ అమెరికనుప్రముఖులు ప్రచరించిన విజ్ఞానలో, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగ కోరబడెను. పరాధీనతవలన హిందూదేశమునకు గలిగిన నష్టములు వివరింపబడెను. ఇండియ గాక, జో సె ఫ్ హా లు అను అమెరికా గ్రంథకర్త "సుప్రసిద్ధ ఆసియా ప్రముఖులు" అను గ్రంథమును ప్రచురించుచు, ఆసియాఖండమున గలగుచున్న నూతనోదయమును వివరించిరి దీనియందు అనత్యములు విశేషముగ గలవని, థామసుగారు వగచుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని జీవితమునకు ఈగ్రంథమునందు ప్రత్యేకప్రముఖ్య మొనగబడెను. ఈగ్రంథమునకు దోడుగ, సికేటరుబ్లెయనుగారు, కెలాగు ఒడంబడికపై సంతకము చేసినహిందూదేశపుస్వాతంత్ర్యమును, దానిపై సంతకము చేసిన ఇంగ్లండు తప్పక గుర్తించుటల అమెరికా ప్రభుత్వమువారు ప్రోద్బలపరుపవలయునని, అమెరికా సెనేటులో నొకతిర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును ఇంకా ప్రసాదించవలసిన యవసరమును ఈతిర్మా

నము వివరించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశము గూర్చి అమెరికాలో ప్రబలిన దురభిప్రాయములను పోగొట్టుటకు, బ్రిటీషుప్రముఖులు పోనాడదలచుట యందు వింత ఏదియు లేదు. హైమకుగా రిక్కార్డు మాను నిర్వహింప నమకట్టిరి. సికేటరు బ్లెయనుగారు వ మా ఖు పు ల ని యు, స ద్భా వ భ రి తు ల ని యు, టై ము స ప త్రి క వా పి ం గు లను విలేఖకుడు అంగీకరించుచున్నాడు. కాని, హైమకు జాతీయ వాదులు దెలిపెడి కట్టుకథాను విని, వీరు మోసపోవుచున్నారని, ఈ విలేఖకుని తలపు. అమెరికాలో జరుగుచున్న హానివిషయమై థామసుగారు వ్రాసినవ్యాసముగూర్చి వ్యాఖ్యానమునర్చుచు, టైముపత్రిక యిటుల మందలించుచున్నది.

"హిందూదేశము గూర్చి అమెరికాలో వెలువడు పత్రికలలో నేమి, గ్రంథములలో నేమి, అనత్య ప్రకటనలును అక్రమహేతువాదములును మొదలుగ గలవు. వీనిని నమ్ముట దుర్లభము. అయినను దురదృష్టవశమున, అమెరికాదేశీయులలో పలువురు వీనిని సత్యములని భావించుచున్నారు. వీనివలన, మితిలేని హాని గలుగుచున్నది. సత్య విషయములను ప్రకటించి, ఇట్టి యనత్యములను ఖండింపనిచో, ఇంగ్లండు అమెరికాల మధ్య జరిగిన నూతనసఖ్యమునకు తీరని భంగము కలుగవచ్చును. హైందవసమన్వయ గూర్చి అమెరికనులు శ్రద్ధ వహించుట, మిగుల వాంఛనీయమే. కాని, థామసుగారు తదితర బ్రిటీషు ప్రముఖులును చింతించునదేమన, అమెరికనులు దీనికొనుచున్న శ్రద్ధ దీర్ఘాలోచనలతోగాని, సత్య గ్రహణముతోగాని కూడుకొనియున్నది గాదు. ఇంగ్లండును అవమానపరచుట కుద్దేశింపబడి, భారతీయ అతివాదులచేతను అమెరికను వ్యాపకర్తలచేతను గావించబడుచున్న ఎట్టి ఆరోపణ నయినను, ఇంతమంది అమెరికనులు ఆలోచన లేక యంగీకరించుట, విచిత్రము. అమెరికను వ్యాపకర్తల వ్యాసములు అజ్ఞాన దురుద్దేశ్యములకు ఫలితములని, థామసుగారు దాహరించిన అభిప్రాయములను చూచినంతనే తెలియగలదు."

అమెరికాలో నికమీద హిందూదేశమునకు ప్రతికూలముగ ప్రచారము నెంతగావించినను విశేష ఫల ముండు నని తోచదు. కొన్ని వివరములగూర్చి అమెరికనువ్యాపకర్తలు పారపడి యుండవచ్చును. అట్టిపారపాటులు ఇంగ్లండులో గూడ పెక్కుపత్రికలలో గనుపించును. తుదకు ప్రసిద్ధ హైందవనాయకుల నామములవిషయమున గూడ అపోహలు గనుపించును. కాని, ప్రధానవిషయమగు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యముగూర్చి పారపాటుండజాలదు. ప్రతిదేశమునకును స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యము. దీనిని హిందూదేశమునకు ప్రసాదించవలయు నని, నాగరికదేశములు కోరుటలో తప్ప గనుపింపదు. దీనివిషయమై ఆలస్యము జరిగినకొలదిని, భారతీయుల కోర్కెలపట్ల అన్ని దేశములందును సానుభూతి ప్రబలుట సహజము. అమెరికాలో వ్యాపించిన అపోహలను దొలగించుటకు మార్గ మొక్కటే కలదు. హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మొనగనో, బ్రిటీషుసద్భావము బయల్పడును. వారి నింతవర కావరించిన కళంకము మాసిపోవును. ఇక్కార్డుమును నిర్వహించక, అమెరికా మున్నగు దేశములలో ప్రతికూలప్రచారము నెంత గావించి

నను ప్రయోజన ముండదు. భారత రాజకీయసంస్థ లెన్నియు అమెరికాలో ప్రచారము నలుపుటలేదు. స్వరాజ్యోద్యమ న్యాయమువలననే, అన్ని దేశములందును దీనిపై సానుభూతి ప్రబలుచున్నది. ఈ రహస్యమును బ్రిటీషు ప్రముఖులెంతవ్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

"మాంఛెస్టరుగార్డియను"

విచిత్రవైఖరి

మాంఛెస్టరుగార్డియనుపత్రిక హిందూదేశము పట్ల సానుభూతి జాపుచున్నట్లుల నటించినను, ఫలితమునందు హిందూదేశాభీష్టము ననలే నిరాకరించుచున్నది. దీనినిబట్టి బ్రిటీషుప్రముఖుల వైఖరిలో ఎంచదగినభేదము లేదని ఎంచుట కవకాశము గలుగుచున్నది. తత్క్షణ అగ్నివేశస్వాతంత్ర్యము గోరెడి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని రౌండు టేబిలుసమావేశమునకు రప్పించుటవలన ప్రయోజన ముండదని, ఈపత్రిక చాటుచున్నది. కాని ఇతరు లెందరు వచ్చినను, హిందూదేశసమన్వయ పరిష్కారము గాంచదని, ఈపత్రిక గ్రహించుట మేలు. అగ్నివేశస్వాతంత్ర్యము వెంటనే లభించు ననుభ్రమను భారతీయులు విడనాడవలయు నని, మాంఛెస్టరుగార్డియను తలంపు. అటులగుచో, రౌండు టేబిలుసమావేశమునకు వెడలువా రెవరుందురు? కాంగ్రెసునాయకుల కసినపు కోర్కెల నయినను ఏపార్లమెంటునభయు ఆమోదింప దని, ఈపత్రిక ఉద్ఘోషించుచున్నది. భారతీయులలో లేనిపోని ఆకలను పురికొల్పుచో, పిమ్మట హాని గలుగునని, యీపత్రిక లేబరు ప్రభుత్వమునకు హితవౌనగుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రముఖులు లండనుకు వచ్చినను, రాజమందిరములలో విందుల నారగించినను, వారిదృక్పథము మార్పుజెందదని, మాంఛెస్టరుగార్డియనుపత్రిక నిరాక జెందుచున్నది. మితవాదులు మాత్రము విములకును సన్మానములకును, ఉప్పొంగెదరని, యీపత్రిక తలంపు గాబోలు. కాని, మితవాదులగూర్చి మాత్రము మాంఛెస్టరుగార్డియను పత్రికకు ఆశగలదు. మితవాదులును స్వపరిపాలనమునే కోరుచున్నను, వారు మందగమనమున కభ్యంతర పెట్టరని, యీపత్రిక తలంపు. కాని మితవాదులు సయితము సత్వరస్వరాజ్యమునే కోరుచున్నట్లు, వారి తీర్మానములు తెలివకనే తెలుపుచున్నవి. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు రాబోవు అంతరమును గూర్చి మాత్రమే ఆలోచింప వలయును గాని, తత్క్షణ స్వరాజ్యము గూర్చి కాదనియు, ఏదయో యొకరితిని మితవాదులను తృప్తిపరచిన చాలు ననియు, ఈపత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. కాని, ఇట్టి యెత్తులు హిందూదేశమును తృప్తిపరుపవనియు, నేడుగాకున్న రేపయినను, హిందూదేశాభీష్టమును ఇంగ్లండు తృప్తిపరుపక తప్పదనియు, త్వరలో దెలిసి రాగలదు. హిందూదేశమునకు ఎంతతక్కువ నిచ్చుట యను ప్రశ్నయే, బ్రిటీషు ప్రముఖుల మనములను వేధించుచున్నట్లుల దోచును. ఇట్టి సంకుచితదృష్టి నిలిచియుండునంతవరకు, సమాధానము గుదురుట దుర్లభ మగును.

అధినివేశస్వాతంత్ర్యదర్శము

అధినివేశ స్వాతంత్ర్యదర్శమును రాజప్రతినిధిగారు రెండు పర్యాయములు వ్యక్తీకరించిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వములలో కొందర కిది వెగటుగనున్నది. బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వము వేరు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము వేరని, వీరు బహిరంగముగ చాటుచున్నారు. కన్పర్వతీపురి పరిపాలనమునందు ఇండియా సహాయముగ బహుచేసిన విజయముగారు, టైముస్ పత్రికకు వ్రాయుచు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును పదము నిదివరకు బుద్ధిపూర్వకముగనే వాడలేదనియు, హిందూదేశమునకు బాధ్యతతోగూడిన పరిపాలనము మాత్రమే వాగ్దానము చేయబడెననియు, రీడింగు ప్రభువుగారును బర్మోహెడ్డు ప్రభువుగారును అలాలోచితముగ ప్రసంగింపలేదనియు, తమ జోటివారిని ద్రోహు లని నిందించుట నిరాధారమనియు, సూచించిరి. అధినివేశస్వాతంత్ర్య మనిన, బ్రిటీషు సైన్యముండగూడదనియు, అట్టిసేతి ఎన్నటికిని చేకూరదనియు, విజయముగారు వాదించుచున్నారు. సైనును కమిషనువారును ఇట్టివాదమునే అనుసరించుచున్నారు. సమ్మరు ప్రభువు, సిడెహాం ప్రభువు, సర్ ఛార్లెసు ఓనును, సర్ క్రాడక్కు, సర్ మైకేలు ఓవ్యయను, సర్ క్లాడు జేకబుగార్లు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వేరు, బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వము వేరని ప్రకటించిరి. రాజప్రతినిధిగారి పదమును అసలు వాడియుండుటయే తప్పని, వీరు భావించుచున్నారు. సర్ ప్రాంసిసు యంగు హన్ బెండుగారు మాత్రము, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నొనగుట యవసరమని సూచించిరి. హిందూదేశమునకు ఇతర దేశములకన్న తక్కువ స్థాన మేల యుండవలె నని, వీ రడుగుచున్నారు. హైదరాబాద్ సైన్యమును త్వరితముగ తయారుజేయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇంగ్లండులో నిప్పుడు జరుగుచున్న వివాదము జూదిన, హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ నయినను అంగీకరింపనివారు గలరని, గ్రహింపవచ్చును. కాని హిందూదేశము దూరాదర్శముతో తృప్తికొందదు. తత్త్వ స్వాతంత్ర్యము మాత్రమే హిందూదేశమును సంతృప్తిపరుపగలదని, ఇంగ్లండు గ్రహించుట మేలు.

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు : సైనును కమిషను రిపోర్టు బెంగాలు ప్రభుత్వ కార్యవిధానాక సభ్యులుగ నుండిన సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు వంగదేశ మహమ్మదీయ సభ కధ్యక్షుల వహించి, సైనును కమిషనువారు, మహమ్మదీయుల కెట్టి లాభ మొనర్పలేదనియు, ప్రజలకు బాధ్యత వహించెడి పరిపాలనమును మాత్రమే మహమ్మదీయులు వాంఛింపవలయు ననియు, హిందూదేశము పరాధీన దేశముగ నిలిచియుండుటకు వారెంతమాత్రముగీ కరింపగూడదనియు, దేశము అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ననుభవించునటుల మాత్రమే వారు ప్రయత్నింపవలయుననియు, ఎచ్చరించిరి. ఎన్నికహక్కులెంత విశాలముగ నున్న, మహమ్మదీయుల కంతలాభకర మని కూడ వీరు విన్నవించిరి. ఇతర విషయములలో కెట్టి భేదాభిప్రాయము లున్నను, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి విషయమున హిందూమహమ్మదీయ విభేదముల కెట్టి తావు లేదని, పెల్లడియగుచున్నది. ఈ విషయమును

గ్రహింపక, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను పెంపజూచిన సైనును కమిషనువారేమి, తదితరులేమి, ఎంత పొరపడిరో యూహింపవచ్చును.

బర్మావిభాగము

బర్మా విభాగము నామోదించుచు, బర్మా శాసనసభవారి తీర్మానించుండుట సహజమే యయినను, దీనియందుగూడ అభిప్రాయభేదములు బయల్పడకపోలేదు. ప్రజాపక్షనాయకులగు యుబి పీ గారు, బర్మావిభాగమును తాము కోరుచున్నను, బర్మాకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యముగూడ వెంటనే లభింపవలయునని తెలిపిరి. హోంరూలుపక్షనాయకు లగు ధారవాడి యూపూగారు సైనును రిపోర్టును ఖండించుచు, బర్మాకు స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదింపబడినగాని విభాగమువలన లాభము లేదనియు, స్వాతంత్ర్యము లేని విభాగమును శాసనసభ యామోదించినను, ప్రజా లామోదింప రవియు, తేటపరచిరి. దీనినిబట్టి శుష్కవిభాగము బర్మా కుపయోగకరము గాదని విదిత మగుచున్నది. అయినను, బర్మాగవర్నరుగారు బర్మాకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చువిషయము నిపు డాలోచింప వీలులేదని చెప్పటచే, సైనును కమిషనువారి విభాగపు టెత్తు సర్వజనామోదము బడయ దని, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

గుంటూరు రాజమండ్రి పిటిషనులు: హైకోర్టుతీర్పు

గుంటూరు న్యాయవాద సంఘమువారి తరపున గాంధీ టోపీల నిషేధము గూర్చి పెట్టిన పిటిషనును రాజమండ్రిలో జాతీయ కౌత్సా నిషేధము గూర్చి పెట్టిన పిటిషనును, హైకోర్టు న్యాయాధిపతి జస్టిసు పాండలేగారు అంగీకరించి యుండుట, మిగుల సమ్మోదావహము. అధికారుల నిరంకుశపు టుత్తరువులు అక్రమము లని చాటిన న్యాయాధిపతి గారు, న్యాయ గౌరవమును, హైకోర్టు న్యాయస్థానగౌరవమును కూడ కాపాడినందుకు, అభినందనీయులు. ఇట్టి అక్రమపు టుత్తరువుల క్రింద శిక్షింపబడినవారిని వెంటనే నిర్బంధ విముక్తుల గావించుట, ప్రభుత్వధర్మ మగును. లా ఆర్డరుల పేరిట, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యముల కెటుల భంగము కలుగుచున్నదో, దీనిని బట్టి గ్రహింపవచ్చును. లా యొక్క గౌరవమును రక్షించుటకు మారుగ, నిట్టి టుత్తరువులు లా యొక్క గౌరవమును క్షీణింప జేయుచున్నవి. నిర్బంధపు టుత్తరువుల నికమీద ఎంతత్వరలో తొలగించి, ప్రజలను సమాధానపరచిన, సంత మేలగును. న్యాయమూర్తిగారి తీర్పు గూర్చి మరియొకమారు వ్యాఖ్యాన మొనర్చెదము.

పార్లమెంటుసభ : రాండుటేబిలు సమావేశము

హిందూదేశ సమస్యను బ్రిటీషు పక్షప్రక్షగ గావించవలదని, లండను టైముస్ పత్రిక ఎటుగెత్తి చాటుచున్నది. ఒక్క పక్షమునకే హైదరాబాద్ సమస్యను నిర్ణయించుట కధికార మిచ్చుచో, రాండుటేబిలు సమావేశము గూడకముందే పార్లమెంటు సభ యంతరించు ననియు, లేకున్నను ఈపక్షము వారి సూచనలను పార్లమెంటు సభ నిరాకరించు ననియు, టైముస్ పత్రిక మందలించుచున్నది. ఇట్టి బెదరింపులకు, మాక్షనాల్లుగారు లొంగిపోయి, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు అన్నిపక్షముల

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
 కారాగృహవాసము
 నేటికి 113 దినములు
 నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

వారికిని ప్రవేశ మిచ్చియుండుట వింతగాదు. బ్రిటీషు వారందరును హిందూదేశమువిషయమున ఒక్క కట్టుతో, ఏకమనస్కులై పనిజేయు వలయునట. ఈ సంగతిని ప్రకటించి, హిందూదేశపు దుర్భిణిను దొంగిలపవలయు నని టైముస్ పత్రిక గోరుచున్నది. ఇట్టి ప్రకటనతో సవసరము లేకనే, హిందూదేశము బ్రిటీషు హృదయమును గ్రహింపగల్గుచున్నది.

కొచ్చిను శాసనసభ

కొచ్చిను శాసనసభలో, ఏబ్రహంగారు చెచ్చిన పరిపాలనావ్యయనిరాకరణ తీర్మానము ఆమోదింపబడెనని, ఇదివరకు తెలిసియుంటిమి. బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనము గావలయునని తెలుపుటకే, ఏబ్రహంగా రిట్టితీర్మానమును ప్రతిపాదించి యుండిరి. ప్రజలకష్టములను దీర్చకముందు, సక్షయిల నొనగ వీలు లేదను సక్రమసిద్ధాంతము ప్రకారము, శాసనసభ్యులు ఇతరశాఖలకు గూడ వ్యయమును నిరాకరించిరి. పోలీసుశాఖకును, కారాగృహములకును, ప్రత్యేకింపబడిన గ్రాంటు లీ తీరుననే నిరాకరింపబడెను. దీనినిబట్టి బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమునే కొచ్చిను ప్రజ లెంత గాఢముగ వాంఛించుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. ప్రజాభిలాషలను నిరాకరించుట, ఎంత నష్టపాతువగునో తెలుప సక్కరలేదు.

రాజకీయనిర్బంధితులు

రాజకీయ నిర్బంధితుల సంఖ్య ఇరువదియైదు వేలు దాటెనని, కాంగ్రెసు పరిగణనము చెలుపుచున్నది. ఈ యంకెలందు గూడ లోపము లింకను చాల గలవు. మద్రాసు నగర నిర్బంధితుల సంఖ్య దీనియందు చేర్చబడలేదు. జులై మొదటితేదీవరకు మాత్రమే అంకెలు వివరింపబడినవి. పిమ్మట జరిగిన నిర్బంధములు చాల గొప్ప ఇరువదియైదువేలసంఖ్యయైనను సామాన్యముగారు. ఇందరు దేశసేవకులు కారాగృహములలో మ్రగ్గుచుండగ, వీరిని పదలి బెట్టకుండ, సంధిరాయ బారము తెలుల ఫలించునో జెలియదు. రాజకీయనిర్బంధితులను వెంటనే విడిచిపెట్టి, నిర్బంధచట్టములను రద్దుపరచుట పాలకుల కనిస ధర్మమని తెలుప సక్కరలేదు.

శివప్రసాదు గుప్తగారీ శిక్ష

సుప్రసిద్ధనాయకు లగు బాబూ శివప్రసాద గుప్తగా రిటీవల మూడుమాసముల శిక్షకు లో నయిరి. వీరు కారాగృహములో నుండగనే, పీరిజై కాజద్రోహనేర మారోపింపబడి, సంవత్సర శిక్ష విధింపబడెను. ఈరీతిని నాయకుల శిక్షలను పెంచి, వారు వెలుపల బహుచేరు వీలులేకుండ జేయుట, లా-ఆర్డరు రక్షణకు మార్గము గాకాలదు. శివప్ర

సాదు గుప్త బోలు దాతల సంతకనిర్వహణమువలన ప్రజలలో అసంతృప్తి పెరుగుట, దస్య, వేరులాభము గలగజాలదు.

బ్రయండు విధానము

గూరపు నయ్యుక్తం ప్రముల నేర్పడవలయు నని, బ్రయండుగారు సూచించిన విధానము గూర్చి యూరపియను ప్రభుత్వములు భేదభావములను దెలుపుటచే, వారు మరియొక ఏర్పాటును సూచించడలసిరి. నానారాష్ట్ర సమన్వయ దీ విషయమును చర్చించి తీరవలయునని, ఇంగ్లండు కోరి చున్నది. అందుచే, రాబోవు నభిలో దీనివిషయమై చర్చ జరుగునని యూహింపవచ్చును. చర్చకు ఫల మేమగునో చూడవలయును.

సైమను కమిషనువారి విచారణ

సైమను కమిషనువారు హిందూ దేశసమన్వయ గూర్చి న్యయముగ విచారించి, న్యతంత్రభావములను వెలిబుచ్చిరి, కొందరు దెలుపుచున్నారు. కాని, మాండలేలో బారిష్టరు జోహన్నగారు, నర్ రెజినాల్డు క్రాడక్కుగారు బర్మావిషయమై వెనుక గావించిన సూచనలనే, కమిషనువారు మక్కికిమక్కిగ అవలంబించి రనియు, తుదకు భావనయిన మార్పులేదనియు, నిరూపించిరి. ఇట్టిరిపోర్టు కెట్టివిలువ యుండునో దెలుప నక్కరలేదు.

మీరట్ కేసు విచారణ

పంజాబు పోలీసువారి సాక్ష్యము

మీరట్, ఆగస్టు 8:—నేడు మీరట్ కేసు విచారణలో ఇద్దరు పంజాబు పోలీసులనుండి సాక్ష్యము తీసికొనబడెను, ముద్దాయిల తరపున పక్షిగానున్న శ్రీయుత సింహగౌరను ముద్దాయి సైల్ గారను వారిని క్రాసుపరీక్ష చేసిరి.

ఫలహారాంతరము ముద్దాయి డిప్యూటీని గురించి కర్నూల్ రహమాన్ గారినుండి సాక్ష్యము తీసికొనబడెను. (అ. ప్రె.)

కుట్రకేసు ముద్దాయిలు నిరాహారదీక్ష వదలుకొనుట

సిద్ధా, ఆగస్టు 9:—కేసు లాహోరు కుట్ర సందర్భమున జోర్జ్ ట్రో ఇన్స్ట్రూటులో నుంచబడిన ముద్దాయి లందరను నిరాహార త్రతమును వదలుకొనిరి తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

డాన్ ఫూర్ పోలీసు ఆఫీసరు మరణము

99 మందిపై కేసు

కలకత్తా, ఆగస్టు 9:—మిడ్నాపూర్ జిల్లాలోని డాన్ ఫూర్ పోలీసు స్టేషనులోని పోలీసు ఆఫీసరు మరణము సందర్భమున శ్రీయుత మృగేంద్ర క్షేట్రాచార్య మున్నగు 48 మంది పైనను విద్యాకుమార్ మున్నగువారి 68 మంది పైనను కేసు లేబడినది. ఈ కేసు విచారించుటకు శ్రీయుతులు రాయ మురళీచంద్ర బహదూర్ మహేంద్రవాద్ డాన్ గార్డును యం. హెచ్. డి. లెక్ ట్రిజిగారు కమిషనర్లుగా నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

కెకింద్రాబాదు డక్టర్

బట్టల వర్తకుల హితాశము

ఈ పురములో ది. 6-8-1930 వ రోజున, సర్దారు బల్ల భాయిపట్టు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగార్లనున్న తదితరులకు కనివారం రోజున బొంబాయిలో అరెస్టుచేసి, ప్రజలపైన లాఠీల విసరి, గాయపరిచిన చర్యలను ఖండించుచు తన అసమర్థులై తలుపుటగాను బట్టల వర్తకులు దుకాణముల మూసిరి.

పురవాసి.

కనడా మంత్రి వర్గము

(రూటరు)

అట్టావా, ఆగస్టు 7:—పెన్నలుగారు ప్రధానామాత్యులు. ఆతడే ఆకవిదేశాంగములపరమగుడ స్వీకరించి మంత్రివర్గము ఏర్పాటుచేసిరి.

చీనా పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 8:—చాంగ్ లో నన్ను ఆమెరికను మత్ప్రచారకుడు ఆర్థర్ క్యామిరాక్ గారు ఆప్రదేశమును విడిచి పొమ్మనగా నిరాకరించినందున ఆతనిని పొడిచి చంపిరి.

హ్యంగుపేలో కమ్యూనిస్టు ఉద్రేకము మితిమీరుచున్నది. క్యాంటన్ లో కమ్యూనిస్టులని అనుమానించబడినవారిని వెంట దడముచున్నారు. ప్రతిదినము తలలను దీయుచున్నారు.

ఇర్విను ప్రభ్యి లండన్ జేరెను

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 10:—ఇర్విను ప్రభ్యి మధ్యాహ్నము లండన్ జేరెను. తక్షణమే పరీక్షానామనకు బయలుదేరెను.

ఇండో చీనాలో కమ్యూనిస్టు

అల్లరులు

శిక్షలు

(రూటరు)

ప్యారిస్, ఆగస్టు 10:—ఇండో చీనా కమ్యూనిస్టు అల్లరుల సందర్భమున 12 గిరికి ఉరిశిక్ష విధింపబడెను. వీరిపై హత్య జేసినయో లేక హత్యజేయుటకు కుట్ర బన్నినయో నేరమును మోపిరి. 124 మందిని ప్రవాసమున కంపిరి. 11 గిరికి యావజ్జీవము దీవ్యపాతిక వాసమును విధించిరి. 9 గిరికి కొంత కాలము శిక్షను విధించిరి.

ఇరాకు సిరియను సరిహద్దు

ప్రాంసు

(రూటరు)

ప్యారిస్, ఆగస్టు 10:—లీజర్ను లుప్త్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇరాకును జాతిపక్షములో జేర్చుకొనుటకు ముందు ఇరాకు సిరియా సరిహద్దు నిర్వచనమునుగూర్చి ప్రాంసుకు నచ్చ జేప్పవలెను. ముఖ్యముండి సముద్రమునకు చమురును గొట్టును గుడ గొంపోవలెనని ప్రాంసు యుద్ధశక్తియు, దీనిని సిరియాను రాష్ట్రముమీదుగ పోవలెనని ఫ్రెంచివారనుచున్నారు. గ్రేటు బ్రిటను ఈగొట్టుము ట్రాన్స్ జార్జినియా పలనైనుగుండా పోవలె ననుచున్నారు. ఇది ఇరాకుతోరిక.

నేతపసివాండ్రు నమ్మె

అనుకూలపరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 9:—లీజర్ నేతపసివాండ్రునమ్మె అనుకూలపరిస్థితులందు పడినది. నిన్న 2000 పనివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించిరి. ఇంకను 26 వలమంది నిలిచిపోయిరి. బల్గేరియాలో పరిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచలేదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాకు నియమించబడిన ఆర్థికవిచారణసంఘము పక్షిఅఫ్రికాకు సపుతాంప్తమునంది 8 తేదీని బయలుదేరెను. కర్ణీప్రభువు ఈ సంఘమున కధ్యక్షులు.

అమానుల్లాగారు

వధెన్చ చేరుట

(రూటరు)

వధెన్చ, ఆగ 9:—న్యంతమ:మీద రోము కేసుమార్గమున అమానుల్లాగారు వధెన్చ చేరిరి.

అమెరికాలో టైముము

ప్రెసిడెంటు హూవరుగారి నివారణోపాయములు

అమెరికాలో టైముము పట్టినది. రహ రుపి 1000000 (ఋణములు) సకటపడనని నిర్ణయించి. వీరి వెతలంబాపి యాయము చేయుచు వారిదగ్గనే అధికారు లుండనినని ప్రెసిడెంటు హూవరు గారని, చాల భయముగానే యున్నది. గాని ఈ టైముముచే పశువుల తిండికే కష్టముగ నుండునని, మనుష్యులకు కాని లాభమునంత ఆహారము సమృద్ధిగ నున్నదని, కాని రాబడి పోవుట చేతను ఆర్థిక భారముచేతను కటుంబములు చాల చిక్క-పడుదు రని, 250000 అశ్వములు కంచరగాడెదలు 600000 కవులు 12000000 పండులు గొట్టులు దీనివలన బాధపడునని.

ఈ బాధనుమాన్ప ఆపాయమును వెదకుటకు టైముము బట్టిన రాష్ట్రీయ గవర్నరులను హూవరుగారు కబురంపుచున్నారు.

అఫ్రిడీలు దాడి

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఆగస్టు 9:—అఫ్రిడీలు అవిశేషపు దాడులను మానదని ఎంత హెచ్చరించినను లాభము లేకపోవుటచే బారాలోయలో నున్న గ్రామములపై బుధ వారము నిన్న రానులు వైమానికులు బాంబులను బంపిరి. బ్రిటను సేనలు నేడు అఫ్రిడీల దాడి నెదుర్కొనిరి పెహారు వార్తలు దెబ్బపడుచున్నవి. శత్రుసేన 5000 గలదని అంచనాజేసిరి. కెదలగు తమ నాయకుల మాటలను విన్న వయస్కులగు నాయకులు వినక ఖజారీ మైదానము పడమటిభాగము చివరనున్న గుహలలో కేంద్రీకరణమును గావించిరి. ఈ యుద్ధమును అంతకును విప్లవ ఏజంటుల ప్రచారమే కారణమునుచున్నారు. పెహారు పరిపద్ధులలో తామెదుర్కొను నిరోధమును ఏమియు ఎఱుంగకనే ఈ దాడిని తలపెట్టిరి. ఈ సరిహద్దులందు బ్రిటిషు సేనలు వేచియున్నవి. ఆయుధ కట్టుగల సానముల నాక్రమించుకొన్నవి.

యాంగి సి పరిస్థితులు

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఆగస్టు 8:—యాంగి సి పరిస్థితులందు మార్పుద్ది యులేదు. ఏ తొందరగల్గిన హాల్లంకుదగ్గర నదిలోనున్న బ్రిటిషు అమెరికను జపాను యుద్ధనౌకలు విదేశీయుల ప్రాణములకు గాపాడజాలవట.

న్యాయకింగులో బ్రిటిషుప్రీని

కొట్టుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 8:—న్యాయకింగు సరిహద్దులో బ్రిటిషు ప్రీని చీనాజాతీయ నైనికుడు సన్మిత్ కొట్టినందుకు తక్షణము పరిహరమునిచ్చి తిని చర్యలు ద్రోహపై తీసుకొనవలెనని బ్రిటిషురాయబారి గోరెను. ద్రోహి పారిపోయెను.

అమెరికన్ గిల్ బర్లు అలారం టైమింగ్ రు. 5

ఉచితము!

ఉచితము!!

ఉచితము!!!

మనజాలకు ముఖ్య సహాయకారియగు జేబు కత్తెర యొకటి, 7 నిస్తులు కలసి యొకేదాని యింన్నవి. 1 కత్తిరి, 2. ముక్కుడ్రైవరు, 3. కొలతపేల్, 4. నీగరెల్లు కత్తిరించునది, 5. ఆకురాయి, 6. తీగ కత్తిరించు కత్తెర, 7. గ్లాసును కత్తిరించువాటిని మాయొక్క

జర్మన్ అలారం టైమింగ్ రు. 4,

జర్మన్ టైమింగ్ రు. 2/4

రోజుగోలు టైమింగ్ రు. 6/- కొనువారి కొనంగబడును.

ఎం. సి. మేయర్ అండ్ కో., వేరే, మద్రాసు

గాంధీజీ—జాతీయపతాక నిషేధపుట్రువులు

హైకోర్టువారు రద్దుచేయుట

న్యాయమూర్తి పాండేగారి తీర్పు

జాతీయపతాకపు కేసు

మదరాసు, ఆగస్టు 11:—రాజమహేంద్రవరపు జాతీయపతాకపు నిషేధపుట్రువు కేసునందు, న్యాయమూర్తి పాండేగారు ఈ మహాత్మాను తీర్పుచెప్పారు, సదరు ఉత్తరువును రద్దుచేసిరి. ఈ కేసునందు, రాజమహేంద్రవరము ప్రభుత్వ సబ్ డివిజన్ లోని రాజమహేంద్రవరమునందును, చుట్టుపట్ల 7 మైళ్ల మార్గమునందును ఎచ్చలను జాతీయపతాకముల ప్రదర్శింపరాదని నిషేధించుచు క్రి. ప్రా. కో. 144 నెక్వ నుక్రింద రాజమహేంద్రవరపు పాతలపైనను డి. శ్రీరామమూర్తిగారు పతాక మరీసెల్లరపైనను 14-6-30 తేదీన ఉత్తరువుగావించెను. ఈ యుత్తరువు అశాస్త్రీయమైనదనియు కనుక రద్దుచేయవలసినదనియు డి. శ్రీరామమూర్తిగారు పలు మేజిస్ట్రేటుయొడుట పిటిషనుబట్టిగా నతడు దానిని కొట్టికొనెను. అందుపై శ్రీరామమూర్తిగారు హైకోర్టులో క్రిమినలు రివిజనుపిటిషనును దాఖలి.

న్యాయమూర్తి ఈ దినమున తీర్పు నొసగుచు మొదట సబ్ మేజిస్ట్రేటు 144 నెక్వ నుక్రింద సుత్తరువు గావించిన సందర్భముల వర్ణించుచు న్యాయమూర్తి ఇటుల నుడివెను గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటు, డి 10-6-30 న రెండు నెలలవరకును రాజమహేంద్రవరమునందును, చుట్టుపట్ల 7 మైళ్ల లోపలను ఎట్టి సభలను ఊరేగింపులను జరుపరాదని కాంగ్రెసువాదులను, మరికొంద రెత్తులను నిషేధించుచు సుత్తరువు గావించెను. ఆదిన ముననే, సత్యాగ్రహిణులను నశించుచున్న పరిస్థితి, అచట నివసించరాదని నిషేధించుచు మరియొక యుత్తరువును గావించెను. రాజమహేంద్రవరమున కాసనోల్లంపునోద్యమమును పడకట్టుట కి యుత్తరువు జారీచేయబడినది. కాని ఆ యుత్తరువులపైన ప్రైవేటు గృహముల ఇండ్లలో జరుగు పనులను నిషేధించు పీట లేక పోయెను. పీఠులందు, జాతీయపతాకమును లేకుండ కేసుగలిగి గాని ప్రైవేటు వ్యక్తుల గృహములపై జాతీయపతాకముల సత్తకుండ కేసుజాలక పోయిరి. 31 వ తేదీన పోలీసువారు వెళ్లి, ప్రైవేటుగృహములపై గల పతాకములగూడ చాలవరకు తొలగింపగలిగిరి. పోలీసు ఉద్యోగులెవరు నీ కేసులో సాక్ష్య మొసగలేదు గనుక వారి కార్యము నెటుల సాధించికో వారి ద్వారా దెలిసికొన వీలుగలగలేదు. కాని పోలీసువారు పతాకముల పీకేసెనని ప్రాసిక్యూటరు తరపు 8 వ సాక్షి చెప్పెను. అది యెటులున్నను 14 వ తేదీన పోలీసువారు, పిటిషను యొక్క గృహమునకు వెళ్లి పతాకమును తొలగింప గోరిరి. కాని అతడందులకు నిరాకరించెను. అందుచే పోలీసువారపట్టికి వెళ్లిపోయిరి. పోలీసు డిప్యూటీ మాజరింపెండెం బాదిమున మేజిస్ట్రేటుయొద్దకు పోయి 144 నెక్వ నుక్రింద జాతీయపతాకముల పూర్తిగా నిషేధించుచు సుత్తరువు గావించవలసినదని అడిగెను. అప్పుడు మేజిస్ట్రేటు ప్రతివాదులకు నోటిను నోసిన విచారింపకయే పోలీసు వారు గోరిన యుత్తరువు జారీచేసెను.

నిషేధపుట్రువు నొసగబడిన వారిలో నొకరగు డి. శ్రీరామమూర్తిగారు సదరు ఉత్తరువును రద్దుచేయుటపైను గోరుచు దాఖల పిటిషను విచారించుచున్నందు మేజిస్ట్రేటు అవలంబించిన పద్ధతిని న్యాయమూర్తి చర్చించుచు పోలీసువారు తనయొడుట నొసగిన వాక్యముయొక్క ప్రతిని, పిటిషనునకు గోరినను ఇవ్వకపోవుట అశాస్త్రీయమని నుడివెరి.

ఈ కేసునందు హైకోర్టునకుగల అధికారమును చర్చించుచు, సదరు ఉత్తరువు శాస్త్రీయమైనదా గాదా ఉచితమైనదా గాదా యను విషయములను విచారించి, ఉత్తరువు గావించుట తమ కర్తవ్యమని నుడివెరి. స్థానిక శాంతిభద్రతలకు క్రిందికోర్టు బాధ్యత వహించవలసి యున్నదనియు, కనుక కేసునందు సాక్ష్యము పూర్తిగ ఋజువైనదా లేదా యనువిషయములను గురించి హైకోర్టువారు తమ యభిప్రాయమునే ప్రమాణముగ భావింపరాదనియు, అవ్వకేలు తనరలు గావించిన వాదనను గురించి న్యాయమూర్తి నుడువుచు, కొంతవర కీయభిప్రాయము వేకిభించిరి గాని అసలు ఉత్తరువులకు, ప్రధానావేశ్యకమున పరిస్థితు లున్నటుల ఋజువుగానవుడు, హైకోర్టువారు జోక్యము కలిగించు శాసక దృష్టిని నుడివెరి. అటులగాక, మేజిస్ట్రేటు అభిప్రాయమునే ప్రమాణముగ సంగీకరించి, అతని ఇష్టము వచ్చినటుల జరుగనిచ్చి తమ భర్తానిర్వహణము నీ కోర్టువారు విడనాడుట

ప్రజాశాంతికి చాల ఉపద్రవకరము. మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువు, 144 నెక్వ నుక్రింద భంగకరముగ నున్నపుడు, హైకోర్టువారు రద్దు జోక్యము గల్గించుకొనుట సవరము.

ప్రైవేటు గృహములపైన జాతీయ పతాకముల సత్తరాదని నిషేధించుచు పాండేగారు ముందుగా గావించిన ఉత్తరువు కేవల మశాస్త్రీయమని వేరుగ చెప్పవలసినదే. బహిరంగ ప్రదేశమునందు పాదలొంగువనిని మాత్రమే నిషేధించుటకు 144 నెక్వ నధికార మొసగుచున్నది. తమ గృహముల నుపయోగించుకొను యజమానులను గూడ ప్రజాసమదాయమునందలి సభ్యులగ వ్యాఖ్యాన మొనర్చి వారికిగూడ ఈ నెక్వ ను వర్తించునని వాదించుట కేవల మపార్థమును కల్పించుట నెక్వ నునందలి పదములకట్టియర్థ మెచ్చటనులేదు కనుక ప్రజాసమదాయమునకు వర్తించు నంతవర కి యుత్తరువు అశాస్త్రీయమైనదనిచే రద్దుచేయవలసినదని తీర్పు.

ఈ యుత్తరువు పిటిషనునైనను మరి నల్లకివైనను గూడ జారీచేయబడినది. పీఠిగృహములపై జాతీయపతాకములుండుటచే, రాజీబు, తుంటరిలు వీరిగృహముల కొల్లగొట్టి ద్వారవ్యమొనర్చి సదరు భయముచే ప్రజాశాంతిరక్షణగోరకు వీరివైన యుత్తరువు గావించబడినది అదృశ్యము జరలను వాదించెను. కాని, పోలీసువా రందరూరించిన “దోపిడి” “ద్రోహములు” భయమున కట్టి ఆధారముగాని యున్నటుల ఏమాత్రమును ఋజువుగాలేదు. నిజముగ అట్టిభయమే యున్నయెడల, ఏపోలీసు అధికారియు నచ్చి సాక్ష్య మొసగక పోవుట అశక్త్యకరము. రాజీబు దోపిడిచేసెదరను భయము కేవలము కల్పితమని ప్రాసిక్యూటరు తరపు మాడెను. వాక్యములమీదల చెలియగలదు. జాతీయపతాకము రాజకీయవిప్లవమునకు చిహ్నముని అతడు చెప్పెను. ఆనాడనలో నర్దుమగలదు. కాని ప్రాసిక్యూటరువారు తమ కేసు వాకారణముమీద నాధారపడులేదు. జాతీయపతాకము విప్లవమునకు చిహ్నమని అదృశ్యము వేరల వాదించలేదు—ప్రస్తుత కేసుసందర్భములలో నాతడెట్లు వాదించెనట. మేజిస్ట్రేటు ఈ యుత్తరువును గావించుటలో తాతడు నివారించునెంచిన ఉపద్రవము మూడవ సాక్షి వాక్యముల మునగలదు. అంతియ గాని మేజిస్ట్రేటు తన ఉత్తరువున దెలిపిన భయము నిజమైనదిగాను, ఇట్టి ఉత్తరువున కవసరము ఉపద్రవకరమున పరిపితులుగూడ సాక్ష్యమున ఋజువుగాలేదు.

“కనుక, మేజిస్ట్రేటు జూన్ 14 వ తేదీన గావించిన ఉత్తరువును, ఈ పిటిషనునకును, ప్రజలకును సంబంధించినంతవరకును రద్దుచేయుచున్నాను” అని న్యాయమూర్తి నుడివెను.

గాంధీజీపిల నిషేధపుకేసు

మదరాసు, ఆగస్టు 11:—గుంటూరు గాంధీజీపిల నిషేధపు కేసునందుగూడ న్యాయమూర్తి పాండేగారు ఈ దినమున తీర్పుచెప్పారు సదరు నిషేధపుట్రువును రద్దుచేసిరి. ఈ కేసునందు గుంటూరు 20-6-30 న గుంటూరునందును చుట్టు ప్రక్కల నైరుమైళ్ల మార్గమునందు బహిరంగ ప్రదేశములందు గాంధీజీపిల ధరింపరాదని నిషేధించు క్రి. ప్రా. కో. 144 నెక్వ నుక్రింద సుత్తరువు అశాస్త్రీయమైనదను కారణముచే రద్దుచేయవలెనని గోరుచు గుంటూరు న్యాయవాదసంఘ కార్యదర్శి యగు కొల్లి సత్య నారాయణచౌదరిగారు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యొడుట పిటిషనును వేసెను. మేజిస్ట్రేటు అపిటిషనును కొట్టికొనెను. అందుపై సత్యనారాయణచౌదరిగారు హైకోర్టునకు అప్పీలు చేసెను.

అప్పీలునందు, న్యాయమూర్తి పాండేగారు తీర్పు చెప్పారు, మేజిస్ట్రేటు ఏపరిస్థితులలో నీ యుత్తరువు గావించినదియు మొదట చర్చించిరి. గుంటూరునందు వ్యాపించియున్న కాసనోల్లంపునోద్యమము సందర్భమున, గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు డి 14-6-30 న 144 నెక్వ నుక్రింద రెండు ఉత్తరువుల గావించెను. అందుకటి గుంటూరు పుర పీఠులందును చుట్టుపట్ల 5 మైళ్లవరకు గల బహిరంగ ప్రదేశములందును సభలను ఊరేగింపులను జరుపరాదని అందుక ఉత్తరువు నిషేధించెను. గుంటూరునందు గల సత్యాగ్రహిణులవరకు గల పరిస్థితిగ్రందకను కేలిరమును విడిచిపోవలెనని రెండవ ఉత్తరువునందు చెబుబడినది. రెండవ ఉత్తరువునందు పోలీసు వారు గుంటూరునందు తిరుగుబాటు పరిస్థితిగ్రందకను తప్పుమును

విడచిపోయిలో లేదో పరిశీలించుచుండిరి. అసందర్భమున పోలీసు వారు కద్దరు ధరించిన వారిని గాంధీజీపిల ధరించిన వారిని హింసించుచుండిరిని ఫిర్యాదులు బయటపెసెను. 18 వ తేదీన, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడును, పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడును, మరికొందరు ప్రముఖులును, కలెక్టరునొద్దకు వెళ్లి, ఈ విషయమును గురించి విన్నవించిరి.

“ఈరాజువారములందు ఏమిజరిగినదియు, రికార్డునందు లేకపోవుటచే, వివరముల చెబువలసినదని మేజిస్ట్రేటునకు వ్రాసితిరి. అతడా వివరముల నొకరహస్య లేఖయందు నాకు దెలిపెను. కద్దరును, గాంధీజీపిలు ధరింపవచ్చునామని రాయబారవర్గమునందు నొకరడుగగా “ధరింపవచ్చును కాని అట్టి వారిని వెంటదీక్షగాని తరులు ప్రయత్న పడవచ్చును,” అని మేజిస్ట్రేటు ప్రతిస్పత్తిర మొసగెను. రాయబారవర్గమునందు ముయొకరి ప్రశ్నకు మేజిస్ట్రేటు ప్రశ్నకర మొసగుచు, పోలీసువారు చట్టవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించునెడ బాడలపిరిదని డిప్యూటీ మాజరింపెండెంబును హెచ్చరించితి నని గూడ మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. దీనినిబట్టి కద్దరు, గాంధీజీపిల ధరించినవారు పోలీసువారిచే హింసించబడుదు రని భయపడ నక్కరలేదని రాయబారవర్గమువారు భావించి ఆ విషయమును చిన్న కరపత్రముల మూలముగ ప్రజలకు దెలిపి వారి భయమును తొలగింపబ్రయత్నించిరి. పోలీసువారి కరపత్రముల వశ పరచుకొని వాని ప్రచురణము శాంతికి భంగము గలిగించునని యు గాంధీజీపిల ధారణను నిషేధించుచు సుత్తరువు నొసగవలసినదని యు మేజిస్ట్రేటును గోరగ, సత్య యుత్తరువును గావించెను.

సదరు ఉత్తరువును రద్దుచేయవలసినదని, న్యాయవాద సంఘకార్యదర్శి దాఖల పిటిషనును నిరాకరించుటకు ముందు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సాక్షులు నెక్వ నీ విచారణచేయకపోవుట న్యాయమూర్తి నిరసింపుచు అట్టిసందర్భములలో, సాక్షులను విచారణచేసి క్రాను పరీక్షకు అనకాక ముసవలెనని నుడివెరి. అట్టిసాక్ష్యమును విచారింపకపోవుటచే, గాంధీజీపిల ధరించుట వలన, శాంతికి భంగముగలనరా యను విషయము, నిర్ణయ మునకువచ్చుట కేయయు ఆధారము లేకపోయినది.

గాంధీజీపిల ధారణము, కాసనోల్లంపునము నెడల నానుభూతి చెలువులు యని తెలుపుచు మేజిస్ట్రేటు గావించిన తర్కము తోతానే కి భవిష్యత్తునని చెబుచు, గాంధీజీపిల ధరించినవారు, గాంధీ గారి కభిమానవాత్సల్యల ఉద్యమములం దభిమానముగలవారని సంతకంపూత్రము దాను మేజిస్ట్రేటుతో నేకిభించునని దెలిపిరి. కాని అంతియాత్మమున గాంధీజీపిల ధరించినవారెల్లా కాసనోల్లంపునను నభిమానము గలవారని చెప్పుట కేమాత్రము ను వీలులేదు. నిన్ను బాత్మ్యధరణము, స్వదేశీపరిశ్రమ ప్రోత్సాహము, బాల్యవివాహనిషేధము మొదలగు నన్నియో యుద్యమములు గాంధీ గారి కభిమాన పాత్రమైనవను విషయ మెల్ల రకు ను దెలియును. వాని యందభిమానము గలవా రెందరో గాంధీజీపిల ధరించుచు న్నారు. వారందరూ కాసనోల్లంపులని చెప్పుట అన్యాయము. అంతియగాక 18-వృతేదీన రాయబారవర్గమువారితో సందర్శించునంతవరకునుగూడ, గాంధీజీపిలు కాసనోల్లంపుననునకు చిహ్నమని భావింపలేదని మేజిస్ట్రేటు ప్రసంగమే రుజువు చేయుచున్నది.

ఏ దుస్తుగాని, చిహ్నముగాని, విషవచిహ్నముగ పరిగణింపబడనపుడు వాని నిషేధించుట శాస్త్రీయమే కాని అటుల నిషేధించుటకు పూర్వముది విప్లవమునకుచిహ్నమని రుజువుగా వింపవలెను. అట్టిసాక్ష్య మేమియులేదు ఈ యుత్తరువుగా వింపబడినది. అందుచే ప్రజాశాంతిని కాపాడుకొరకుగాను ఈ యుత్తరువును రద్దుచేసి ఇన్వెజ్టరమును చక్కచెట్టుచి ఈ కోర్టువారి కర్తవ్యము” అని న్యాయమూర్తి నుడివెను.

ధర్మార్థ శిక్షలు

ధర్మార్థ, ఆగస్టు 6:—గడపలో ముఖ్యప్రచారకలు విడుదల, అసంతోషాపు సాహసాక, లక్ష్యులారాపు అనుడి, మ. కల్గర్ని రంగపు బంకదట్టి భీమరెడ్డిగార్లు కల్ల చెట్టును నడివెనుదురు 4 వ తేదీన చెర్రూ 100 జరిమానాతో చో 4 నెలల కఠినశిక్ష విధించబడిరి.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని అరెస్టుచేసినవార్త తెలియక కేరళిగ్రామములు 2000 మంది అడవిలోనికిపోయి, ప్రభుత్వ వారిదగు కలపకొట్టి తెలిపురమునందు భాగ్యంముగ విక్రయించి అడవి ఉద్యోగులు వెంటబడిరి. కొన్ని అరెస్టులు జరిగి (క్రి. ప్రా.)

అడవి సత్యాగ్రహము 6 నెలలకు పొందినవారు రావతి జిల్లావెయిలులో నున్న వారు ప్రాంతీయముగ పరిశోధనకును విడుదల చేయబడిరి. (ప్ర. ప్రా.)

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి. మందు దీక్షములు వెలిగించు కాలము
మంగళవారము 12 వ తేదీ సాయం 7-2 గం
బుధవారము 13 వ తేదీ సాయం 7-1 గం

ఒక బహిరంగనభి:—రాజీకల్ తీసు యజమానలి
మన కేపు సాయంకాలము 6 గం. గోకల్ హాలునందు ఒక బహి
రంగనభి జరుగును. అన్ని వక్షముల నాయకులు “రాబోవు ఎన్ని
కలు- మన కర్తవ్యము” అను విషయమును గూర్చి ఉపన్య
సిం చెదరు.

తపాల ప్రకటన:—బొంబాయి నుండి వచ్చే మద్రా
సు ఎక్స్ ప్రెస్ బండి సకల యుగం చెన్నపురి చేరినయెడల
విదేశీయ బహు మద్రాసు జనరలు తపాలాఫీసునందు కేపు
సాయంకాలము 5-30 గం. బట్టాదా చేయబడును.

రాకపోకలు :—శ్రీ. టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రి
గారు ఇంగ్లాండు నుండి బొంబాయి ద్వారా గత శనివారము మ
ధ్యాహ్నము చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి. బర్మా మేజ్ కంపెనీకి
సంబంధించిన సి. పి. జాన్స్టన్ గారు బొంబాయి కంపెనీకి
సంబంధించిన హెచ్. బి. మార్ గారు నేటి ఉదయమున
చెన్నపురికి వచ్చిరి. రా. బి. సి. యస్. రత్న సభాపతి మొదలి
యార్ గారు నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కొల్లెంగోమరాజా సర్ హనువేలూ జాగారు గత
శనివారము రాత్రి కొల్లెంగోడుకు వెళ్లిరి.
కపైయ గోల్లకొండ గారు నిన్న రాత్రి తెంగూరుకు
వెళ్లిరి.

మెలొనీ గారికి పింద

మదరాసు, ఆగష్టు 7:—రాయలగర్ వారాసంఘమునకు
వదరాసు నుండి మేజేజరు పి. కె. యు. కిదాపుగారు, ప్రా
చ్య జేతముల చలి రాయలగర్ వారాసంఘమునకు మేజేజరు
జబ్బు. జె. మెలొనీ గారికి, నిన్న సాయంత్రము బోనాటో
హాలునందు విందుజేయుచు చెన్నపగరు నుండి కల్యాణ పత్రి
కా ప్రతినిధులను ప్రముఖులను ఆహ్వానించిరి. రా. బి. జి. ఎ.
నటేకర్, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎ. ఎ. హెయిల్స్,
డా. వరదరాజులూనాయుడు, కన్నప్పర్, విద్యాసాగరపాం
డ్య, కె. శ్రీనివాసన్, రా. బి. ఎ. దొరసామి మొదలియారు,
జి. ఎ. జాన్స్, కె. గోపాలన్, ఎం. కె. ఆచార్య, ఖా. బి.
మహమ్మదు హమ్మదు హెచ్. ఇ. బి. కాట్టి దంపతులు,
సి. ఆర్. శ్రీనివాసన్ గార్లు మొదలగు ప్రముఖులు పలువురు
విందున కరుచెందిరి.

కిదాపుగారు ప్రభువున మెలొనీ గారిని, ఇతర అతిథుల
ఇద్దరు గొనిపోయి, వారి నందరను పరిచయ మొనర్చినపిమ్మట
నొక యరగంటసేపు అందరను ఇష్టాగోష్టిలో కాముఖుచ్చిరి.
పిమ్మట ఫలాహారము లమర్చబడెను. ఫలాహారానంతరము,
కిదాపుగారు, ప్రధానాతిథియగు మెలొనీ గారిని పుష్పమాలా
లంకృతునిగ నొనర్చిరి.

ఆరుగురు కాంగ్రెసు నాయకులను ఎరవాడ చెరసాలకు పంపుట

వీరు సంధిరాయ బారములలో పాల్గొనవచ్చును
బొంబాయి, ఆగష్టు 10:—సర్దారు ఎల్ల భాయి పటేలు
గారిని మరి ఆయన గరు ప్రముఖులగు కాంగ్రెసు నాయకులను
నిన్న 9 వ తేదీ ఉదయమున యెరవాడ చెరసాలకు మార్చిరి.
పీ రందరునుగూడ సంధిరాయ బారముల ఆలోచనలో పాల్గొ
నురని యూహించుట కుంకాము కలదు. (ఇం. జె. మెయిల్)

బెబవాడ నాట్యమండలి

దుర్గాకళామందిరములో

రాధాకృష్ణ

12-8-30 మంగళవారం రాత్రి 9-30 లకు
క్రీకృష్ణము:—అంధ్రగంధర్వ జొన్న విత్తల శేషగిరిరావుగారు
కారడుడు:—మన్మథ్ జొన్న విత్తల స్వనివారాయగారు.
రాధ:—నలకర్త పాదుపల్లి నుబ్బారావుగారు.
సత్య:—నటావతంస స్థానం సృనివాసరావుగారు.
కట్ట:—2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0.

న్యాయస్థానము

భారతము లై ప్రభుత్వోద్యోగి
దావా
(ప్రొకోర్టు)

మదరాసు, ఆగష్టు 8:—1924 సం. 1 వ స్టేషను పరిషత్
పత్రములు, మందుగా వెల్లడియైన సందర్భమున ప్రభుత్వము
వారిచే పనినుండి తీసివేయ చేయబడిన, గవర్న మెంటు ప్రెస్
లోని, రీడరగు ఆర్. వెంకటరావుగారు, తమను ఆక్రమముగా
డిస్మిసు చేసి రనుకారముచే రు 15000 లకు పరిహారము
గోరుచు చెచ్చిన దావా యందు నిన్న సాయంత్రము న్యాయ
మూర్తి వారిగ రియోనుటను నింకను విచారణ జరిగెను.

వాదిని డిస్మిసు చేయుటకు పూర్వ మాణిపై గావించ
బడిన ఆరోపణలను గరించి పై యధికారులచే సరియగు విచా
రణ జరిగెనా లేదాయను విషయమున, ప్రభుత్వమువారి తరపున
గవర్న మెంటు ప్రెస్ లోని ఉద్యోగులు ఇద్దరు సాక్ష్యమున
గుచు, విచారణ జరిగెనని నుడిచి. అద్యక్షేటు జనరలు ప్రభుత్వ
మువారి తరపున హాజరయ విచారణ జరిగె ననియు, పదమిచ్చా
రణయందు స్వల్పలోపములు కొన్నియున్నను వానిని గమ
నింపరాదనియు వాదించిరి. వాదితరపున టి. ఎస్. అనంతరామ
య్యగారు వాదించుచు ప్రెస్ ను సూరంజిం పెండెంటు గావించి
నది సరియగు విచారణ గాదని వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి ఈవిషయమున తీర్పుచెప్పుచు వాదితర
పు వాదన నంగీకరించి, డిపార్టుమెంటుగా సరియగు విచారణ
జరుగ లేదని నిర్ణయించిరి.

సోమవారమునా డీకేను విచారణకువచ్చినపుడు (1)
ఆక్రమముగా డిస్మిసు చేసినందుకు పరిహారము గోరచు జేబడిన
దావాను విచారణచేయుటకు సివిల్ కోర్టున కధికారముగలదా
(2) వాదికి గలదు గవర్న మెంటువారికి అప్పీలు చేయుట
ఒక్కటియేదా? (3) భారత ప్రభుత్వకాపాదము సె. 82, ఇట్టి
దావాల కాక్షేపకరముగాదా? అను విషయములగుంచి వాద
నలు జరుగును.

బోడి నాయక నూరులో పోలీసు కాల్పులు

ఇరువురు చనిపోయిరి! ఐదుగురు ప్రమాదావస్థలో
నున్నారు

పోలీసులపై గుంపులను విసరుట
మధుర, ఆగష్టు 8:—కల్లుదుకాణములవద్ద పిక్కెటింగు
చేసేవందులకు బోడి నాయకమరుగో నిన్నటి రాత్రి వాలంటీర్లు
మువ్వ రెడ్డు చేయబడిరి. వీరిని పోలీసులు గొనిపోవుచుండగా
విరువందలకు పైగా ప్రజ వారినట్టును మూగిరి. రాళ్లు రువ్వ
బసేనవి. రిజర్వ పోలీసులు తుపాకులను కాల్చిగా నిరువురు చని
పోయిరి, చాలమందికి గాయములు గలిగినవి. జన సమాన్యమునకు
జెందిన నల్లరికిని రిజర్వ రానిష్టేటు (సె. 628) కును తీవ్రముగా
యములు తగిలినందువలన వారిని మధుర యానుపత్రికి కొని
తెచ్చిరి. వీరు ప్రమాదావస్థలో నున్నారని తెలియుచున్నది.
పోలీసు యుద్ధోగములను, యునిటెంట్ డిప్యూటీ కలెక్టరును
బోడి నాయకమరుగో విడిసియున్నాడు. (క్రీ. ప్రె.)

నోటీసు

మిస్టర్ సి. వి. యస్. శ్రేష్టి, యమ్. ఐ.
యస్. ఏ., ఏ. ఐ. సి. ఏ. గారు నెల్లూరు గుం
టూరు జిల్లాలకు మా ముఖ్య యేజంటుగా నియ
మించడ మైనది. ప్రధాన కార్యాలయము,
“నెల్లూరు”. గ్యారెంటీమీద పనిచేయుగల నబ్
ఏకెట్లు కావలయును. వారికి నెల జీతము
రు 50/- లు. ఈ యుద్ధోగమునందు అనుభవము
గలవారు మాత్రమే వారి యభ్యర్థనాపత్రములను
నెల్లూరు ముఖ్య యేజంటుగారికి పంపుకొనవలెను.

Managing Agents,
SOUTH INDIAN GENERAL-
ASSURANCE CO. LTD., MADRAS.

స్టేటుకోస్సిలు ఎన్నికలు

నామినేటు కాబడిన అభ్యర్థులు
మద్రాసు, ఆగష్టు 8:—మద్రాసు మహమ్మదీయతర
నియోజకవర్గమునండి యాక్రిందివారు నామినేటుకాబడిరి:—
రాజా సర్ అజ్జాముల్ కెట్టి, సర్ సి. పి. కామస్వామయ్యగారు,
కె. వి. రంగస్వామయ్యగారు. జె. ఏ. స్వామి, బి. బి
జి నారాయణస్వామిశెట్టి, వై. రంగనాయకుడు (గుంటూరు)
గార్లు.

మద్రాసు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునండి యా
క్రిందివారు నామినేటు కాబడిరి:—
డా. ఎస్. ఏ. కె. తిలకినా హెబు, మహమ్మదుపాదు
మ సాహెబు, ఖా. బి. మజ్జి రద్దీక సాహెబుగార్లు.

సరిహద్దు పరిస్థితులు

తైముప్పతిక
[రూటరు]

లండన్, ఆగష్టు 11:—ఇండియానగరములందు అసం
తృప్తి జెందినవారు సరిహద్దు పతానులను సహకారముతో
అయ్యది తాత్కాలిక మైనను ప్రస్తుతించి రన్నుమాట తధ్య మని
రుజువైనది. తీవ్రముగ పోరాటములో తమ మిత్రులు పాల్గొన
రనియు, తిరుగబడిన గ్రామములపై విధింపబడు పన్నును ఇవ్వ
రనియు వారికి (తెగలకు) తెలిసినగాని వారు తమ మిత్రులతో
మైత్రిని మరిల విర్వరుచుకొనెదరు. పతానులను మన ప్రక్కకు
త్రిప్పకొనువరకు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు ప్రభుత్వమువారు
తగిన విషేధపు బుత్తకపులకు విధించవలెను. అమాయకులగు
తెగలపై నిర్బంధములకు విధించిన ప్రయోజనములేదు. అసలు
ప్రాణనష్టమునకును, సాక్షు పోవుటకును కారకులు. అసం
తృప్తిజెంది ప్రచారముచేయు భారతీయులే ఈ తెగలపై
బాంబులను వేయుట నిష్ప్రయోజనము. పతానుల కాభయము
పోయినది. ఇంతకంటెక్రొత్తసాధనముల నరయవలెనని తైముప్ప
తిక హితవింతుమిన్నతి.

నోటీసు

గన్నవరం తాలూకా కొండపావులూరు
కాపురస్తులన్నా ఉప్పగంటి అచ్చయ్య గారి
కుమారుడున్నా మా క్లయింటున్నా అయిన
ఉప్పగంటి రామయ్యగారి తరపున అందరికి తెలియ
జేయునది యేమనగా:—

మా క్లయింటుకు వీరయ్యగారనే అన్న
గారన్నా, వెంకట్రావుగారు అనే మయినరు
తమ్ముడున్నా ఉన్నారు. వీరయ్యగారు లోకుల
వద్ద ఋణములు చేయుచున్నట్లు చెప్పుచున్నారు.
భూములవల్ల సంవత్సరమునకు సుమారు
రూ. 5000/లు నికరాదాయము వచ్చును. ఋణములు
చేయవలసిన అవసరము ఎంతమాత్రము లేదు.
తమ్ములను నవ్వుపుచ్చి ఆక్రమపు లాభము పొంద
వలెననే దురుద్దేశ్యముతో లాలోచిగా చేసిన
ఋణములయి యుండవచ్చును. ఋణములు నిజ
మయినను కుటుంబలాభము నిమిత్తముచేయబడి
నవి కావు. వీరయ్యగారి మూడవవాటా ఆస్తిని
మాత్రము బయండుచేయును. మా క్లయింటు
వీరయ్యగారితో నమిష్టిగానుండుట లేదనిన్ని,
వ్యష్టిగా నుటాయున్నట్లున్నా, వీరయ్యగారికి
మా క్లయింటు తరపున నోటీసు కూడా యివ్వ
బడినది.

యేలూరు } కాశీభట్ల-రామకృష్ణ శాస్త్రి,
(27-7-1930) స్థావరము.

నూలువడుకు పద్ధతులు

ఈ దినములలో భాంతీయులందరూ రాట్నముల నేల విధిగా వడుకువలసి వచ్చుచున్నదో ఎల్ల తెలింగినవలయును! ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఎవరికి వలయు సప్తములకు నూలును వారే వడుకుకొనుట ఆసరమునుచున్నది తొల్తలవలె ఏదైనా సామాన్యము ఖద్దరు నేలిననుకరించి యిట్లుమును జూపుచుండునో అజసామాన్యమే నేడు ఖద్దరును, రాట్నములను తపాతపాలాడుచుండుట సర్వజనదృశ్యమే యిట్టి ప్రేరణము ప్రజలలో వ్యాపించుట దేశసౌభాగ్య చిహ్నమేగదా? ఇదుకుట నేర్చుకొనుటకు వ్యాపారాలు, విద్యార్థులు, ఉద్యోగియులు, ధనికులు మహమ్మదీయ సోదర సోదరీమణులు పెక్కురకం కుతూహలము పెంపొందుచున్న సేద్య నాయకులు లేనందున నిరీక్షణియుట చాలావట్లు సంప్రాప్త మగుచున్నది. యిట్టి నిరాశాస్పద సమయములందు నైతము వారంతయో యభిమానముగలవారై తింటిలపడుచూకైన వినుగువిరామము లేక పడుకుటకు ప్రయత్నించుచు విజయలక్ష్మి గాంచుచుండుటవలన వారంతయు ప్రకంపనీయులు. వారి యభిమానము పరిల్లుగావుతమని దైవమునూర్చి ప్రార్థించుచున్నాడన.

రాట్నములను, తక్కిలను సంబంధించిన విషయములను కొంతవరకు తదభిమానులకొరకు వ్రాయుచున్నాను గాన వడుకుట నేర్చుకొనగోరుచుండు అభిమానులెల్లరు క్రింద వివరించిన విషయములను చక్కగ గమనించి నేర్చుకొందురుగాక.

యది సహజమున పురాతన కాలానుగుణ్య తంతరంగా సాధనము. దీనికి క్రిందిభాగమునం దొకగుండ్రని చిల్ల బిగింపగాడి యుండును. నూలును చిల్లకు లో నైపుచు చుట్టి కొనయందుండు కొక్కిరి తగిలించి ఎడమచేతి ఏకును బట్టుకొని ఏకునకు నూలును తగిలించి కిక్కిని కుడిచేతి మొదటి, రెండవ (నేళ్లతో) త్రిపుచు ఎడమచేతిని క్రమముగ దారము పురియొక్కను వచ్చుకొని వేగము ననుసరించి పైకి లాగవలయును. ను మారు రెండుమూలల పొడవు భార ఎచ్చునకి దారము కొనను (ఏకదగ్గర) మొదటి, మూడవ నేళ్లతో నదిమిగట్టుకొని లెస్సగ పురియొక్కనుగాను తక్కిని మరల యొకసారి వేగముగా త్రిప్పి పురియొక్కనే దారము చిల్లకు లోపలివైపున చుట్టువలయును. ఎప్పుడును కిక్కిని ప్రవేశింపగ త్రిపుచులేనే గాని ఆప్రదక్షిణముగ త్రిపుట తప్పు. దీనితో ఎడమబడిన నూలును గూడ సప్తముల కుపయోగింపవచ్చును. దీనిపై 1 గంటకాల ములో కనీసము 20 వ నెంబరు వస్తువుల నూలును 200 గజముల పగుట వకకనిగను. అంతకుపైన ఆభ్యాసము ననుసరించి యుండును.

రాట్నము

వలయాకారముగ నమర్చబడిన చెక్కలు గలిగిన యీ సాధనమునే రాట్నముని పేరు. రాట్నము అనుపేరు సాధారణముగ దాని ధర్మమును బట్టియే వచ్చియుండునని తలంపవగును. యీ రాట్నమున కొకచైపు చర్మముతో చేయబడిన చెవులుండును. యీ చెవులకు కడుగు నమర్చబట్టై గాడులు కొయబడియుండును. చక్కమయొక్క ఆకులను వలయాకారముగ వచ్చునట్లు ఒకదానికొకదానికి త్రాడు కట్టుదురు. దానిపై వడిదారము తిరుగుచుండును. వడిదారము దానిపైనుండి చెవులమధ్య న మర్చి బడి యుండు కడుగు దిండు పై తిరుగుటవలన చక్రము ఒక చుట్టు తిరుగు సరికి కదురించుమించు 40, 50 చుట్టు కిరుగును. అప్పుడు కదురునకు వేగము గల్గును. అందువలన నూలుదారకు లెస్సగ పురియొక్కను. కదురున రాట్నమున బెట్టునపుడు వడిదారమును కదురుయొక్క దిండుగాడిలో తగిలించి అదిండునే పట్టుకొని మెల్లగ లాగి చెవుల గాడిలోనికి తగిలించవలెను. కదురుయొక్క పొడవుభాగమును వడుకువారు తమ వైపునకు తొందుగట్టు పెట్టునది.

ఏకును పట్టుకొనవలసిన విధము

ఏకును ఎడమచేతితో పట్టుకొనవలెను. చిటికెనవేలిని వడ్డనిగత నాలుగునేళ్లకు నుత్తిగజేర్చి పట్టుకొనవలెను. ఏకును యీ నాలుగు నేళ్లమధ్య కొంచెము గట్టిగ విరించి పట్టుకొనవలయును. నేళ్ల కొనలు వాల్చు సమానముగవండి ఏకువెనుపటికి పాతికయంగుళము పొడువువరకు నుండవచ్చును. అంతకుపించి పొడవుగ బట్టుకొని నపురియొక్కను పుడు పురియొక్కనే గమా ఏకునంతటిని పెట్టిచేయును. ఏకుచేతును, భారతెనును, భారదీయుంపుడు ఏకును కొంచెము వదులుగ బట్టుకొనవలయును. మరింత ఎడలగ బట్టుకొనినచో భార లావుగ నేర్పొనవడి లావునూలు వచ్చి తెగిపోను. మరియు చాలగట్టిగ విరించి పట్టుకొనిన అసలే నూలురాదు గాన వారివారి యనుకూలత ననుసరించి గమనింపవలెను. ఏకును బట్టుకొనుట (Clipping) లో గల నిపుణత బట్టి నున్నితమును నూలు (fine yarn) వచ్చును.

దారము (దార)ను తీయు విధము

తొలుత కడుగునందలి నూలు కొనను ఏకుపై తెట్టి నాలుగు నేళ్లతో పై తెప్పి న రీతిని బట్టుకొని రాట్నమును త్రిపుచు,

ఎడమచేతిని కైలాపురు బా... పురియొక్కని కదుగున చుట్టు నంతవరకు నేర్పొనమును దారపుకొనను ఎడలరాదు. మరియు దారను రాట్నమును దిప్పకుండ కొనదారములోని పురి పగుటవరకు ఏకుతోనుండి రెండుమూడుంగుళముల దారమువచ్చునట్లు లాగవలెను. ఏకుట త్రిపుచు లాగునది భారము కదురు చుట్టుబటగుగాను, నూలు, తిరుగ కదురునూలోనికి వచ్చునంతవరకు చక్రమును వెనుకకు ఆప్రదక్షిణముగ) త్రిప్పి గాగానే మరల వడుకునపుడు త్రిపుచైపునకు త్రిపుచు చుట్టునది.

యిట్లే కదురునిండునంతవరకును వడుకువచ్చును. కదురు నిండి నూలుదారము నూలు ఏకునుండి రాకుండ కదురునుండి వచ్చుచుండుకరి నూలును కదురుకొనకు మరి నాలుగుచుట్లుగా చుట్టి భారదీని నూల ఆనయందు చుట్టువడిన నూలును పైకి చుట్టుచు పూర్తి చేయుచుండవచ్చును. ఆపాద్య విధానము, ఎడుకువారికి కదురునిండిన త్రిపుకొనలను ఆకదురును తీసి మరియొక కదురును తెట్టి వడుకువచ్చును రాట్నముపై 1 గంటకాలములో కనీసము 10 నెంబరునూలును 300 గజములు వడుకువచ్చును. అంతకుపైన నాణ్యత, దైర్ఘ్యము ఆభ్యాసము ననుసరించి యుండును.

నూలుకొలతల వివరము

ఒక కొయ్యచెక్కకు నెన్నునంటి మేడలప (Pegs) రెంబిని బిగించవలెను. మొదటి మేకునకును, రెండవ మేకునకును 24 అంగుళములు దూరముండవలెను. నూలును మొదట ఒక మేకుకు 4, 5 చుట్టుచుట్టి అదియొడిగ రెండుమేకులకు కలిపిచుట్టుచు రావలెను. అప్పుడు పొనుచుట్టుకొలత 48 అంగుళములగును. అట్లు పోయెను మనవైపు 75 పొనులుకాగానే ఒక కట్టువంటి అట్టి 5 కట్టుల కట్టువలెను. అప్పుడు కట్టు 1 కి 75 పొనులు కలిసి 100 గజము లగునుగాదా. ఆ 5 కట్టులకు చేరి 500 గజములు. 5 కట్టు అయిన దానిని ఒక చిలప (Hank) అందును. అట్టి చిలపలు 15 చిలపల 45 పొనులు 1 వారు, 4 వారుల లేక 60 చిలపల 2 కట్టు 80 పొనులు, 1 వడుగు 1 1/2 వడుగు నూలుతో 5 పానుల వెచ్చియో 8 1/2 గజముల పొడవుగట్ట తయారగును. 1 వీళ్ల ఏకులతో సహజముగా 1 1/2 పడు నూలు ఎడుక సగును.

ఏకులలో 5 కట్టు పూర్తికాగానే మొదలుపెట్టిన మేకు నకు నూలు కొననుచ్చే ఆ రెండుకొనలను కలిపి నూలును కట్టి నల్లు చుట్టి, తాడును పురి బెట్టినట్లు నూలు చిలపను రెండువైపుల బట్టుకొని నేని సగమునకు ఎడతచేసి జంబుపురి బెట్టి రెండు కొనలు ఒకవైపు తెర్చి ఒకదానిముతో కట్టివేయువలయును. చిలపను చిలపకొయ్యమీదినుండి బడుటికి తీయులో ఒక పాదమును బాగుగా నీటితో తడిపి నీడయందే యాదనంత వరకుంచి తరువాత నేని మడిచి దాచునది. 5 కట్టుకు వొకటే దారమునువయోగించునది నూలును కట్టుకట్టునకును తెంచరాదు మొదలుచుట్టిన పొనునకు 500 గజముల తర్వాత కొనయొండలయను నేగాని యీ మధ్యలో తెగినను అకుకవలెను.

ఏకులను కాపాడుట ఎట్లు

ఏకులు ఎంతవారగ ఏకనై ఎంత గట్టిబయిన నంతచదిర మొకదియు నాణ్యమొకదియునగు నూలువచ్చును. యేకులను గాతీ తగుకుండ కాగితియులో పదిమలుగా చుట్టి కట్టి 5 కట్టి ప్రవేశించజాలదు. గాతీ కి యేకులు చిలికి మెత్తుచై పొడై పోవును. అందువలన నాని నుండి మంచినూలు (స్పన్నూలు) రాక లావుగను, బుడపులు జుడపులు లగును వచ్చును. ఆనూలునందుగట్టిదనుగూడ వెలయునంత యుండజాలదు.

వీలైన వారివారికి ఆయాదినమునకు వలయు ఏకులను స్వయముగ అప్పటికప్పుడు ఏకుని తెయారుచేసికొని వడికినచో చాలనాణ్యమగునూలువచ్చుట యొకవింత, అతియోక్తికాదు. కాని నీడముగదోరుకుండు ఏకులతోనైన యంతమాత్రము సాధించుచున్నచో చాలా ఎక్కువ పనినిజేసినవార లగుట నిస్సంశయము. వీలున్న రాట్నముమీదినుకుటయే లాభకరము. రాట్నము తీసికొనిపోదగని స్థలములలో తక్కి యోగ్యము అనియుట వచ్చినంతవరకే లాభము. హిందీలో “ఫోల్ ఫోటీ చీకెట్ హిందీ బక్ తీ హైలీ” యను నీతిగలదు. “ఉక్కుల యూరూములే రూపాయల కాగలవు; నీటిబిందువులూకొక్కక్కటి చేరినచే గొప్పగొప్పజలాయులు లగుచున్నవి. అన్నట్లు ఒక్కొక్కగజము నూలుకలిపినను అట్టి గజములనూలే తెక్కగజముల వస్త్రములగుటకు అవకాశము గలుగుచున్నది గావున వీలున్నప్పుడు రాట్నములమీదను, తెక్కిన విరామ సమయములలో రాట్నములభింపని స్థలములలో తక్కి వైనను నూలుఎడుకుట లాభకరము, కర్తవ్యము.

వలయునేని యొకను వివరములను ముందుముందు వ్రాయుచుండుగలను. వరుంబునాగినవారకి నేతెచ్చుటగానుగాని తెలియనివారకు, తెలిసినాన గుతూహలరై యుండు సోదర సోదరీమణులకొరకు వ్రాయుచున్నాను. ముందువారికి నాతెక్కి కొలది నేర్చు నాయుడగవచ్చును.

భక్తారం లక్ష్మీనారాయణశర్మ.

కె-30 నెల్లూరు.

“వి” తరగ తైన్దీల విన్నపము

సభ్యత్వమువారిచే నిరాకరింపబడుట శ్రీయుతి టి. ప్రకాశంగారు, యితర ఏ రంగతి తైన్దీలను, ప్రభుత్వమువారి కంపెనీ విజ్ఞాపనములను పోల్చి లను ప్రభుత్వమువారు నిరకరించిగని తెలియుచున్నది రాజకీయ తైన్దీలందును ఏ రంగతిలో గాని లేక వి రంగతిలో గాని చేర్చుకొనబడవలెననియు, నీ తిరగతిలో నెంతమాత్రము చేర్చుకొనబడరాదననియు, యీ విన్నపమునందు ముఖ్యముగా కొరబడెను. (“హిందూ”)

అనెట్టి యెన్నికలు

మద్రాసు రామనాథనల్లు మద్రాసు శేర్లొనబడినవారు ఆయా నియోజకవర్గముల నుండి యొన్ని కోబడుటకు నామోటు కాబడిరి :- మద్రాసు యూకోటిలను (ఒకస్థానము) - బిట్టె, అలెన్డండరు గారు. దక్షిణ ఇండియా కామర్సు (ఒకస్థానము) - ఎం. జ మోమహమ్మదు సా హెబుగారు. మద్రాసు నగర మహమ్మదీయేతర (ఒక స్థానము) - టి. బి. ఏ. రామస్వామిముదలియారు, జి. పంపాపతి నాయుడుగారు. గుంటూరు, నెల్లూరు మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునుండి యొన్ని కోబడుటకు యీ క్రిందివారు నామోటు కాబడిరి :- శ్రీయుతులు పి. వి. కృష్ణయ్యచోదరి, జి. రంగ నాయకులు, వాణకా గోవిందరెడ్డి, టి.

మద్రాసు, తిరుచినాపల్లి నగరముల మధ్య

విమోచన యాత్ర మద్రాసు ప్రెయిసు క్లబ్బు కార్యదర్శి యిట్లువ్రాయుచున్నాడు:- మద్రాసు అక్టోబరు 8: - విన్నటి కనమన పైటు శెల్పునెలు చున్నరు, ఏ. ఎస్. తిరునాల్ గారు మద్రాసు తిరుచినాపల్లి నగరాల మధ్య విమోచన యాత్ర సజీవీ. క్రాంతికాలమున బయట చేరి లలమన పశ్చిమ వాయువుల కెదురుగా వోవుచు 14 1/2 మైళ్లు దూరమును 2:00 55ని కాలములో దాటిరి. తిరుచినాపల్లినుండి తిరిగి మధ్యాహ్నము 2:20 గల 11 కు బయట చేరి కొలెయావోడి మీదుగా సముద్ర తీరమువరకు వోయి, కడలూరు, బండిచేరి, నగరములవాటి విమోచనాకమునందు మద్రాసు ప్రెయిసు క్లబ్బు ఏకోడోము ను 4-45 గల 11 కు చేరిరి. ఇంతవరకు మే రయలుబండిమీద ప్రయాణము చేయుటకు 2 రాత్రులు గడపవలెను.

విమోచనాకం రైల్వేస్టేషను నూతనభవనము కూలిపోవుట

మద్రాసు, అక్టోబరు 7: - మద్రాసునగరమునకు దక్షిణమున నున్న 18 మైళ్ల దూరములోనున్న విమోచనాకం స్టేషనులో నూతనముగా నిర్మింపబడుచున్న రైల్వేస్టేషను పడవైపున యొక్క సరటి కూలుబడితే పడియంది పనివాండ్రు తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను. ఈ ప్రమాదము నిన్న సాయంకాలమున నుమారు 5-30 గల 11 కు జరిగెను. కూలిపోయిన సరటి భూమి నుండి 20 అడుగులు యెత్తుననుండెను. ఆ ప్రమాదమున దాని మీద పడి మంచి పనివాండ్రు పని చేయుచుండిరి. ఈ పడి మంచి యును సరటి లో గూడ క్రిందపడిరి. వెంటనే సర్కారు రైల్వేపోలీసువారను, అంబుల్లెస్సు మోటారు బండియూను, అనిటికె వచ్చెను. గాయములను పొందిన పదిమంది పనివాండ్రును జంబుల అస్పత్రికి తీసికొని పోబడిరి. వీరిలో తొమ్మిదిమందికి తీవ్ర గాయములు తగిలినందున యీ తొమ్మిదిమందిరును అస్పత్రిలో చేర్చుకోబడియున్నారు. వారిపేర్లు:- ఏకాంబరం, గంగ, కుక్కనామనాయకరు, బాక్ మాణిక్యం కుప్పప్పిళ్లె, దొరస్వామి నాయకరు, మారురై జగ న్నాధను, మారి ఏకాంబరం అనునానికి వెన్నముక విరిగినందున అనాయత్తితో చచ్చెడు. వారీను విచారణ జరుగుచున్నది.

చెన్నపురి శాసనసభ యెన్నికలు

బళ్లారి మహమ్మదీయేతర విమోచనవర్గముచే యొన్ని కోబడుటకు యీ క్రింద యొంగుకు అభ్యర్థుల నామోటు ప ప్రములు యీనెల 4 వ తేదీన బళ్లారి శిల్పాచక్రవర్తిగారిచే కిరిలప విమోచనరై:- శ్రీయుతులు: ఏ. రంగనాథముదలియారు, పి. కి. రావు, టి. బి. యం. గోపాలస్వామిముదలియారు, - కె. బాపిరావగారు, కె. కొమరి: క్షిరగడ్డ.

శ్రీకృష్ణదాశరీపుండ్రులు జన్మకలంఘము, రాజవంశి.

లాహోరు కుట్ర కేసు

నిరకన ప్రత్యేకము చేసినవానికి బంధువుముగ
అహోర మిచ్చుచుండుట

లాహోరు, ఆగస్టు 8:— లాహోరు కుట్రకేసులో ఏ
కాంతివాసాని కొట్టుకొని తీసికొనిపోయినందుకు, అప్పటివా
రికి అహోరము బంధువుగా నిర్దేశించుచున్నదాయు (ట్రైబ్యూ
నల్ ప్రత్యేక పేరిట) (అ. ప్రెస్)

బెంగాలు శాసనసభ

రాబోవు సమావేశము-ముందురానున్న
విషయములు

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:— సోమవారమునాడు బెంగాలు శా
సనసభ సమావేశమైనది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమము బల
ముగా నున్నది పోలీసు శైలుకాఖిల క్రింద అధిక వ్యయము
నకు ప్రభుత్వము శాసన సభ సమీక్షి కోరును. 1930 సంవత్స
రపు ప్రాథమిక బిల్లును పరిశీలనకు బెంగాలు ప్రభుత్వ
సాయపు బిల్లును చర్చింపబడును. అసభికారుల బిల్లులలో
మాడు కలకత్తా కార్పొరేషన్ చట్టము (1928)ను సరింప
జేయవని. సైగున కమిషను రౌండుటేబిల్ సమావేశమును
గూర్చిన తీర్మానములు చక్కని విమర్శల కవితా మొసరును.
(ఫీ ప్రెస్)

ప్రభుత్వ ఋణము

29 కోట్ల 46 లక్షల రూపాయలకు అప్పికేషనులు
కలకత్తా, ఆగస్టు 7:— ప్రభుత్వ ఋణమువకీళ్ళికి 29
కోట్ల 46 లక్షల రూపాయలకు అప్పికేషనులు వచ్చినవని ప్రక
టన చేయబడినది. (ఫీ ప్రెస్)

కాకినాడ

కజిన్సు సతికారి యువన్యాసము

ఆగస్టు 7:— మార్గతెలు కజిన్సుగారు నిన్న ఉదయము దివ్య
జ్ఞానసమాజ మందిరమున ఉపస్థితింపబడు. వారు ఖాదీ ఖండా
రమును, విద్యార్థిసమాజమును సందర్శించిరాజమండ్రికి పోయిరి.
(ఫీ ప్రెస్)

మదన లీలా ఫోటో

64 యందమైన బాలికలూ దంపతుల యొక్క
బరిజనల్ గ్లాజు ఫోటోలు అప్పిమ్ 1 కి మెరుగు 5.
ఫాన్ స్పి ఫోటోస్టోర్, వేవేరి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభూమణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

శ్రీ రవర్ధని మెరుగి 1-కి రు. 1-కి.

ఈ గ్రంథము నుండియున్నది. అన్ని పాఠాలలో భాగము.
ఆయుర్వేద భూమణ (సంవత్సర) కొనవారి.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈ మందు పెరిగోగములకు నివారించి మూత్రము
విడుచుచున్నప్పుడు గలగు పొటు, మంట, చురుకుడు యింజక్షన్
లతోను పిచ్చి కారితోను నిమిత్తము ఉండ తప్పక వుదార్చును.
సీసా 1-కి రు. 8-0-0.

మూర్చారిప్రము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్చనైనను దౌస్తియం
ల్యరములనుండియున్న మూర్చలనైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును
కలకు పరిపావు మందు రు. 8-0-0.

పాడలకు లైలము

(3) ఈ లైలము తెల్లపాడలనేగాక యితరవిధము లైన
పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తోమరి, గడ్డి, కర్పాసీ
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చంపి
యును మామూలు ధీరో మార్చును. ధీర్షి 1-కి రు. 1-0-0.

వశెంట్లు కావలెను.

3

బెంగుళూరు

144 సెక్షను ఉల్లంఘనము, శిక్షలు

బెంగుళూరు 7:— సి.ఎ. మిలిటరీ స్టేషనులోని రొటెల్
కెరెగడు గోరగ్యాని మొదగాడ్డి గెట్రెమును పం
కాంగ్రెసుపక్షము చేయగాను యన వారము లో లాహోరుగా
డె. విద్యార్థి లెనిన్ శిక్షకారులు ఉత్తర జేసియండి
శేను అటనువిన బలబలే ఆతిమ ఆరెట్టు చేయబడెను. ప్రభుత్వ
కుటు ప్రధాన పాలంటియి యందు వాలంటియరమునా
ఉన్నయు లేదీ సా. ఈ స్థితిలో ఉండక పోలీసు గాననప్ప
చుట్టనున్న వాలంటియర లొలిగించి ఆతిమ అరెస్టుకేసి తీసు
కొని పోయిరి. ఆపయమున రాట్ల పంట చే పోలీసు ఇనప్ప
క్రడ స్మితుగాకి మరకొంకరికి చెబ్బలు తగలెను. పోలీసువారు
లాటిలను ప్రయోగించిరి.

మొదలగాడ్డి బి.ఎ. సేజ్జీగారు విచారింపి 188 సెక్
షను ప్రకారము 6 నెలల కఠిన శిక్ష విధించిరి.

తరువాత లొమండునుగు వాలంటియర అరెస్టు చేయ
బడిరి. పిదప అందులో 6 నురు విద్యార్థులు విడుదల జేయబడి
రి. మిగిలిన ముగ్గురి నిర్బంధము నందుంచిరి విద్యార్థుల ప్రభేద
ము గావించు చుండుటచే కొన్ని పాతకాలు మాయవలసినప్ప
ను. పోలీసువారు కాపలా కొయుచున్నారు. (అ. ప్రెస్)

పోలీసు అధికారులపై మాననప్రపు దావా

నైమన్ శంకుమువారు లాహోరు వెళ్లిన పుదర్పమున
ట్రైబ్యూనల్ ప్రతికా సంపాదకుడగు పండిత ప్యోరీమహానుగారు
లాహోరు పోలీసు నూపరిం పొడెంటును స్కాట్ గారిమీదను,
సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కర్తార సింగుగారి మీదను 2000 రూపాయ
లకు నష్టపరిహారమును దావా తెచ్చెను. ఈ వ్యాజ్యములో
సబ్ జడ్జి జి. డి. కోస్టాగారు తీర్పు ఆపి యుంచెను.
(ఫీ ప్రెస్)

సంతానం పుట్టకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయము

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి కామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు పోస్ట్ ఏజెంట్.

ది సోషల్ హెల్త్ సిండికేట్.

ఇతర కమిషన్లు అండ్ డిస్కంట్లవద్ద కూడ దొరుకు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
అలనుకరించు! (సోల్లూ ఖిన్ను ప్రశ్నకము గానవికము)
శరీరములో ఉష్ణావస్థకునే కలిగిడి వైద్యకాలకు
ఈ మాత్రలు దివ్యమైనవి. జీర్ణము, అదవి, అవు
లింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిహామము, ఎక్స్ట్రా
స్వార్థాగములయందు జుగేయము, కిక్కిలు పార్శ్వ
యములు, శిరస్సు, శ్రేణు, అస్థులు, మొదలగు వానియందు
గలిగిడి నొప్పిలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్య
యనకు దెచ్చును.
ఈ మాత్రము మేహవాతివ్యాధులను వెంటనే మాన్యు
యందు అనేక ఓషధులు చేసినవి. అనుభవ బ్రౌమధ
యగుటచేతను పరమహంస క్షియని చెప్పవచ్చును
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు
వికనామా:— ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
ఎలకుగ్ర పోస్టు నిడుమొలు, (కృష్ణాజిల్లా)

జాతకము

జాతకమునకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక
ఫలంబుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకు పంకి
ననా జాతకనియెక్కరూపము, స్వభావము, భవము, భూమి,
విద్య, సంరాసము, కళిత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-0-0
లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యాలెక్టరు రీషింగులో భూ
వంశి ఫలం. 1-4-0.

ఆకెళ్ల వేంకటశాస్త్రి

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా

మెర్సాసిగారి సంతకము

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:— మహమ్మదీయులకు సందేశ
మిచ్చుచు మెర్సాసిగారి టిట్లు సంతకం — మహమ్మదీయ సంఘము
యొక్క హృదయము ముందరినీ నేనెరుగను. లెను హిందూసో
దరులతో వారు ప్రక్కప్రక్క నెలిచేరని నా నమ్మకము.
హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము మన శత్రువుకే గాక, యితర మహా
స్కూడియ దేశములకు కూడ స్వాతంత్ర్య సంపాదనము కాగలదు.
కావున కాంగ్రెసులో చేరుట ప్రతి మహమ్మదీయుని విధుక్త
కర్మమే యున్నది.

మూలవ్యాసానికి జైలులో సదుపాయములులేవి

పండిత మాలవ్యాసానికి శివు వంటకాడు భోజనము
తయారుచేయుటకు జయలు అధికారు లంగీకరింపలేదు. జయ
లు నూపరిం పొడెంటు మాలవ్యాసాని సదుపాయములగుర్తి
ఇక స్పెక్టరు జెనరలునకు గానెను. అతడు మాలవ్యా జెయలుకి
దాపకారము నడచుకొనవలెననియు, కష్టమైనచో జరిమానా
వట్టి చెల్లించుననియు చెప్పెను. (ఫీ ప్రెస్)

ఎడవట్ల ప్రభుని శిలావిగ్రహముపై పిడుగుపడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:— విల్లారియా స్మారక ప్రదేశములందరి
ఎడవట్ల ప్రభుని శిలావిగ్రహముపై పిడుగుపడెను. చలువరాయి
పెళ్ళలు 15 గజముల దూరమునను విసరినదెను. సోమవారము
మధ్యాహ్నము కొట్టిన కుపాననకు ఫలమిది. దీనికి 200 గజము
ల దూరముననున్న మఖ్యభవనము మాత్రము భగ్నము కాలేదు.
కమానలనుండి చలువరాయి మాత్రము ఊడి దూరముగా పడె
ను. కమాను కిరు ప్రక్కలనున్న సుందర విగ్రహములలో యొక
దానికి మాత్రము 84 అంగుళము లోపలి వరకు భగ్నత కలి
గెను. ఎవ్వరికిని ఆపాయము జరగలేదు. (ఫీ ప్రెస్)

ఆగస్టు 22 లోపల అగ్గికుని యెన్నుకొనవలెను

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:— రెండు దినములు జరిగిన గందర
గోళమునుబట్టి, కార్పొరేషన్ ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాద్యోగి,
ఫర్మలను ఆగస్టు 22 వ తేదీలోపల ఆర్డర్లు, మేయరు
స్థానములకు ఎన్నిక జరుపవలెనని కొడుచు నోటీసు చేసినాడు.
(ఫీ ప్రెస్)

స్వదేశి బట్టలు

పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో
చేతిమగ్గుములమీద తయారుచేయబడిన 20½ నెం.
40 నెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మ
బడును. పూర్తి వివరములకు వ్రాముడు.

(M. P.) శ్రీ వీరాస్వామికంవెనీ,

కాకినాడ.

పసిల్లలు మాత్రమే గాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము
జననంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినప్పుడు కఠినమైన
నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్సిల్ సుప్రసిద్ధమైనది.
దీనిపైనే కడచిక అనేకసంవత్సరములందు ప్రపంచ
మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. కూలినొప్పి, అతి
సారము, ఉదయమునందు గలగు తిమ్మిరివాయువు మొదలగునవి
త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్ గా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేంబర్లేన్సు కూల
నొప్పి అతిసారవారితో ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు
కొనవలెను. వీలనగా కూలినొప్పి, తిమ్మిరివాయువు, కలరా,
అతిసారము మొదలగునవి తఱుచుగా ఉన్నట్టుండి అధికముగు
చున్నది.

10-1

చేంబర్లేన్సు కూలరోగనివారిణి 2

ప్రపంచమంతటను చాలకాలమునుండి విఖ్యాతిపొంది
నిస్సందేహము. అది కొల్లెడికాడ, అది తప్పక నుగు విచ్చును.
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.
Des Moines, Iowa U. S. A

కూలినొప్పి, అతిసారమునకు పూర్తియైన నివారిణి,
కడుపునొప్పి ప్రభునివారిణి

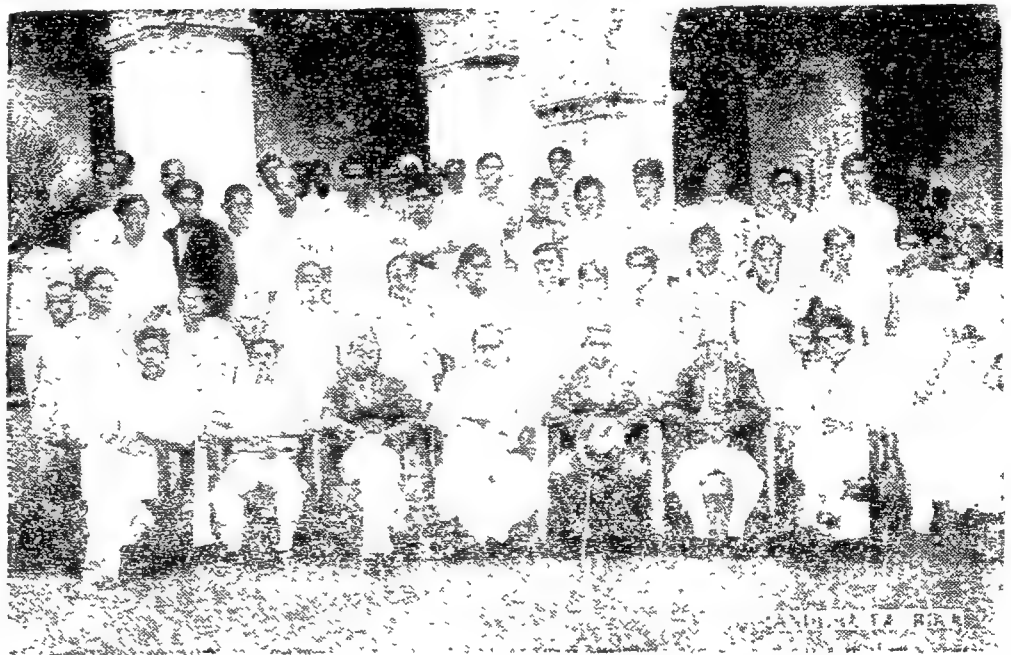
గా. నర్. జె. ఎ. మాంగుగైగారు
బర్మా గవర్నరుగా నియమింపబడిరి (జి. ఎ. ఎ.)

డా. ప్రాన్సీ జోన్సుగారి ఉపన్యాసము:— నర్. సి. ఎస్. శివస్వామిఅయ్యగారి అధ్యక్షతన ప్రథమోపన్యాస మొనంగబడెను. జోన్సుగారు కూర్చున్నవారిలో రెండవవారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఎం. ఎ. జానకికన్యగారు
ఎం. ఎ. శ్రీనివాసయ్యగారు, బ్యాంకరు కుమార్తె. మదరాసు లా కాలేజిలో చేరి బి. ఎ. యల్. పరీక్షకు చదువుచున్నది. మేరీ కళాశాలలో బి. ఎ. డిగ్రీ పొందెను. (ప్రె. ఫో. బి.)

అయోలాకా లేజీ ఆర్థికాస్త్రసంఘము ప్రారంభోపన్యాసమును ఎం. రత్న స్వామిగారు ఉపన్యసిరి. విజయ, సంస్కృతములును ఉపన్యాసములను ఉపన్యాసములను మధ్య కూర్చున్నవియున్నాడు. (ప్రె. ఫో. బి.)

(1) కావూరి మెకలప్పయ్యచౌదరిగారు

మెలోనీగారికి విందు:— అసోసియేటెడు ప్రెసు రూటర్స్ కంపెనీ ఉద్యోగులు వడ్డ్య జె. మెలోనీ రూటర్స్ జనరలు మేనేజరు గారికి బాప్లోటో హోటలునందు విందుగావించిరి. హిందూపత్రికాసంపాదకులు యజమానుడు మెలోనీగారును యిలు సందర్శకుడు, జి. ఎ. నరేశ్వరగారు, కిదాళిగారు, మెలోనీగారు మున్నగునా రింగు గలరు. (ప్రె. వా. డి.)

తెనాలిలో నూతనముగ నబుకోర్టు తెలుపబడుట
1-8-30 తారీఖు పగలు 12 గంటలకు తెనాలిలో నబు కోర్టు తెరువబడెను. రా. రా. శ్రీ యమ్. ఆనెంకెరి రావు గారు సముజ్జితగా నూ కొత్తకోర్టుకు వచ్చిరి. నూతనముగా ఆంజనేయులు ఎమ్. ఎల్. సి. గారుకూడ ఉపన్యసించురు ఆంజనేయరావుగారి ఉనుదామలగా బుతుల నొనిగూడిరి. ఉన్నా నోపన్యాసములకు ప్రత్యక్షమొసంగుచు ప్రొ. జుజుబెగారు వారియొక్క కృత్యతాల్పాకమైనవలయునని స్పష్టించి వారందరూ సంతోషముతో నున్నారనియు తెలుపబడినది.

శేషలక్ష్మి-ఆపరేటివ్ యూనియన్

ఈ యూనియన్ యొక్క మహాజనసభ యీ నెల 1 తేదీని యూనియన్ సమీక్షాసభలలో నుద్దాహరణము 12 గంటలకు జరిగినది. యూనియన్ లోగల 27 సంఘములలో 31 ప్రతినిధులు హాజరు అయినారు. గంటూరు సర్కిల్ వ్యవసాయపు డిప్యూటీ డైరెక్టరువారు కూడ దయచేసి మీటింగులో ఆఖరున పరపతిసంఘములద్వారా మెంబర్లకు కావలసినవి తనముల ఎరువులు వ గై రాలను తెప్పించుటవల్ల వచ్చు ప్రయోజనములను బోధించిరి. ప్రారంభములో డైరెక్టర్లవల్ల తయారు చేయబడిన 1929-30 సంవత్సరపు పరిపాలన రిపోర్టు చదువబడి దానిని అంగీకరించుచు విషయములో చాల చర్చ జరిగినది. గతసంవత్సరములవలె గాక యీ సంవత్సరము యారిపోర్టు అచ్చు కేయించుడి అన్ని సంఘములవారికిని పంపబడినది. రిపోర్టులో 15 వ పేరాలో యూనియన్ సాపించబడిన 9 సంవత్సరములనుండి క్రమేణా వృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్నట్లు యందులో జతపరచిన స్టేటుమెంటునుబట్టి విశదము కాగలదు. అని వ్రాసి స్టేటుమెంటులో చివరమాడుసంవత్సరములకు మాత్రమే అంకెలుకేసిరి. 6-వ పేరా చి.లో ఐనూళ్లు బాకీలువిషయములో డిమాండునుబట్టి వనూలు గతసంవత్సరమువలె తృప్తికరముగానున్నది. అయితే ప్రస్తుత సంవత్సరములో ధాన్యంధరలు బాధ్యుగా తగ్గిపోవుటచే మెంబర్ల వద్దనుంచి చాల బాకీలు వనూలు కాక నిలిచిపోయినవి. అందువల్ల జిల్లా బ్యాంకికి కూడా వాయిదామీరిన బాకీలు నిలచిపోయినవి.

VIII. బి. లో ప్రస్తుత సంవత్సరములో గతసంవత్సరములో సంఘములకు మంజూరు చేయబడిన అప్పులకన్న మూడు లక్షరూపాయలు ఎక్కువగా మంజూరుచేసియుండుటచే డిమాండు ఎక్కువ అయినది. దానినిబట్టి యీ సంవత్సరంలో ధాన్యంకు ఎంతమాత్రం ధరలేనందువల్ల నున్న ధాన్యం కో-కనవించనందువల్ల నున్న గత సంవత్సరంకన్న బాకీ 1 వ నిలచివున్నది. అయినను డిమాండునుబట్టి గత సంవత్సరంలో వలెనే ప్రస్తుత సంవత్సరములోను చాలవరకు వనూలు అయినది. 4 వేరా చి. లో మొత్తముమీద ప్రస్తుత సంవత్సరములో నూపరుజెయ్య ప్రయోజనము చేసినరోజులను బట్టి పనిని బట్టి తృప్తికరముగానే యున్నది.

చివరస్టేటుమెంటు అంకెలలో 1928-29 సంవత్సరములో జిల్లా బ్యాంకివారికి సంఘములనుండి అసలుక్రింద పంపబడిన డిమాండు రు 297144 లకు వాయిదామీరిన బాకీ నిల్వ రు 12790 లు అనగా నూటికి 4.37 వడ్డీక్రింద రు 38059 లు డిమాండుకు బాకీలేదు.

1929-30 సంవత్సరమునకు జిల్లాబ్యాంకికి అసలు డిమాండు రు 72980 లకు నిల్వబాకీ రు 36905 లు-వడ్డీక్రింద డిమాండు రు 3209 లకు నిల్వబాకీ 542-5-0 లు అని ఉన్నది. పైనఁబడినవింటిని సంకతులకున్నా దిగువ చూపిన అంకెలకున్నా యేమి సంబంధము లేకుండా ఉన్నదని స్పష్ట యూనియన్ పెట్టినప్పటి నుంచి యంతవరకు యేసంవత్సరములో కూడా చివరకు గాలి వానచేత యీ తాలూకాకు ఎక్కువవచ్చును సంభవించిన సంవత్సరంకూడా యంతవాయిదామీరిన బాకీలు నిల్వవుండలేదని స్పష్ట విటికి కారణము వైన నూచించిన ప్రకారం ధాన్యం, ధాన్యం ధరలు తగ్గిపోవుటకాదనిన్ని, ఆకారణమే యొనరెండల మెంబర్ల తాలూకు ధాన్యం హామీమీద అప్పులు యిచ్చి వైబాకీలు తీర్చించవచ్చునని స్పష్ట లేదా ధాన్యం అమ్మకం అయ్యేవరకు అనగా కార్తీకమాసమువరకు మెంబర్లకు వాయిదా వృద్ధి మంజూరుచేయించి సంఘమునకు కూడా జిల్లా బ్యాంకివారిచే గడువు యిప్పించినయెడల యంతవాయిదా మీరిన బాకీలు లేకుండెడివి. మెంబర్లకు అవరాధం వడ్డీ చెల్లించ నవసరంలేకుండెడిది. ఈవని అనగా వనూలువిషయమే గౌరవముగా పనిచేసెడి యూనియన్ డైరెక్టర్లు కూడా చేయుటకు సావకాశం గలదు. వారికి తీరుటదిలేక వారు చేయకపోయినను తేతనములమీద పనిచేయుచున్న యిద్దరు నూపరుజెయ్య గట్టిపని చేసినయెడల యంతవిశేషము బాకీ ముఖ్యముగా వడ్డీక్రింద యుండెడిది కాదని స్పష్ట యందువిషయమే వార్లపని తృప్తికరముగా లేదని స్పష్ట 3 వేరా చి లో వ్రాసినప్రకారం 1929-30 సంవత్సరంలో లక్ష రూపాయలు ఎక్కువగా యిచ్చుటచేత అన్ని అప్పులు సంవత్సరము పొందిన గనుక 1930-31 సంవత్సరంలో డిమాండు ఎక్కువవేసి రావచ్చునగాని ప్రస్తావన సంవత్సరంలో ఎక్కువ యొస్తుట్లు వ్రాయుట పశ్చాత్తుకముగా లేదని స్పష్ట మొత్తముమీద యూనియన్ యిదివరలో యాజిల్లాలో బాగా పనిచేయుచున్న కొద్దియూనియన్ లలో యిదియొకటి అని యిది చదువుచు పేరుకూడా యీసంవత్సరములో పోయినదని చర్చ జరిగినది. చివరకు రిపోర్టుచేయబడినది.

తరువాత యూనియన్ యొక్క 1930-31 సంవత్సరం బడ్జెటు సుంజూరుచేయబడినది. ప్రస్తావన సంవత్సరంలో యిది వరకు 1929-30 సంవత్సరం ప్రారంభం నిల్వవున్న సామ్యముంచి నుమారు 2400 లు నూపర్ విజ్జా ఫండుపెట్టి ఒక స్వంతదాఖా బిలింకు కట్టించినారు. 6-12-29 తేదీని సదరు భవనములో హామూలు హెడ్డుపేర్లుగారగు మల్ల రాత్రి కందాళం వెంకట హనుమంతరావు పంతులు ఎం.ఎ.ఎల్.టి. అర్బన్ బ్యాంకి పై సి డెంటుగారిచే తెలివబడి అఫీసు ఆలేదని పెట్టబడినది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు మంజూరు చేయుటలో 1000 లు అదనముగా ఆబిలింకు వృద్ధినిమి త్రము మంజూరు చేయబడినది.

తరువాత యూనియన్ డైరెక్టర్ల ఎన్నికలు బహుత్వీనమైన పోటీలమీద జరిగినవి గాని యదాప్రకారముగా యిదివరకున్న ప్రెసిడెంటు కైకటరీలు తిరిగి వారి పదవులకు వచ్చిరి. ఈ యూనియన్ లో 1929-30లో వనూలుకావలసిన నూపర్ విజ్జాఫండు రు. 3276 లకు రు. 284 లు తప్ప మిగత సామ్య యావత్తు వనూలు అయినది.

ఈ యూనియన్ రెండుగా విభజించుటకు 6-12-29 తేదీననే మహాజనసభవారిచేత తీర్మానింపబడినది గాని రెండవ యూనియన్ సాపించు విషయములో మా జిల్లా ఫెడరేషన్ వారున్నా డిపార్టుమెంటువారున్నా యంతవరకు ఉపేక్షాభావము వహించియున్నారు. ఇదివరకే సాపించియుండిన యెడల ఎక్కువ అజనాయీ వుండి వాయిదామీద బాకీలు చాలాభాగము వనూలు అయివుండేవి.

ఒక సమాచారసంఘసభ్యుడు.

అసలు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయెలరీ అండ్ డ్రెసుంగు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

నిర్మలమైన పప్పునూనె గోదావరి డెల్టాలో వండిన పైరునుపులు పరిశుభ్రముగాకడిగి వప్పుచేయబడి తీసిననూనె చాలాప్రశస్థము ఆరోగ్యము. ఒకసారి వాడిచూచినచో తెలియగలదు. డబ్బాకు తక్కువ లేకుండా పంపబడును. ధరల వివరములకు యీ దిగవ చిరునామాకు వ్రాయుడు. కె. బసవరాజు బ్రదర్స్, సామర్ల కొల, M. S. M. Ry.

ఒక రోగిష్టి భార్య మనుజునికి నిరంతరము వ్యాధిగ్రస్తురాలగు భార్యకంటె జీవితముందు వేరొక మోసముండబోదు. సాధారణముగ ఉష్ణప్రదేశములందు పురుషులకంటె స్త్రీలకు వ్యాధులెక్కువగ నుండును. అందులో ముఖ్యముగ అకాల బహిష్టు, తుంటి, గుండెలలో నొప్పులు, బలహీనత మొదలైన వాటివలన ఆరోగ్యమును భార్యగ నుండజాలరు. ఫెలానా యిట్టి వ్యాధుల నన్నిటిని జయించి బాధలను పోగొట్టగలగుటకు ముఖ్య కారణము యీ యోగ్యము. ప్రత్యేకము స్త్రీలకొరకే కియారు చేయబడి యున్నది. నిదర్శన మిచ్చుటనే కలదు "నా భార్య, స్త్రీలకొరకై ప్రత్యేకముగ చేయబడిన 3 సీసాలు ఫెలానా మాత్రము నేవించి యారోగ్యమును బోందినదని తెలుపుట కంతయో సంతసముగ చూచుచి. ఆమె కొన్ని సంవత్సరములనుండి వివిధ వ్యాధులచే బాధ నొందుచు, ఫెలానా మాత్రము పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభించిన రెండు మాడు దినములలోనే వ్యాధి ఆమెకు ఆకలి పోయెను, శరీరకత్తి వృద్ధి నొందుచు నరముల బలహీనత క్షిప్రముగ తొలగిపోవుచున్నది. మా విధేయులు, (సం.) ఆర్. బి. సి." Feluna స్త్రీలకుమాత్రమే తయారుచేయనపుడుగూడ ఫెలానా మాత్రము చేతితో అంటబడి యుండలేదు. ఇండియా బత్తా, సిల్కా దేశములంతటను దుకాణదారులు, మందు అమ్మవారందరి చేతను సీసా 1 రు. 2-4-0 కు అమ్మబడుచున్నది మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

అంగలూరు ఖద్దరు ప్రచారకసంఘము దేశకల్యాణమునకు గ్రామములే యాధారము. ఎప్పుడు గ్రామములు బాగుపడునో యప్పుడే దేశముబాగుపడును. కొన్ని గ్రామములందింకను బూర్తిగా విశేషమైయున్నవే కట్టుచున్నాడు. కాంగ్రెసువాయకులు, ఖద్దరుగట్టువలసినదని పట్టణముల యందుపవ్వసించిరిగాని గ్రామములకంటె యి ఖద్దరుగట్టువలసినదని తగినంత ప్రబోధమును జేసియుండలేదు. పల్లెటూళ్లలో ఖద్దరు ప్రచారము చేయవలసిన యావత్కృత ఎంతయోగలదు, అందుచేత, అంగలూరు గ్రామములో ఆగస్టు 1 వ తారీఖు శుక్రవారమునాడు ఖద్దరు ప్రచారకసంఘమును మేర వోక సంఘము సాపించబడినది. ప్రతిగ్రామమునకు బోయి రాల్చు ముప్పెట్టి నూలువడుకువలసినదనియు ఖద్దరు ధరింపవలసినదనియు నిర్ణయితరులను ప్రోత్సహపఱుపవలసినదనియు బోధించుచు కాంతముగా కృష్ణాజిల్లాలో ప్రచారము చేయుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఖద్దరువైనగాని దేశమువైనగాని యభిమానముగల దేశీయసాదరులు మా సంఘమున, సభ్యులుగాజేరి మాకు దోడ్పడి మాప్రయత్నమును సఫలము చేయుదురని మేము విశ్వసించుచున్నాము. సభ్యులుకాగోరువా రీక్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులను వెంటనే పంపవలయును. కోగంటి దుర్గామల్లి కాజ్జన రావు, ఖద్దరు ప్రచారకసంఘకార్యదర్శి, అంగలూరు, గుడివాడతాలూకా, కృష్ణా.

సామర్ల కొలవార్తలు ఈ నెల 8 వ తేదీని మా సామర్ల కొల భీమవరములో నెలకొల్పబడిన శ్రీ భీమేశ్వర గ్రంథ భాండాగార భవనమున నొక మహాసభ సమావేశపరచబడినది. ఏతన్నహాసభకు గ్రామమందలి వివిధ కాఖలలోని యుద్యోగులు, పౌరులు యువారు నాలుగు వందల మంది వచ్చియుండిరి. కడియమునుండి బ్రహ్మ శ్రీ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటకాస్తులవారు గ్రామస్థుల కొరకై వయచేసియుండిరి. భాండాగారసభ్యులు, శ్రీ కాస్తులవారి నశ్వశక్తులను సధికాహింప జేసి పురములోని రాజబీధులలో మంగళతూర్కారావంబులు నెలంగ నూరేగించి సాయం కాలము 4 గంటలకు సభాభవనమును జేరిరి. ఏతన్నహాసభకు మా పురమున నున్న బోర్డుపాన్సూలులోని సంస్కృత పండితులు బ్రహ్మశ్రీ గానగపాటి నుబ్బారాయకాస్తులవారు సభ్యుల కొరకమీద నగ్రాసవాధిపత్యము నిధిసాించిరి. భాండాగారకార్యదర్శి యగు చింతలపూడి వేంకటరావుగారు ఇంక సీంధ్రులూపంచాననబిడదాం చితు లగు శ్రీ వేంకటకాస్తులవారిని క్లాఫించుచు స్వాగతప్రత్యము జదివరి. తరువాత సభ్యులు ప్రారంభోపన్యాసమున కాస్తులవారి గుణగణంబులను, పాండిత్య శ్రకర్తమును, అనన్యసాహాయ్య కవితాధోరణినిగూర్చి సభ్యుల కెఱుకపఱుచుచు, స్వీయచరిత్రమును, నానారాజ పందర్శనమునుగూర్చి ప్రసంగింపవలసినదని వేంకటకవిగారిని గోరిరి.

అనంతరము వేంకటకవిగారు తమ మృదుమధురసహజ వాగ్దరణిలో సభ్యుల నందఱవరకు లుపట్టు తమబాల్యమును విద్యాభ్యాసమును, రాజసభల దాముజరిపిన శతావధానాదికమును గూర్చి రెండుగంటలనేపు నిర్వచనముగనే ప్రసంగించు జరిపిరి. తరువాత శ్రీవింజమూరి రామానుజాచార్యులవారు కాస్తులవారి నిన్ములమేధాసంపదను గొనియాడుచు, శ్రీ కాస్తులవారి సీ గ్రామమునకు రప్పించి వారియుపన్యాసమును విశనవకాశమును గలుగజేసిన మల్ల రాత్రి శ్రీ శ్రీపాద బాపన్న పంతులుగారికి వందనముల సమర్పించిరి. చంద్రున కొకనూలిపో గనునట్లుగా సభ్యులు శ్రీ కాస్తులవారికొకకాలవను బహుమతిగా నొసంగి సన్మానించిరి. చివరను శ్రీ కాస్తులవారికిని, సభ్యులకును వందనములతో సభ ముగిసినది.

ప్రాచీన విద్యలయందును, తదభిజ్ఞులయందును నాదరణములేని యధునాతనకాలమున నుప్రసిద్ధపండితు లగు కవిసార్వభౌమ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాస్త్రీగారు, కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యకాస్త్రీగారు, వడలి లక్ష్మీనారాయణకాస్త్రీగారు మున్నగు మహానియుల వాగమృతమును గ్రోలి పవిత్రత నందునట్లు పురజనులకవకాశమును బడపడే కలగజేయుచున్న మాగ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీ వింజమూరి రామానుజాచార్యులనా రెంతయు సభిసంబసయు లని విన్నవించుచు విరమించుచున్నాడను. చింతలపూడి వెంకటరావు.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు స్యామివాధికాస్త్రీకృతము తెలుగులిపి, తెలంగరములు శబ్దము మొదలగు విరుపు ప్రకములపెట్టు అసలుదర 8-0-0 తగ్గుధర రు 1. నీలకంఠం, C/O ఎస్. ఎస్. నరసింహం, బ్రయనింగకాలేశి, రాజమండ్రి.

తాడివర్తి

వ్యాయామబోధనశాల ప్రారంభోత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అదివారము సాయంత్రం 7 గంటలకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పరచబడిన భవనములో వ్యాయామబోధనశాల ప్రారంభోత్సవము తాడివర్తి కోఆపరేటివు బౌనుబ్యాంకు డైరెక్టరులచే జరిపింపబడినది. గ్రామములోని చాలమంది పెద్దలు ప్రారంభోత్సవమున బాల్లూని తమసానుభూతిని వెల్లడించిరి. ఈవ్యాయామబోధనశాలలో శాస్త్రీయపద్ధతులమీద వ్యాయామవిద్య నేర్పబడును. ఈపద్ధతియందు చాల నిపుణులైన శ్రీయుత ఆలూరు ఆప్పన్నగారు శిక్షణాధికారిగా నేర్పడినారు. పూజ ముగిసిన తరువాత ప్రారంభోత్సవము జరుపబడినదక్షిణమును దీనిని స్థాపించుటకు ప్రోత్సహించి దానికివలయు ద్రవ్యమునుకూడ సహాయముచేయుటకు సంకల్పించిన శ్రీయుతులు రాజా వెంకట్రామయ్యగారిని బ్యాంకు డైరెక్టరులకు ప్రశంసించుచు, ప్రజల ద్రవ్యసహాయము చేయుటయే గాక తమపిల్లలకు వ్యాయామశిక్షణనుబంపి తద్వారా తమ సానుభూతిని వెల్లడి చేయవలసినదిగా శ్రీయుతులు మన్నంపల్లె వెంకటరంగారావులవారు కోరిరి. తరువాత డా. కలచిపేట వెంకటరమణారావులు హిందూపులలో ఈవ్యాయామపద్ధతులను గురించియు, ఉపేక్షాభావమునకు చింతిల్లుచు పాశ్చాత్యపద్ధతుల ప్రకారమే గాక, అనాదిగ మనవారిచే సక్రమపద్ధతులమీద యేర్పరచబడియున్న యోగాభ్యాసపద్ధతులనుకూడ దీనితో మేళవించి నేర్పవలసినదిగా కోరిరి. తరువాత ఈవ్యాయామపద్ధతులయందు ముందును భవముగల రాజశ్రీ వి. శ్రీనివాసయ్యగారు (డ్రాయింగుమాస్టరు) వ్యాయామము చేయునపుడు ప్రాణవాయువునుపీల్చుట, దానిని ప్రంభించుట తరువాత నిదానముగ వదలుట వీటియొక్క క్రమమును గురించి విపులముగ జెప్పి సభ్యులను ఆనందింపజేసిరి. ఇప్పటికి 6 మందికి పైగ విద్యార్థులున్నారు. వీరి ప్రయత్నము ఇఫలీకృతమగునట్లు ఈశ్వరు డినుకూలించు గాత!

ఉచిత రాత్రిపాఠశాల

వైదొంకు డైరెక్టరు ఈదినం సాయంత్రం తాడివర్తికి చేరిన రెడ్డిపాఠశాలలో దీనిని ఉపయోగార్థమై నొక ఉచిత రాత్రిపాఠశాలను యేర్పరచినారు. నీని ప్రారంభోత్సవమును, రా. శ్రీ బౌనుబ్యాంకు అధ్యక్షులగు రాజ వెంకట్రామయ్యగారిచే జరుపబడినది. విద్యార్థులందరూ సహజమున పాల్గొనిరి. ప్రభువున మైసూరులుబీచరుగా నున్న శ్రీయుత క వెంకటాచార్యులవారు, ఈధర్మకార్యమునకై ప్రేరేపించబడిన బ్యాంకు డైరెక్టర్లను అధ్యక్షులవారిని ఆభినందించుచు అధ్యక్షులవారిని పుష్పమాలలంకృతులను గావించి పిమ్మట ప్రారంభోత్సవము జరుపబడినది. ఈపాఠశాల ప్రతిదినం రాత్రి తెలుగు ఉద్దభావము నేర్పబడును. ఒక ఉపాధ్యాయుని నెలకు రు 15 నేతనముమీద ఏర్పాటుచేసినారు. ఈ గ్రామములో ఇదే ప్రథమ ప్రయత్నము. ఈ ప్రశంసార్థ మగు ప్రయత్నమునకు బూనుకొన్న బ్యాంకు డైరెక్టరు, తదితర ప్రోత్సాహకులను వందనీయులు ఈ పాఠశాల దివదివాభివృద్ధి గాంచునట్లుగ పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించు గాత.

శాననసభ ఎన్నికలు

పంచాయితీ తీర్మానమునకు బద్ధులై రాజశ్రీ జి. లక్ష్మణ రెడ్డిగారు తమ యభ్యర్థిత్యమును వదలుకొనిరిన తెలియుచున్నది. కాని మ. రా. శ్రీ జి. రామేశ్వరరావుగారు ఎన్నికలలో పోటీచేయుటకు సంకల్పించి తమ వామినేషను చాఖలు చేసి వారు.

తిరుగుడుపెండ్లి

శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవి విరచితముగు నవల శారదా కావనోజ్వలమైన నవల. సాంఘిక విషయ విస్తరమైననవల. చతుర కథావిభాస్వరమైననవల. సరసార్థ భావరంజకమైన నవల.

మాటలో తిరుగుడు. మనసులో తిరుగుడు మతములో తిరుగుడు. తిరిగి తిరిగి తిరుగుడు పెండ్లికి తలతిరుగుడే ఫలమైనది. వెల 1-8-0.

చందాదారులుగా చేరినవారికి రు. 1-0-0 చందాదారుగా చేరుటకు ప్రత్యేక రుసుము ,, 0-4-0

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథ నిలయము, పితాపురము

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కల్లుపాటలు

విజయనగరము, ఆగస్టు 5:—నిన్న సుధ్యాహ్నం తాలూకా కచేరీలో తాలూకాలోని కల్లుదుకాణముల గుత్తచేలం జరిగెను. శ్రీయుతులు గురజాడ రామచంద్రరావు, దూర్యావల సాంబమూర్తి మున్నగువారు పిక్కెట్టుచేయుటకు కచేరీకి వెళ్లగా వీరిని పోలీసువారు కల్లుపాటలు పూర్తియగువరకు కదలకుండ నిర్బంధించిరి. కలం పాడేవారినితప్ప వైవారిని తోనికి రానీకుండ పోలీసువారు యుంచబడినది. క్రొందటి సంవత్సరమున కన్న నెలకు 600 రూ. 10 త్రతగ్గని తెలియచుచున్నది.

కళాశాలల పిక్కెట్టింగు

నిన్న మ్యూనిసిపలు స్కూలు, మహారాజావారి ఇంగ్లీషు సంస్కృతకళాశాలల విద్యార్థులు సర్దారు వల్లాభాయిపట్టు, మాలవ్యా మున్నగు నాయకులకు నిర్బంధించినందుకు కళాశాలలను బహిష్కరించిరి. సాయంత్రము 5 గంటలకు విద్యార్థులందఱునవతీర్చి గాంధీ, పటేలు, మాలవ్యా పటములకు; జాతీయపతాకమును ముందుజెట్టుకొని జాతీయగీతములు పాడుచు మధ్యమధ్య భారతమాతవి, గాంధీ సహోద్యమకు, పటేలునకు జేతేయని కేకలువైచుచు, బ్రిటిషు ఇస్తువుల బహిష్కరింపవలసినది యని కేకలువైచుచు, ఊరియొక్క ముఖ్యమైనవీధుల నెంబడి యూరేగిరి. చివరపార్కులో స్వరాజ్య మైదానమున గుమికూడిరి. విద్యార్థులకు సర్దారు వల్లాభాయిగారు పంపిన సందేశము చదివి వినిపించబడినది. ఖడ్గం దరించుట, పాకాలల బహిష్కరించి జాతీయపరమమందు పాల్గొనుటకు విద్యార్థులు హెచ్చరింపబడిరి. సభ ముగింపబడి శాంతిముగా గృహములకు జను డని బోధింపబడిరి.

కాకినాడ రజక విద్యార్థుల సహాయ సంఘసభ

రజక విద్యార్థులూ వీదవారికి తోడ్పడుటకు, కాకినాడలో ది 24-8-1928 వ తేదీని వై సంఘమును స్థాపించిరి. ఆ సంఘపు సభి కాకినాడలో జూలై 15 వ తేదీని జరిగి 7 గురు విద్యార్థులకు జీతము లిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. వీరిజాతిలో స్వనముచే చదువుకొనుటకు కత్తిలేనివారు చదువుకొనుటకు యవకాశము కలిగించి, అడిలేనికొరతను తీర్చుటకు దీనిని నెలకొల్పిరి. రజక విద్యార్థులయొద్దనుంచి కంపె యొక్కవధర్భాస్తులు లేనందులకు సభలో విచారము కనుపరచి ముగించిరి. (ఒక విలేఖరి.)

ఆనందబోధిని.

చిత్రపటములతో నెలవదు చతుకమాసపత్రిక ఇందు కథలు, పద్యములు, సాందర్భ కళా రహస్యములు, హాస్యము, నేదాంతము, కళల ప్రపంచవార్తలు మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆక్రమి, కూర్పు ముద్రలు మాటగట్టునటు లుండును. మాదిరిపత్రికకు వ్రాయుడు.

సం॥ చందారు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 187, మదరాసు.

కేసరి గారి త్రి రత్నములు

లాద్ర

శ్రీ ల యొక్క ఆరోగ్య, సాఖ్యములకు

అమృత

రక్త పరిశుభ్రతకు

అర్చ

జ్వరముల పోగొట్టగలవు.

అన్ని మందులసావులలోను దొరుకును

మరియు

కేసరి కుటీరమ్, ఇండియన్ కెమిస్ట్రీ లండ్ డ్రగ్గిస్ట్

ఎడ్వర్డు * * * మద్రాసు.

ద్వారపూడి

2 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు ద్వారపూడి గ్రామములో నహారాజ శ్రీ శ్రీ రాజాగోపాలపురం యస్టేటు జమీందారువారి దివాన్ భావనాగోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా ఒక్కవోలుపిర్కా పీఠున్నపాస్తీ తాలూకు సంఘమువారు మహారాజ శ్రీ దంతులూరి అప్పల వెంకటవిజయ వరసింహారాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద లాయర్ మీటింగు జరిపిరి. మహారాజ శ్రీ సామినేని వరసింహారావు వాయుడుగారు రిటైరు సెంట్రల్ నాదర్ గోదావరి డిస్ట్రిక్టుకోర్టుగారును మళ్లీ పూడి ముద్రహ్యంగాంక పైకేటవకేలు ఒక్క వోలు చెల్లారీ నూకరత్నముగారు బ్రిటిషు పరిపాలనమును గురించిని శాసనోల్లంఘనన వచ్చెడి యిబ్బందులను గురించిని ఉప్పుపన్నును గురించిని ప్రశంసించిరి. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి సుమారు 500 మంది ప్రజలువచ్చిరి. సభ జయప్రథముగా జరిగినది. దంతులూరి అప్పల వెంకటవిజయస్వసిహారావు.

త్వరలో కావలెను

కాకినాడ ఆంగ్ల బాలబడితంతుకొలయమున నుండు ఇద్దరు బ్రాహ్మణ, ఒక వైశ్య బాలబడితంతువుల పునర్వివాహమునకు ఇద్దరు బ్రాహ్మణ ఒక వైశ్యులందు కావలయును. పిల్లలు రూపవతులుగాను చదువునను 18 సం॥ ఎయకుగలవారు.

11-7-30 ప్రకటించిన ప్రకటనకు ఆనేక దిరభాస్తులు వచ్చినదిగాని వాప్రకటన ప్రకారముగ లేదు. అనగా వివాహమాడుటకు కత్తిలేనివారు, భార్యవుండిన్ని లేదనినవారు, ఈకరణాలయము మోసముచేయు దురుద్దేశముతోను తమమనచేయుద్దేశముతో వ్రాసియుండిరిగాని నిజముగా వివాహమాడవుద్దేశముగలవారు వ్రాసినదిరభాస్తులులేవు. మాకు 80 సం॥లో బడినవారుగాను, అధమం ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్ష పాస్సు చేసి 80 రూపాయలకు పైబడిన పుష్కలములోవుండి వివాహాఖర్చులు ఎన్నెరాలు భరించువారివెద్దనుండే దిరభాస్తులు కావలయును. అనవసరపు టుత్తరములకు బదులు ఇచ్చెయ్యు. ఫోటోలుపంపము. ఎలయువారు సమక్షమున ఎచ్చి మాతో మాటలాడి పిల్లలను చూచి సమ్యక్మైనవో వివాహమాడవచ్చును.

పత్రికనకమృత,

వెసిడెంటు, ఆంగ్ల బాలబడితంతుకొలయం.

పీర్ల నత్యముచే బహుమతి బడయుట

తెనాలిలో కన్యకాపర పేళ్ళోసక్రమ రోడుకు 4 ఎ వార్డులోవున్న చేతెర మహల్లా అను పేటకు చుట్టుప్రక్కల నున్న యిండ్లకు యిటీవల అగ్నిప్రమాదముచే కొన్ని నందల యిండ్లు దహనమైనవి. ఈ విషయము యావక్మండికి తెలిసియేయున్నది. ఈ సమయములో మా పీర్ల పంజాయన్ను దానికి సమీపమునవున్న మా యిండ్లకున్నా ఏవిధమైన అపాయమును కలుగకుండుటచే చూడవచ్చిన జనులు ఆశ్చర్యముతో యీ యిండ్లకు ప్రమాదము కలుగకుండుట యీ పీర్ల యొక్క మహత్వమేయని కొనియాడిరి. అదిమాచి మహారాజరాజశ్రీ సింకా చ్చి వెంకటప్పయ్యగారు, వీరభద్రరాజ్యగారు 1600-0-0 పదహారువందల రూపాయల విలువగల 228-0-0 రెండు వందల యిరువది ఎనిమిది చతురపురజముల స్థలమును పీర్ల పంజాకుగాను ఉచితముగా నొసగిరిగాన సదరు పేట నివాసులమైన మేము వారియొక్క సానుభూతిని కొనియాడుచున్నాము.

ముజాఫర్ షేక్ యిబ్రహీము సాహెబు.

అమెరికాదేశపు

అద్భుత కాంబినేషన్ పెట్టె

250 వస్తువులు గలది. 25 రుప్యలు మదీపుగల వస్తువులు ప్రస్తుతపు ధర రు 3-8-0 మాత్రమే.

వస్తువులవివరము:—రోలంగోలు ప్లేటెడునిబ్బు పాక బెక్ కలము 1, 22 కార్టెట్లు రోల్లంగోలు ప్లేటెడు ఉంగరములు 2, 22 కార్టెట్లు రోల్లంగోలు వర్ణగుండీలు, చేతిగుండీలు 12, ప్రకాశముగు రాళ్లుచెక్కినబ్రోచి 1, మేలైన స్టీలునిబ్బులు 24, బ్లూబాగు సిరామాత్రలు 144 గల డబ్బి 1, మేలు పేనాకత్తి 1, మేలరకం సీమకత్తెర 1, ముఖమునూకొను అద్దము 1, గ్లాసుసిరాబుడ్డి 1, అందుకును నేపి పిన్ను 30, శ్రేష్ఠముగు బాగులెడ్డు పెన్నులు 12, పెన్ హోల్డర్లు 6, వెంటుసీసా 1, నిదురాటి ఎద్దుకొమ్ము దువ్వెన 1, బ్రాస్సుపర్ పిక్చర్లు అను అతికించు బొమ్మలు ప్లేట్లు 12, విగుల ఉపయోగకరముగు 200 వస్తువులు పెట్టె ఫీరు రు 3-8-0. తపాలారాష్ట్ర ప్రశ్నకము. పి.వి.యెస్ అండుకంపెని, పార్కు బెను, మద్రాసు.

బందరు నల్లజెండాలు కేసు

వడ్డమూడి సత్యనారాయణ, బొబ్బిల రావు, బొబ్బిల ఆదినారాయణమూర్తిగార్లు దాఖలు చేసియుండిన అప్పీలులో జిల్లా జడ్జిగారి తీర్పు.

పైన సూచించబడిన మువ్వలకు, మరి ఏడుగురు బందరు నల్లజెండాలు కేసులో సబ్ జిడ్జిసలు మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడి, ఇ. పి. కో. 148, 145 నెక్సును క్రిందను, పోలీసు చట్టము 82 నెక్సును క్రిందను నేరములుగా భావించబడి, ప్రెమూడింటిలో మొదటి రెండింటిక్రిందను వరుసగా ఒకనెల, ఆరువారములు కఠినశిక్ష విధింపబడియుండిరి. మూడవ నేరమునకు శిక్ష విధింపబడలేదు. ఈ శిక్ష ముగిసినపిమ్మట నోక సంవత్సరమువరకు శాంతికి భంగముకలిగింపబడుటకై 200 రూపాయలు బాంధును, అదేమొత్తమునకు యింకా మరి కొన్నింటిని, ప్రతినిది టుడు నోసంగవలయుననియు మేజిస్ట్రేటుజ్జాపించెను. ప్రెమూచించబడిన మువ్వలకు. అనగా 1. వడ్డమూడి సత్యనారాయణ (హిందువు) ఇయ్యను 21, కాతవరం, ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి కంపెనీ వీ జెంటు, 2. బొబ్బిల రాంగారావు, (హిందువు, ఇవాములు, ఇయ్యను 21, కాతవరం) (3) బొబ్బిల ఆదినారాయణమూర్తి (ఇయ్యను 25, హిందువు, ఇవాములదారుడు, గుడివాడ) గార్లు మాత్రము బందరు జిల్లా జడ్జిగారి కోర్టులో అప్పీలు దాఖలుచేసిరి.

జిల్లా జడ్జిగారు మ-రా-రా-త్రి. పి. ఎన్. మహాదేవ అయ్యగారు, బి. పి. బి. ఎల్. గారియప్పలను విచారించి, ఇ. పి. కో. 148, 145 నెక్సును క్రింద ప్రెమూచింపబడిన శిక్షను రద్దుపరచిరి. మరియు, క్రి. ప్రో. కో. 106 నెక్సును క్రింద శాంతిసంరక్షణ ప్రక్రియలను వ్రాసియున్నవలయుననడి క్రింది కోర్టు ఆదర్శమునూడ రద్దుపరచిరి. 1980 సంవత్సరము క్రిమినల్ అపీలు నెంబరులో అపీలు దాఖలుచేసిన వడ్డమూడి సత్యనారాయణ, బొబ్బిల రాంగారావుగార్లకు పోలీసుచట్టము 82 నెక్సును క్రింద 50 రూపాయల జరిమానా శిక్షను జిల్లా జడ్జిగారు విధించిరి. 1980 సం॥ క్రిమినలు అపీలు నెం 16 రులో అపీలుదారులగు బొబ్బిల ఆదినారాయణమూర్తిగారికి వారిదివరకే 87 దినములు నిర్బంధములో నుండియున్నందున, ఒకరూపాయి పై చట్టముక్రిందనే జరిమానా శిక్ష విధింపబడెను.

అపీలు 1980 సం॥ జూలై నెల 10, 11 తారీఖులనాడు విచారించబడెను. 12 వ తారీఖునాడు సెషన్సు జడ్జిగారి క్రింది తీర్పును గావించిరి.

తీర్పు

ఈ అపీలు నామందర విచారణ నిమిత్తమై వచ్చెను ఆంధ్ర పిటిషను, (క్రింది కోర్టు) సాక్ష్యము విచారణ మొదలగు రికార్డులను చదివి అపీలుదారుల పేరిట జి. పి. ముత్తారావు గారికి బదులుగా వాదనయిన ఎం. శివరామకృష్ణయ్యగారియొక్కయు, పల్లిక ప్రాసెక్యూటరుయొక్కయు వాదనను వినిన పిమ్మట వానినిగూర్చి యాలోచించి, యాక్రింది తీర్పునుగావించుచున్నాను:-

1. క్రిందికోర్టులో 89, 10 వ నిందితులగు అపీలుదారులు మువ్వలకు, అపీలును గావించియుండిన మొదటి ఏడు నిందితులతో సహా ఇ. పి. కో. 148, 145 నెక్సును క్రిందను, 1861 సంవత్సరపు రి చట్టమును పోలీసు చట్టము 82 వ నెక్సును క్రిందను యాకోర్టుచే నేరములుగా నిర్ణయింపబడిరి.

2. అభిప్రాయభేదములకు తావోసంగటియు, కేసుకు సంబంధించినట్టియు సంగతులివి:- 8-2-1980 తేదీనాడు మద్రాసు గవర్నరుగారు మచిలీపట్టణమునకు విచ్చేసియుండిరి. కాంగ్రెసువాదులు కొందరు మచిలీపట్టణమునందలి రాబర్టునక్ చావులో పురజనులసభలను జరిపి, గవర్నరుగారి రాకను బహిష్కరింపవలయుననియు, వాతే తోచుచున్నవలయుననియు పట్టణమునందలి దుకాణపుదారులు సార్వజనుల జరుపుకట్టు గావించవలయుననియు, గవర్నరుగారు పట్టణమునకువచ్చినపుడు చేతిలో నల్లని జెండాలునుకలిగి (ఓ గవర్నరా! వెనుకకు పరులము గవర్నరా! గో బ్యాక్! అను కేకలు వేయువారిని యూరేగింపుగా గొనిపోవలయుననియు తీర్మానములను గావించిరి. ఈ తీర్మానముల నాచరణలో బెట్టుటకై 1, 2, 3, 6 నెంబరు నిందితుల యొక్కయు, తదితరులయొక్కయు పేర్లతో అమృతేయ బడిన కరచక్రములు పంచిపెట్టబడెను. ఎక్జిబిట్టు 1. ఆ కరచక్రముయొక్క ప్రతి. ఈ యుద్యమమునుగూర్చి తనకు దలియగ నే మచిలీపట్టణపు పోలీసు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు శాంతికి భంగము వాటిల్లనని భయమునొంది, ఎక్జిబిట్టుగా దాఖలుచేయబడి యున్న నీవేదికను పోలీసునూపరింపెండ్లెంటుకు బంపెను. కరచక్రములో సూచించబడిన విధమున సమావేశములకు, యూరేగింపులకు జరిపెను వారెట్లువేయటకు పూర్వము తనాద్యముండిన నెక్సును పొందవలయునని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుయొక్కయు సుమతిగై కొనిపోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుకు

డెంటు పోలీసు చట్టము 80వ నెక్సును 2వ విభాగము క్రింద యు త్రవ్వ నొండును గావించెను. క్రిందికోర్టు తీర్పులో యా నోటీసు (ఎక్జిబిట్టు) నాలుగవ పేరాలో పూర్తిగా నుదాహరింపబడియున్నది. నోటీసు 7-2-1980 తేదీనాడు జారీ చేయబడెను. 8-2-1980 తారీఖునాడు దయనన గవర్నరుగారు మచిలీపట్టణము చేరి నిర్ణీయగు నోకమార్గము ననుసరించి పట్టణములో తిరిగెదరని తెలిపబడుచుండిగా, మునుగు 50, 60 మంది మువ్వలకుగల యూరేగింపుకలిగి 8 గంటలకు బయలుదేరి కొట్టొడ్డు మీదుగా రాబర్టునక్ చావు వెళ్తునకు వెళ్తునకుండెను. ప్రెసిడెంట్ మార్గములో రాబర్టునక్ చావు కూడ నోక భాగమే ఊరేగింపు మొదట ఒకటవనిందితుడు, రెండవ నిందితుడు నుండిరి అపీలుదారులు మువ్వలతో సహా తదితర నిందితులును కూడ నాయూరేగింపులో నుండి గనుటకు సాక్ష్యమున్నది. రాబర్టునక్ చావులోనున్న గుప్తా ప్రాసెస్ దుకాణముకడకు యూరేగింపు చేరగానే, ప్రాసెక్యూటర్ మొదటి సాక్ష్యమును పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు దాని నెదుర్కొని, జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుచే జారీచేయబడిన యు త్రవ్వ (ఎక్జిబిట్టు) యూరేగింపులోనివారికి దలిపెను. మొదటి యరువురు మద్రాసాలకును నాయూరేగింపుయొక్క ప్రభుల నందజేసెను. ఇందుమీదట యూరేగింపు వెనుకకు మరలి, పాతరామన్న పేటలో నున్న చర్మాసంఘమువారి కార్యాలయములోనికి బ్రవేశించెను. అచట నోకసభ జరిగెను. ఆలోచనయు జరిగెను. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు యూరేగింపు ననుసరించి యూసంఘముకు వెళ్లియుండిన. కాని, చర్మాసంఘముయొక్క కార్యాలయములోనికి వెళ్లక రోడ్డుమీదనే నిలుచుని, ముందు జరుగవలసిన సంభవములను గమనించుచుండెను. కార్యాలయములో జరిగిన సభలో నేమి జరిగినదయు (ప్రాసెక్యూటర్ తిరపున సాక్ష్యములేదు. అనతికాలములోనే మొదటి నిందితుడును రెండవ నిందితుడును బయటకు వచ్చిరి. వీరి ననుసరించియే యితర నిందితులును, తదితరులును వచ్చిరి

కథనములలో తారతమ్యముండుట

ఈ స్థలమున ప్రాసెక్యూటర్ వారి యొక్కయు, నిందితులయొక్కయు కథనములకు పొందిక లేకున్నది. కార్యాలయమునండి బయటకు రాగానే వీరు నల్లజెండా లతో నూరేగింపుగా నేర్పడి, “గవర్నరా, వెంకట మరలము” అని కేకలు వేయుచుండిరిని (ప్రాసెక్యూటర్ వారి ననుచున్నాడు. కార్యాలయములో జరిగినసభలో, పోలీసు నూపరింపెండ్లెంటు యొక్క యు త్రవ్వను గమనించి యూరేగింపుగా వెళ్లరాదనియు, వ్యక్తులమాత్రము నల్ల జెండాను పట్టుకొని, “గవర్నరా! వెనుకకు మరలము!” అని కేకవేయుచు వారి దారిని వాడు వెళ్లవలయుననియు తీర్మానింపబడినని నిందితులతిరపున నుడు వచియున్నది. కాని, క్రిందికోర్టు తీర్పునందు 6, 7 పేజీలలో సూచించబడినట్లుగా నిందితులతిరపు సాక్షులలో రెండవయొ తడును, పదునోకండవ యాతడును యొప్పుకొనిన సంగతులను బట్టి చూచిన యా కథనము నమ్మబడజాలదు.

4 పిమ్మట జరిగినసంగతులగూర్చి భేదాభిప్రాయముం తగాలేదు. నిందితులతిరపు రెండవసాక్షి యొప్పుకొన్నట్లుగా మొదటి యరువురు నిందితులును తొలగులకు ముందర నడుచుచుండిరి. పోలీసు నూపరింపెండ్లెంటు యొక్క యజ్ఞను మీరదలచిరాయని తాను వీరిని యడిగినట్లును, “ఓ! అని జవాబుసంగగా వీరిని వెంటనే తా నెరెస్తుచేసెట్లును, అంతట మూడవనిందితుడు ముందరకువచ్చి, యూరేగింపుకు నాయకత్వము వహింంగోచెననియు, అతనికికాడ తాను యు త్రవ్వ ప్రతి నోసంగితినియు కాని యాతడు యూరేగింపుకు నాయకత్వమువహించుటకు పట్టువల సహించె ననియు, తానెతిని కూడ అరెస్తుచేసెననియు సబ్-ఇన్స్పెక్టరు (పి డబ్ల్యూ. నడువుచున్నాడు. ఆతడు వెండియు నట్లుబల్కి:- “4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 వ నిందితులు నల్ల జెండానుండిరి. అంతట నేను వారి నీకూడ అరెస్తుచేసితిని.

ఊరేగింపును ఒకరితరువాత నింకొకరు నడిపించెదమని 4 వ మద్రాసు మొదలు 11 వ మద్రాసువరకుకు అనుచుండిరి అందులొ ఒకరితగావాక నింకొకరిని వారినందరిని అరెస్తుచేసి తిని” వీరిని అరెస్తుచేయుటకుపూర్వము తరువాతకుకూడ ఊరేగింపులోనివారి నందరిని కెడలిపోవలసినదిగా తాను నోటీసులుగా ఉత్తరవుచేసెట్లుగాకూడ అతడు చెప్పుచున్నాడు. కాని వారు వెడలిపోలేదని చెప్పుచున్నాడు. ఈసందర్భములను పురస్కరించుకొనియే క్రిందికోర్టువారు 1 మొదలు 10 మద్రాసాలను ఇండియనుసేనలుకోడ్డు 148, 145 నెక్సును ప్రకారమున్న పోలీసుచట్ట 82 నెక్సును ప్రకారమున్న వోటుని నిరూపించిరి.

5. 1861 సం॥ రిపు 5 వ చట్టములోని 80 వ నెక్సును 2 వ క్లాసు ప్రకారముగా జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుగారి అనుమతి పొందనియెడల అనాడు (అనగా 8-2-80 తేదీని) మద్రాసుగవర్నరుగారు మచిలీపట్టణము సందర్శించు సందర్భములో నల్ల జెండాలు ఊరేగింపును యెవరును నడిపించకూడదనయు లేదా ప్రాత్యహము చేయకూడదనియు కృష్ణాజిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుగారు 1861 సం॥ రిపు 5 వ చట్టము

లోని 80 నెక్సును 2 వ క్లాసు ప్రకారము జారీచేసిన ఉత్తరువును—అధికారిత్వ జారీచేయబడిన యా ఉత్తరువును సగ్గు విషయల ధిక్కరించి తిప్పించుటయే సదరు అప్రను జన సమాఖ్యములోనివారియొక్క సమాన సంకల్పము యుండెనని క్రింది కోర్టువారు నిర్ణయించి ఇండియనుసేనలకోడ్డు 148 నెక్సును ప్రకార నింకొకరోప చేసియుండిరి

6 జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంటు జారీచేసిన ఉత్తరువు “ఎ” రు ఎక్జిబిట్టు) అసలు న్యాయసందర్భమునయు, అశాస్త్రీయమనియు, శాంతికి భంగమువాట్లొనరియిడి భయమేదనియు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి విచారణాధికారతె యా పమయమై తమ యభిప్రాయమునుగూడ తమ తీర్పులో చెప్పి యుండలేదనియు అప్పీలెంటు తమవాదన ప్రారంభములోనే వాదించియుండిరి జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంటు గారు (బి. గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నోటీసు జారీచేసియుండిన సందర్భములో శాంతిభంగము కలుట కవకాశము ఉండెనో లేనో విచారణ చేయవలసినదిగా కోర్టువారిని కోరుటకు మద్రాసాలకు అధికారము లేదనుట పట్టుమైన విషయమే. ఏదైన ఒక ఊరేగింపును కట్టుదిట్టములలో నుంచుయెడల శాంతికి భంగము వాటిల్లనని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీర్మానించినయెడల సదరు ఊరేగింపు కోరకై అధికారల అనుమతిపొందవలయునని ఉత్తరువు జారీ చేయవచ్చునని సదరు ఉత్తరువుని 80 వ నెక్సును 2 వ క్లాసులో కలదు. ఈ కేసులో దాఖలుచేయబడిన పి గుర్తు ఎక్జిబిట్టులను ఆక్రిందిసంగతి లేలియుచున్నది. పోలీసువారు యావిన యమై జిల్లా మేజిస్ట్రేటును కెరింగించగా జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుగారు అవసరమని తెలిపిన చర్య జరుపవచ్చునని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు అనుమతించిరి. కాబట్టి యిందు వల్ల యేమి తెలియుచున్నదనగా, పోలీసువారు తెలియజేసిన సంగతులనుబట్టి శాంతి భంగమున కవకాశము కలదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి విధితమైనట్లుగా తెలియుచున్నది. కాబట్టి సదరు అనుమతిని పురస్కరించుకొని జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుగారు జారీచేసిన (బి గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నోటీసు న్యాయవిరుద్ధముగాని అశాస్త్రీయముగాని కాజాలదు.

7. ఇక తర్వాత వాదన యారీతిగానున్నది. సదరు నోటీసులో కోరబడినరీతిగా (బి. గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నెక్సును పొందకుండా ఊరేగింపునునడిపించిన మాత్రమునగాని ఊరేగింపు జరుగుటకు పోత్సహించిన మాత్రమునగాని ఇండియను సేనలుకోడ్డు 141 నెక్సును 2-వ క్లాసులో నిర్ణయించబడిన రీతిగా న్యాయాధికారమునగాని న్యాయాధికారముయొక్క చలాయించునగాని ధిక్కరించుటకే సదరు ఊరేగింపు జరుపబడినదని చెప్పుటకు వీలులేదు. సార్వభౌముడు—ఎదిరి—అబ్దుల్ హమీదు—ప్రతికర్తలుగానుండిన కేసులో పాట్లు పోకోర్టు తీర్పుల 2 వాల్యూము 184 పుటలో పేర్కొనబడిన తీర్పునందు న్యాయమూర్తి దానుగారు నిర్ణయించిన సిద్ధాంతము యా కేసులోకూడ వర్తించేయెడల ప్రె జెప్పినవాదన అంగీకరించవలసినది. కాని న్యాయమూర్తి మల్లికుగారు భిన్నాభిప్రాయ మొపంగియుండిరి. న్యాయాధికారులవారికో పూర్తిగా సదరు కేసు తీర్పులో కేకభించియుండిరి. అధిక సాక్ష్యాధిక పక్షాభిప్రాయము నెరింగించిన యా యిద్దరు న్యాయమూర్తులు తమ సాభిప్రాయముల నీవేదగ్గములో సందర్భానుసారముగా నొసంగియుండిపట్టిరి, యా కోర్టువారిచే ఆమోదింపబడదని యున్నది. కాబట్టి జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుగారు జారీ చేసిన నోటీసును (బి గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) “న్యాయశాసన భాగముగా, అనగా న్యాయ చట్టము అనుకాసేంప బసెప్పుకు సదరు శాసనములో అంతర్భాగముగా నది చేరియుండినట్లే భావించవలసియున్నది. కనుక సదరు నోటీసును అతిక్రమించుటయ నడి నేరము ఇండియను సేనలుకోడ్డు 141-వ నెక్సును 2-వ క్లాసు ప్రకారము అన్వయింపదగిన నేరముకా గలదు. కాని, న్యాయాధికారులకు ముఖ్యవిషయమును ప్రతిపాదించిరి. “ధిక్కారము” అనుటవల్ల ప్రత్యేక క్రియారూప మైనచర్యయని యర్థమునుసూచించుచున్నది. సదరు న్యాయమూర్తిగారు తీర్పుచెప్పియుండిన సంగతిసందర్భములలో పోలీసు వారి ఉత్తర్యప్రకారము జనసమూహము చెల్లాచెదరై వెడలిపోకుండుటనుబట్టియే వారందరను సమానస్థిరసంకల్పంపై శాసనాధికారమును గల ఉత్తర్యను వారుధిక్కరించుచుండినయు అట్టి ధిక్కారమే ప్రత్యేక చర్యయనియు యభిప్రాయము పంగియుండిరి.

8. ఇప్పుడు విచారణలోనున్న యా కేసు సందర్భములకును ప్రె పేర్కొనబడిన కేసు సందర్భములకును గెండు న్యాయాధికారులకు, ప్రె జెప్పిన కేసు విషయములో జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంటుగారు జారీచేసిన ఉత్తర్యప్రకారము ఒక నియమిక ప్రదేశములో తానై నెక్సును నొసంగియు ఊరేగింపులు తప్ప విగిలిన యూరేగింపు లేదనియు జరుగరాదని ఉత్తర్యచేయబడెను. కాని యా కేసులో (బి గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నోటీ

ను ప్రకారము లై సెన్సరేషన్ దా ఊరేంపులు నడిపించుట దనియు ప్రోత్సహించుటదనియు జన. మా. హ. మ. వి. వి. గుమికూడరాదనియు ఉత్తర్వు చేయబడినది. ప్రైవేట్ పాట్నా కేసు తీర్పులో కూడ వ్యాయమార్తు లాసంగిన ఆభిప్రాయ మేమనగా ఊరేంపును నడిపించినవారుగాని ప్రోత్సహించిన వారుగాని జనసమాహమును సమావేశపరచినవారుగాని నూ ప రి ం డె ం టు గా రి అర్హుడు ఉల్లంఘించి ధిక్కరించుటచే సమానసంకల్పముగా వి్యవహరించి రని రజాపు చేయబడినయెడల ఇండియన్ పీనల్ కోడ్డు 141 సెక్షను అట్టివారికి వర్తించగలదు. ఆరీతిగా వర్తించునని నిరూపించుటకు సదరు పాట్నా కేసులో ఆంకాశము లేకపోయెను. అందుచే ఆ కేసులోని మద్దాయాలు విడుదల చేయబడిరి. ఈ కేసులో వి గుర్తు ఎగ్జిబిట్లు అనగా నూపరిం డెం డెం టు జారీ చేసియుండిన నోటీసులోని వాక్యములను గమనించిన యెడల యీ కేసులోని అప్పీలుదారులవాదన మరింత బలమగుచున్నది. జిల్లా నూపరిం డెం డెం టు గారి ఉత్తర్వు ఆములు జరుగకుండా ధిక్కరించుటయు ననెడ సమానసంకల్పముతో ముద్దాయాలంద రును వి్యవహరించిన రజాపుచేయుటకై ప్రాసీక్యూషను పక్షమువారు నివేదించిన సాక్ష్యమును బట్టి అట్టి నిర్ణయము చేయుట కవకాశము కల్గుటలేదు. ఈ కేసులో ముద్దాయాల తరపున సాక్ష్యము నిరాకరించి నవ్వటికిని ఆ సమావేశమునందు నిజముగా ఏమి జరిగియుండెనో తెలియవచ్చుటలేదు. ప్రాసీక్యూషను తరపు 6 వ సాక్షిగాని 8 వ సాక్షిగాని యీ విషయమై ఏమియు చెప్పలేదు. ప్రాసీక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షి చెప్పినదానినిబట్టి మాత్రము 4 వ మద్దాయ మొదలగు 11 వ మద్దాయాలవరకు గల మద్దాయాలు సదరు ఊరేంపును ఒక రయినతర్వాత ఇంకోకరు నాయకత్వము వహించి నడిపించెద మని చెప్పినారట. పాట్నా కేసుల 2 వ వాల్యూము 184 పుటలో శేర్లొనిన కేసులో జనసమాహమును నిష్క్రమించవలసినదిగా ఉత్తర్వు చేయబడినప్పుడు జనులు వెడలి పోకుండ నిలిచియుండిరట. అజ్ఞకు అవిధేయత కనుబరచుటయే ప్రత్యక్ష ధిక్కారమని సదరు కేసులో వ్యాయమార్తు లభిప్రాయ మొసంగిరి. ఈ కేసులోని జనసమాహమును చెదరిపోవలసినదిగా తాను ఉత్తర్వు చేసిననీ ప్రాసీక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షి చెప్పెడిమాటలు దరిమిలాను ఊహించి చెప్పెడిమాటలే యనుటకు సందేహములేదు. ఇది దీవియము పలుమారు తనసాక్ష్యములో చెప్పిన గాని, మిగిలిన ప్రాసీక్యూషను తరపు సాక్షు లీ విషయమును బలపరిచి సమర్థించియుండలేదు. సదరు ప్రాసీక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షి జనాభాదారీ వహించి తయారుచేసి దాఖలుచేసిన (ఫస్టు ఇన్స్ట్రక్షన్లను రిపోర్టు) శేరవిషయ ప్రభువు వర్తమానములో (జి. గుర్తు ఎగ్జిబిట్లు) జనులను నిష్క్రమించవలసినదిగా ఉత్తర్వు చేసినట్లు నూచించువాక్యము లేమియు లేనే లేవు. సదరు శేరవర్తమాననివేదికలో యీ విషయమై ప్రస్తావించి యుండకపోవుటకు గల కారణములను అతడు చెప్పుచున్నాడు. కాని సదరు కారణములు తృప్తికరములు గాలేవు. సదరు శేరవర్తమాననివేదిక ప్రత్యక్షంలో ఇండియన్ పీనల్ కోడ్డు 145 సెక్షను ప్రస్తావనగాని 151 సెక్షను ప్రస్తావనగాని లేకపోవుట ముఖ్యముగా గమనింపదగియున్నది. అప్పైలెంట్లను అరెస్టు చేసియుండిన సమయముందు సదరు ప్రాసీక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షి ఒక పోలీసువాడను అధికారియైయుండెనా లేదాయను విషయము ఆలోచించవలసిన అవసరము లేదు. జనసమాహము నిష్క్రమించవలసినదిగా అతడు ఉత్తర్వు చేసి నాడ ను మాట నిజమునుట కేమాత్రమును పీలులేదు. కనుక యీ దిగువ రెండు కారణము లనుబట్టి అనగా

- (1) ఈ కేసులో లై సెన్సరేషన్ దా ఊరేంపులు జరుగకూడదనియు ఉత్తర్వు చేయబడినగాని ఏవిధమైన ఊరేంపు అను జరుగనే జరుగకూడదని ఉత్తర్వు జారీచేయబడి యుండలేదు.
- (2) జనులను నిష్క్రమించవలసినదిగా కోరుచు పోలీసు అధికారిచేసిన ఉత్తర్వును జనులు ధిక్కరించుట జరిగియుండలేదు. అందుచేత పాట్నా ప్రైవేట్ తీర్పుల 2-వ వాల్యూము 184 పుటలో శేర్లొనియుండిన వ్యాయమార్తులగు మల్లికుగారియొక్కయు కాల్సుగారియొక్కయు ఆభిప్రాయ సారాంశములు ఇవల వర్తించవలెవు.
- కాబట్టి వ్యాయాధికారము చలాయించబడకుండ ధిక్కారము చేయవలెనను సంకల్పము నిరూపించగల ప్రత్యక్షచర్యయేనైన యీ కేసులో కలదని భావించుటకు పీలులేదు. అందునల్ల ఇండియన్ పీనల్ కోడ్డు 141 సెక్షను ఇవల వర్తించవలదు.
- (3) ఏ గుర్తు ఎగ్జిబిట్లుగా దాఖలుచేయబడియుండినకర ప్రత్యక్షముల పంచిపెట్టిన 1, 2, 5, 6 ముద్దాయాల విషయములో నేమి చెప్పబడినను, యీ అప్పైలెంట్ల మాత్రము వ్యాయ కాసన ధిక్కారము చేయగలందులకై ఊరేంపులను జరిపించినగాని ప్రోత్సహించినగాని రి గుర్తు కంటే ఎక్కువమంది గల జనసమావేశమును జరిపించినగాని నిరూపించుటకు తగిన సాక్ష్యము ఆము మాత్రమైనను

ప్రాసీక్యూషను తరపు నివేదించబడినది. ప్రాసీక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షియొక్క సాక్ష్యములోనూ ఉదాహరించిన వై వాక్యములనుబట్టి మాదగా 4 వ మద్దాయ మొదలు 11 వ మద్దాయమువరకు గల మద్దాయాలు ఒక్కొక్కొక్క తాము ఊరేంపును నడిపించుటకు సహకరించినందున ఎవరికి వారేస్వముగా ముందుకువచ్చి బదులు చెప్పినందున తెలియుచున్నది కనుక యీ అప్పైలెంట్లు అందరును ఏక సంకల్పముతో వ్యవహరించినని నిరూపించి నిర్ణయించుటకు ఇంతమాత్రమైన సాధ్యముకాదు.

10. కావున ఇ. పి. కో. 148 సెక్షను క్రింద అప్పీలుదారులు శేరస్థుల నిర్ణయము నిలువబాలదు. ఈ నిందితులను చెదరిపోవలయునని తా నాజ్ఞాపించిట్లు ప్రాసీక్యూషన్ మొదటి సాక్షి చెప్పినది యరర సాక్షులచే దృఢపరచబడనందువలనను వైన నూచించిన విధమున యంగీకరింపబడదగినదిగా నుండుట వలనను, 145 సెక్షను క్రింద వీరు శేరస్థుల నిర్ణయముకూడ చెల్ల శేరదు.

11. అయినను, పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద గావించబడిన శేరాశోపణకు వైన నూచించిన కారణములు వర్తించవు. దానికి సంబంధించినంతవట్టుకు, లై సెన్సరు పొందకుండ యూరేగింపును జరిపి పోలీసునూపరిం డెం డెం టు యాజ్ఞను అపీలుదారు లాకొక్కొక్కరు మిగిలిన నూచించిన బాటును అపీలుదారు లూరేగింపు శేరస్థులచేయుటకు సాక్ష్యము లేదు. కాని, నిందితులలో మొదటి మువ్వురును అరెస్టుచేయబడిన తరువాత, 4 మొదలు 11 వరకు నిందితులు యూరేగింపు మొదలుబనిలిచి, దానిని నడిపించుట కారంభించినరట ప్రాసీక్యూషన్ మొదటి సాక్షియొక్క సాక్ష్యములను విదితము. ఇది ప్రత్యక్షము అపరాధ నివేదికతో నేకీభవింపుచున్నది. ఈ కారణమునకే వారి ని పవ్ ఇన్స్ట్రక్షన్ల అరెస్టు కే సెనుట విదితము, ఆ సమయమున వారు యితరులనై యూరేగింపులో చేరియుండలేదు. దానిని నడిపించుటకు వారు ప్రారంభించిరి. 101 ఇం. కే. 475 లోని తీర్పు యివల వర్తించవలదు. ఏలనను, ఆ కేసులో నిందితులు యూరేగింపులో నున్నను, దానికి నాయకత్వమును వహించి యుండలేదు. కావున పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద నిందితులు శేరస్థులనై నిర్ణయము సరియైనదిగ గనబడుచున్నది.

12. ఇ. పి. కో. 148, 145 సెక్షనుల క్రింద అపీలుదారులు శేరస్థులనై నిర్ణయమును, వారికి విధింపబడిన శిక్షలును క్రి. ప్రా. కో. 106 వ సెక్షను క్రింద ప్రత్యక్షము (బాండ్లు) ప్రాసీ యివలయున నెడి క్రింది కోర్టు యు త్తర్వును రద్దుగావించబడినవి. ఇ. పి. కో. క్రింద అపీలుదారులకు కఠిన శిక్ష విధించుటకు గమనించి, క్రింది కోర్టువారు పోలీసు చట్టము క్రింద వారికి యొట్టి శిక్షయు విధించి యుండలేదు. తొమ్మిదవ నిందితుడు (1980 సెల 16 వ క్రి. అ. లోని అపీలుదారుడు) యీవరకే చాలకాలము (87 కోజాలు) నిర్బంధము ననుభవించి నందువలన, అతనిని పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద ఒక రూపాయి జరిమానాతోనే వదిలివేయవచ్చును. 1980 సెల 10 క్రి. అ. లోని అపీలుదారులు (నిందితులు 8, 10) రెండు కోజాలు తప్ప తక్కిన కాల మంతయు బాహిషమొద విడుదల బడినందుండిరి. వీరికి పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద 50 రూపాయల జరిమానా విధించవచ్చును. వీరి బాహిష ప్రత్యక్షముల రద్దుపరచబడవలెను.

(సం) సి. ఎస్. మహాదేవ,
జూలై 12, 1980. సెషన్స్ జడ్జి.

గంగవరము

8-8-80 తేదీని రామచంద్రపురపు తాలూకా గంగవరము గ్రామములో శ్రీమతి బులును భద్రమ్మగారు, పారు పూడి వెంకటరమణమ్మగారు, శ్రీయంత నందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు కాకినాడనుండి వచ్చి శ్రీయంత రావిపాటి సత్యనారాయణగారి యధ్యక్షతన నుమారు 400 ప్రజలతో రామాలయమున సభ చేసిరి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి పలువురు దేశభిమానులు వచ్చిరి. శ్రీయంత నందూరి నరసింహాచార్యులుగారు, బోడే రామలింగస్వామిచార్యుగారు, రావి పాటి సత్యనారాయణగారు, శ్రీమతి పాడపూడి వెంకటరమణమ్మగారు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులను గురించి వివరముగా మాట్లాడుచు వివిధ ఖడ్గ రత్న శ్రీ చేయు దనియు భరించు దనియు చెప్పిరి. శ్రీ నందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు మోతీలాలు నెహ్రూగారు చెరసాలకు వెడలుచు యావత్పార్వత ప్రజలకు జనని సందేశమును చదివి యుపన్యసించిరి. సభ జయప్రథముగ ముగిసిన పిమ్మట గ్రామములో ఖడ్గ రత్న విక్రయించగా వివిధ ఖర్చుపడెను.

చక్రవర్తుల వెంకట్రావు,

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొట్లాట కేసు

ఏలూరు, ఆగస్టు 7:—రావుసాహెబ్ గల్లా వెంకయ్య చౌదరి, తిలారి పాపయ్య, నూనం తాతయ్య, కొలకలూరి నాగయ్య, కొలకలూరి శ్రీరామలంగారెడ్డి గారు వైనను ఇండియన్ పీనల్ కోడ్డు 147, 828, 841 సెక్షన్ల క్రింద శేరము ఆరోపించబడి ఈ నెల 4 తేదీని సుమేషన్స్ ట్రియూబున యెదురు చాల్చిట్లు దాఖలుచేయబడిన. గల్లా జూలై 27 తేదీ అది వారమునాడు పగలు చాలవరకు ప్రకృత్యులైన సుల్తా సాను బ్రహ్మం, మాగంటి పార్థసారథిగారు జట్కూ బండిలో ఏలూరు నుండి చాలవరకు వెళ్లుచుండగా ఏలూరు తూర్పుబిల్డింగ్ గంగనమ్మగుడికి సమాపమున సుల్తా వెంకయ్య చౌదరి గారు వగైరాలు సానుబ్రహ్మం పార్థసారథిగారును కొట్టిరి సాను బ్రహ్మంగారు పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేసిరి. జూలై 31 తేదీని పోలీసువారు వెంకయ్యచౌదరిగారు వగైరాలు అయిదు గురిని అరెస్టుగావించి ఆనాడే బాహిష వై విడుదలచేసిరి. నివ్వబడిననున సుమేషన్స్ ట్రియూబున వెంకయ్యచౌదరి గారు వగైరాలు వైని వైని శేర్లొనబడిన సెక్షనుల క్రింద చాల్చిట్లు దాఖలుచేయబడిన.

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి

వై సమితికొరకు బహుళలోని టి. ఎస్. వెంకట 880 కొట్టును శ్రీయంతలు పోలీసెట్టి గోపాలస్వామి, నారాయణరావు, రంగనాయకులుగార్లు కలుసుకునా రొంగిని ధర్మము రూ 5800 జను, పాదర్తి బాలయ్య గారొసగిన ధర్మము రూ 500 జనుచేర్చి గత మే నెల 31 తేదీని వైకొనడిమైనది సమితి అధికారులు ప్రచురించుచున్నారు. వైకొనడిమైన దాతల విధముననే తదితరులు సహాయము చేయవలెనని సమితి అధికారులు కోరుచున్నారు.

కల్లు పాటలు

ఏలూరు తాలూకాలో కల్లుపాటలు నిన్న మధ్యాహ్నము తాలూకా అఫీసులో డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి వలన జరుపుబడి ను. అధికముగ పోలీసు బందోబస్తు చేయబడిన. పికెటింగు చేయువారి నెవరినూడ కచ్చరి ఆవరణలోనికి రా నివ్వలేదు. సానువారమునాడు 144 సెక్షను ధిక్కరించిన సత్తిరాజు క్షామలాంబ, మాల్యూరి చుక్కమ్మ, శృంగార కవి లక్ష్మి నరసమ్మ, వర్ధిపర్తి కేతుకలదేవిగార్లు నలుగురుకు నిన్న కల్లు పాటలవద్ద పికెటింగుచేయుట కేగిరి గాని వారినికూడ శేటు దాటి లోనికి పోలీసువారు సా నివ్వలేదు. వారు నలుగురుకు ఒకగంట లేక రెండు గంటలసేపు శేటుకు అవతలనుండియే పికెటింగుచేసి తరువాత వెడలిరి. ఈ తాలూకాలో నన్న 44 దుకాణములును ఒకటి మిగులకుండా పాట పాడబడిన. క్రింద సంతకర్తము కంటే రాబడిలో ఈ సంతకర్తము రూ 15,800 తగ్గెను.

బెజవాడ

శ్రీమతి పాదర్తి సుందరమ్మగారిపై కేసు విచారణ బెజవాడ, 7-8-80 తేదీ యందుమున శ్రీమతి పాదర్తి సుందరమ్మగారు వారి గృహమునుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. 144 వ సెక్షను ధిక్కరించుచు 17-7-80 తేదీని బెజవాడ పీ థు ల లో జా తీ య ప తా క ము ను చే బా ని జా తీ య గీ త ము ల ను, పాదుచు తిరిగెనని కేసు తీ షక రాబడిన. విచారణ వైచనరీ సుమేషన్స్ ట్రియూబున కొట్టులో 1 గంటకు ప్రారంభమయిన. విచారణసమయమున దాక్టరరంగనాయకమ్మ, పెద్దాడ సత్యవతిమ్మ, గంగనాయకమ్మగార్లు మున్నగు వారీమణులును, సుందరమ్మగారి భర్తయగు వెంకట సుబ్బయ్యగారు చల్లపల్లి లక్ష్మీనరసింహుగారు మొదలుగాగలవారును కొట్టులోనుండిరి. సుందరమ్మగారు 144 వ సెక్షనును ధిక్కరించినది నిజమని వక్కాణించెను. పిమ్మట పోలీసుసాక్ష్యము రికార్డుచేయబడిన. ప్రానుపరీక్ష చేయలేదు. ఇంతలో చల్లపల్లి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు (పేకిలు) లేచి తాము వ్యాయవాదులుగనుక వ్యాయమార్తులై కొట్టువారికి తోడ్పడ నెంచి తి మ ని రి. ఈ కే సు తో త మ కు మే ని ధ మై న స ం జ ం ధ ము లే కు న్ను ను వ్యాయ సాపకకై కొన్ని మాటలు చెప్పుటకు అనుజ్ఞ కోరిరి. 144 వ సెక్షను నశపరించి యట్టి యుత్తరపులను జిల్లామేజిస్ట్రేటు జారీచేయుట ఆగ్రహమనిరి. తమకు వ్యవధియిచ్చినచో లో బుక్కులను తెచ్చి తమ వాదమును నిరూపించెదమనిరి. అటు వైని పోసువారమునకు వాయిదా వేయబడిన. సానువారమునాడు కొట్టునకు హాజరుటకు సుందరమ్మగారు పూర్వీక్తు నివ్వటయే, వాదనచేయుటకు సుందరమ్మగారు రంగీకరించుటయు జరుగవలయుననిరి. సుందరమ్మగారు మొట్టమొదట యే మాత్రము అంగీకరించలేదు. సర్వజనుల ఉపయోగార్థముంగా లోపాయింట్లు లేలుట అత్యవసరమని కొట్టులో నున్నవారు నచ్చ తెప్పిన పిదప ఆమె అందుల కంగీకరించెను. కేసు 11-8-80 తేదీ వాయిదా వేయబడినది. (స్వకీయవిలేఖరి)